

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Fakulta humanitních studií
Institut mezioborových studií Brno

Diplomová práce

2009

Bc. Ondřej KOLÁŘ

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Fakulta humanitních studií
Institut mezioborových studií Brno

**Diferenciace názorů na problematiku prostituce v
závislosti na věku**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí diplomové práce:

Doc. PhDr. Aleš SEKOT, CSc

Vypracoval:

Bc. Ondřej KOLÁŘ

Brno 2009

OBSAH	str.
ÚVOD	5
1. Prostituce z historického hlediska	8
1.1 Vnímání prostituce ve starověku	8
1.1.1 Starověké Řecko	9
1.1.2 Starověký Řím	12
1.2 Období starověké prostituce	15
1.3 Prostituce a novověk	18
1.4 Dílčí závěr	19
2. Problematika prostituce v ČR	20
2.1 Prostituce, která je provozována v luxusních nočních klubech	21
2.2 Bytová prostituce provozovaná v tzv. privátech	23
2.3 Escort	24
2.4 Call girl	24
2.5 Hotelová prostituce	25
2.6 Pouliční prostituce	25
2.7 Homosexuální prostituce mužská	26
2.8 Homosexuální prostituce ženská	27
2.9 Zkušenosti a charakter komerčních sexuálních aktivit	28
2.10 Dílčí závěr	29
3. Zdravotní rizika provozování prostituce	30
3.1 Dílčí závěr	35
4. Empirický výzkum	36
4.1 Závěrečné shrnutí	97
ZÁVĚR	101
RESUMÉ	104
ANOTACE	105
Použitá literatura	107

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Diferenciace názorů na problematiku prostituce v závislosti na věku“ zpracoval samostatně a použil jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této diplomové práce.

.....
Ondřej Kolář

Poděkování

Děkuji panu Doc. PhDr. Aleši SEKOTOVI, CSc za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Velké poděkování patří i mé manželce za morální podporu nejen při zpracovávání mé diplomové práce, ale i po dobu celého mého studia.

Brno, 3. března 2009

Ondřej Kolář

ÚVOD

Tématem mé diplomové práce je problematika veřejného mínění a jeho spojitost se společenským fenoménem prostituce. Úvodem je důležité zmínit skutečnost, že každý jedinec, který žije v nějakém společenství zastává určité názory, má jasné postoje, zaujímá stanoviska. Ani v případě prostituce tomu není jinak. Ve společnosti probíhají určité děje, které svojí přítomností člověka ovlivňují a nutí ho nějakým způsobem jednat a nějak se chovat. Tyto děje pak nutí člověka zastávat i určité postoje a názory, které vyvolávají zmíněné děje a okolnosti ve společnosti. Člověk je myslící bytostí a právě jeho myšlení ho nutí k úvahám o problémech, se kterými se ve společnosti lze setkat. Moje práce je tématicky zaměřena právě na mínění společnosti, jejich jedinců a to v závislosti na příslušnosti k určité věkové skupině. Ale i fakt, že jedinec je mužem či ženou toto myšlení ovlivňuje. Ne nadarmo se říká, že "muži jsou z Marsu a ženy z Venuše". Toto klišé velmi úzce souvisí právě s jejich názorovou orientací. Ve své práci se tedy věnuji právě problematice prostituce a hlavně skutečností, zdali existují nějaké názorové rozdílnosti na tuto činnost v závislosti na věku a pohlaví jedinců. To je jeden z důvodů, proč je moje práce rozdělena na část teoretickou, kde se snažím zmapovat prostituci jako společenský fenomén, který je starý jako lidstvo samo. Vždyť proto se mu přece říká "nejstarší řemeslo". Dále bych se pokusit zmapovat základní druhy prostituující činnosti, které se při provozování prostituce nejčastěji objevují. Zbýlá část mé práce bude věnována výzkumu, kde budu zkoumat mínění členů společnosti o prostituci a její existenci. A taktéž se chci v teoretické části věnovat problematice pohlavně přenosných onemocnění, které souvisí nejen s prostitucí jako takovou, ale se sexuálním životem jedinců vůbec.

Prostituce – toto slovo pochází z latinského slova prostituere = nabízet se k veřejnému smilstvu – je nabízení sexuálních služeb za úplatu. Nejčastější je heterosexuální prostituce ženská. Existuje však i prostituce mužská jak heterosexuální tak i homosexuální, stejně jako homosexuální prostituce ženská. I prostituce dětská má svoje zastoupení. Vzácností nejsou veřejné domy (nebo i jednotlivci) specializující se na různé formy úchylné sexuality (somasochismus, fetišismus, apod.). Toto odvětví prostituce vždy závisí na stupni vývoje společnosti, geografické poloze a společenských rituálech uznávaných na konkrétním území jako norma chování, či naopak jako aktivity stojící mimo normu, které jsou však touto formou přípustné těm, kteří o ně jeví zájem. (CAPPONI, 1994)¹

---

¹ CAPPONI, Věra a kolektiv, Sexuologický slovník, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str. 109

V zásadě můžeme říct, že prostituce je jevem věčným a věčným zřejmě i zůstane, neboť ukájení lidského sexuálního pudu je jednou z hlavních potřeb dospělého jedince. Dokonce i některé směry v psychologii člověka, které jsou považovány za základní pilíře moderních psychologických věd, například klasická Freudovská psychoanalýza, považují uspokojování pohlavního pudu za hlavní potřebu člověka a motivaci k veškerému konání lidského jedince.

Jak bude postupně vyplývat z kapitol této práce, nebyla vždy prostituce známa v té podobě, ve které ji známe nyní. Analýzou historických faktů se pak můžeme dobrat ke zcela neoddiskutovatelnému závěru, že prostituce, jako poskytování sexuálních služeb za úplatu, přežila doby jejího největšího rozmachu i přes značné rozšíření pohlavně přenosných chorob a přežila také doby jejího pronásledování těmi nejbrutálnějšími způsoby. Klíčem k pochopení prostituce bezesporu je především studium historických faktů a dobových pramenů, které tento společenský jev popisují tak, jak se během věků rozvíjel jako nedílná součást historie celého lidského pokolení. (Kolář, 2006)²

Vztah k jakékoliv lidské činnosti, prostituci nevyjímaje, je spojen s procesem socializace jedince, především v procesu přejímání rolí, neboť člověka jako společenskou bytost charakterizuje hlavně jeho systém rolí. Jedná se o proces dlouhodobého učení, v němž se uplatňuje řada činitelů, které jsou spojeny s vývojem jedince. Projevuje se zde nejen vliv genotropismu, ale i skupinové normy. Vývojem se zdůrazňuje "sex typing", tj. převzetí typicky mužských a ženských rolí, a zvýrazňují se tak rozdíly mezi maskulinním a femininním založením jedince (např. v utváření typicky mužských zájmů, ale i typicky mužského a ženského vystupování apod.). Psychologické rozdíly mezi muži a ženami jako první zjišťoval empirickým výzkumem G. Heymans (1910), mnohem později pak následovaly další srovnávací kulturně-antropologické studie (Meadová, 1936), které zjistily různost rolí mužů a žen v různých kulturách. tyto rozdíly se pak vysvětlují učením v různém kulturním prostředí, tedy různou socializací, obecně pak tím, že pro dané pohlaví specifické způsoby chování dítěte jsou sociálním okolím odměňovány, a tím zpevnovány. (Nakonečný, 1999)³

Právě názorovou růzností na prostituci, na společenské role v případě kombinace prostituce např. s rolí matky, manželky, otce, či manžela budou pak následně předmětem mé výzkumné práce. Pro empirický výzkum jsem si stanovil dvě základní hypotézy, které se týkají názorových rozdílů mezi příslušníky mužské a ženské části populace a hledají fakta, v čem je spatřován rozdílný pohled na problematiku prostituce ve společnosti. Hypotézy jsem tedy stanovil následovně:

---

² KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str.5

³ NAKONEČNÝ, Milan, Sociální psychologie, ACADEMIA, Praha, 1999, ISBN 80-200-0690-7, str. 78-79

1. V chápání společenského fenoménu prostituce existuje velká rozdílnost v názorech mezi věkovými kategoriemi.
2. Existuje názorová různost na legalizaci prostituce v závislosti na věkových kategoriích.

A nyní bych se chtěl tedy začít naplno věnovat tématu své diplomové práce a úvodním exkurzem do historie prostituce přiblížit, že ne vždy bylo na tuto problematiku nazíráno negativně, s určitým despektem apod.

1. PROSTITUCE Z HISTORICKÉHO HLEDISKA

Na počátku této kapitoly je třeba uvést, že pro člověka byla touha po uspokojování sexuálního pudu vždy vlastní a je také zcela zřejmé, že v historických epochách, kdy kvetl výměnný odchod, použilo mnoho žen, ale i mužů své tělo jako prostředek k získání nějakých materiálních nebo společenských výhod. Také je nutné si uvědomit, že prostituce existovala ještě dříve, než byla písemně zaznamenána. Měla různé formy a podoby a ty souvisely jak s vývojem na daném území, tak s geopolitickou situací v jednotlivých oblastech. Pro existenci prostituce byla nutná především míra společenské tolerantnosti k danému jevu. Jak jsem již výše uvedl, nebylo vždy na prostituci pohlíženo jako na činnost, která je pro společnost demoralizující, má pro ni škodlivé následky, neboť s její přítomností je spojena celá řada dalších sociálně patologických jevů. Ty potom ovlivňují fungování celé společnosti. Zkusme si nyní jednotlivé epochy, které s provozováním prostituce souvisí, blíže přiblížit pohledem do historie tohoto společenského fenoménu. (Kolář, 2006)⁴

1.1 Prostituce ve starověku

Z hlediska historického je za nejstarší formu prostituce považována pravděpodobně chrámová prostituce, která byla chápána spíše jako obětní náboženský obřad. Tato forma prostituce dosáhla největšího rozšíření ve třetím tisíciletí před narozením Krista ve východních říších. Nejstarší dochované zprávy o chrámových nevěstincích pocházejí z území Sumerů a dál potom z Starobabylonské říše. Chrámová prostituce měla mít podobu, při které se každá žena před vstupem do manželství měla podrobit právě v chrámu sexuálnímu styku s neznámým mužem. Tím pak měla být dána oběť bohům a zároveň ji božstvo připravilo na manželství. Velmi rozšířena byla i chrámová prostituce homosexuální. S postupem času se vžilo i předávání darů kněžkám lásky od spokojených uživatelů jejich služeb. Tato chrámová prostituce se ve velké míře vyskytovala u starověkých kultur východního středomoří, Malé Asie a Mezopotámie jako součást kultů plodnosti. V některých zemích provozovaly tuto činnost kněžky, jinde šlo o rituální povinnost každé ženy (např. v Babylónii jednou za život, jinde opakovaně). Hovořit o prostituci v našem slova smyslu je velice problematické – pohlavní akt tu byl většinou přímo spojen s bohoslužbou a byl buď zcela bezúplatný, nebo byl odměňován obětními dary chrámu. Z Blízkého východu se dostaly tyto rituální sakrální

---

⁴ KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str.6

praktiky na ostrovy v Egejském moři a později i do Řecka a na Sicílii. Zde již byly mnohdy chrámové kněžky nahrazeny chrámovými otrokyněmi, aniž by ovšem byla změněna jejich hlavní náplň práce. Šlo vlastně o chrámové služebnice, které zprostředkovali spojení s bohy tím, že odevzdávali své tělo zájemcům, kteří chtěli s bohy rozmlouvat. Jejich úkolem bylo přivést zájemce o kontakt s bohy do stavu orgastické extáze, o níž se věřilo, že je momentem spojení s božstvem. Tyto rituály byly nejvíce rozšířeny v Řecku, na Egejských ostrovech a Sicílii. (BASSERMANN, 1993)⁵

1.1.1 Starověké Řecko

První zmínky o prostituci, která byla provozována způsobem, tak jak ji známe dnes, pocházejí ze starověkého Řecka. V dílech starověkých dramatiků se zachovaly zmínky o skutečnostech, že filozof a zákonodárce Solón zřídil v Athénách první veřejný dům. Solón zakoupil pro athénský stát vhodný dům a od obchodníků s otroky získal jako prostitutky mladé otrokyně. Dále pak stanovil vstupné, které bylo tak nízké, že kterýkoliv svobodný občan Athén si tuto kratochvíli mohl dovolit. Zajímavý je důvod proč Solón zřídil první veřejný dům. Traduje se, že to měl být lék proti homosexualitě, která byla ve starověkém Řecku velmi rozšířena jak mezi muži tak i mezi ženami. Před heterosexuálním sexem dávali Řekové raději přednost homosexualitě. Aristoteles to vysvětloval tehdy hrozícím přelidněním Řecka a prý ji nařídil už bájný krétský král Mínos, aby utlumil přebytek porodů na svém ostrově. (BASSERMANN, 1993)⁶

Řekové dále zcela záměrně pěstovali homosexuální vztahy, aby udrželi soudržnost bojových formací při službě v armádě. Když například vojevůdce Kleomachos táhl do boje proti Chalkidům, zeptal se svého přítele, zda by chtěl vidět jeho smrt. Ten přisvědčil, políbil ho a nasadil mu přilbu na hlavu. Starému muži vzplálo srdce odvahou a pohrdaje smrtí vyrazil v čele svých jezdců proti Chalkidům. Jeho vojáci sice v boji zvítězili, ale on v boji zahynul. Řekové považovali tento příklad za důkaz toho, že homosexuální páry jsou v boji nepřemožitelné. Spartský sbor hoplitů⁷ tvořily homosexuální páry a po tři sta let s jedinou výjimkou nepoznal porážku. Je pozoruhodné, že jednotkou, která se o tuto výjimku v roce 371

---

⁵ BASSERMANN, Lujó, Nejstarší řemeslo, kulturní dějiny prostituce, MLADÁ FRONTA, Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 16

⁶ BASSERMANN, Lujó, Nejstarší řemeslo, kulturní dějiny prostituce, Mladá Fronta, Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 13-14

⁷ Hoplité – příslušníci starořecké těžkoobrněné pěchoty, kteří byli vyzbrojeni krátkým mečem, oštěpem, vystrojené přilbou, krunýřem, štítem a holenicemi. (<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/48979-hoplite>)

př. n. l. v bitvě u Leukter postarala, byl tzv. Svatý voj Thébanů vybudovaný na stejném principu jako spartský sbor.

Nyní se ale vraťme zpátky k prostituci heterosexuální. Ve starověkém Řecku se prostitutky dělily do tří vrstev. Byly to nejlacinější nevěstky zvané *dikteriady*, tanečnice a hráčky na flétnu nazývané *auletridy*, a *hetéry*. Pierre Dufour o nich tvrdí, že první z nich byly otrokyněmi prostituce, druhé jejich pomocnicemi a třetí jejich královnami. (LACROIX, 2003)⁸

Příjmy diktriad podléhaly přísné kontrole státu, tak jako první nevěstince, a byly zdaněny. Tyto daně byly jedním z největších zdrojů příjmů státu. Dikteriady mohly na ulici vycházet až večer. Solón jim předepsal zvláštní druh oblečení. Dále byly domy, které sloužily jako nevěstince, označovány tak jak určoval zákon. Dikteriady jako otrokyně s příjmem se mohly vykoupit z otroctví a mnohdy se z nich potom stávaly hetéry.

Dikteriady byly v antických městech neobyčejně četné a existovaly dokonce i takové, které se přímo na ulici vzdávaly v temných koutech. Jmenovaly se řecky *dromas* (běhna), *chametairis* (na zemi se vzdávající) atd. Konkrétně tento druh prostituce se dále dělil na další zvláštní typy podle situací, kde k poskytování sexuálních služeb docházelo na například holky ze silnic, přístavních trhů, mostů atd. Avšak i mezi těmito podskupinami vládla přísná hierarchie a místní působení. (MORUS,LEWINSOHN,1992)⁹

Auletridy byly pak lepšími prostitutkami, které nebyly svázány přísnými zákony a svoje umění předváděly na simposionech, kde měli možnost navazovat známosti s významnými muži. Jejich společenské postavení jim zaručovalo mnoho privilegií a přístup ke společenskému a politickému vlivu a bohatství. Tyto prostitutky nesměly chybět na žádné hostině tehdy pořádané. Pravidelně měl každý host jednu pro sebe pro konečnou orgii, ale docházelo také k malým bitkám o tu nebo onu flétnistku. Byly jakýmsi středním článkem mezi hrubou prostitucí pouliční a vypočítavými hetérami, které je povšechně nenáviděly jako lacinější konkurenci. Konečně náležejí k této kategorii prostituční *květinářky*, které v hojném počtu stály na ulicích a náměstích a prodávaly vedle květin, hlavně růží, také svoji lásku. Dále sem patří též masérky a číšnice. „Ženská obsluha“ se v antice vyskytovala právě tak jako dnes. Vinárny, hostince a krčmy, řecké kapeleion se příliš od nevěstinců nelišily, pilo se zde ostatně také, neboť alkohol byl vždycky považován za prostředek pohlavně povzbuzující. Právě k této činnosti se vážou tzv. Bakchanálie (což byly původně náboženské slavnosti

---

⁸ LACROIX Paul, Dějiny prostituce, I.díl, Antická doba, Fontána, 2003,ISBN 80-7336-056-X, str. 43-56

⁹ MORUS,LEWINSOHN, Richard, Světové dějiny sexuality, Naše vojsko, Praha, 1992, ISBN 80-206-0071-X, str.40-42

k počtě boha Bakcha ((římského Dyonýsa)). Zpočátku k nim byly připouštěny pouze ženy a obřady se konaly ve dne a ve vsí počestnosti. Posléze se zasvěcování dělo za účasti osob obojího pohlaví, prostřednictvím dvou věcí, kterých si Bakchus velice cenil – vína a sexu. V roce 186 př. n. l. proti nim tvrdě zakročil stát z důvodů ohrožování veřejné mravnosti. Vyšetřováno bylo tehdy více než sedm tisíc osob, řada z nich byla popravena a uvězněna. Proslýchalo se ovšem, že státní moci nevadila ani tak moc prostopášnost účastníků, ale spíše skutečnost, že se společenství zasvěcených věnovalo nejen skupinovému sexu, ale i politice. Do obecného podvědomí pronikl tento pojem jako označení nezřízených pitek a skupinového sexu.

Za elitu řecké prostituce bývají považovány hetéry. V podstatě se jednalo o společnice, či placené přítelkyně. Hetéry si muže vybíraly samy a mnohdy zůstávaly několika stejným mužům věrný po dlouhá léta. Jednalo se o vzdělané milenky, které dosahovali velkého společenského vlivu a bohatství. Mnoho hetér v historii mělo i značné politické ambice. Jejich styky s muži, kteří platili za jejich společnost byly mnohdy i platonické, byť převážně se jednalo o luxusní souložnice. Nejvlivnější hetéry vlastnily mnoho otroků a nejlepší domy ve městě. Řecky znamená hetéra přítelkyni, družku. Ve starověkých státech nejvyšší sorta služebnic Venušiných, někdy nazývaná královnami prostitutek (často byly milenkami vládců) – toliko praví naučný slovník. Byly to svobodné ženy, které samy rozhodovaly, komu budou věnovat svoji přízeň. Hetérským stavem prošly mnohé starověké panovnice (např. Kleopatra, Semiramis) a také se tím nijak netajily. Dobou rozkvětu vyššího hetérství bylo 5. a 4. století před narozením Krista. (BASSERMANN,1993)¹⁰

Je zajímavé, když člověk pozná jak se chovali sami Řekové k prostituci jako takové, ale je velmi zvláštní, jak se stavěli například k cizoložství. Zatímco sami Řekové obdařili svého nejvyššího boha tak mimořádným cizoložným talentem, cizoložství sami nijak netolerovali. Vdaná žena byla považována za mužův majetek a pokud je někdo svedl, dopouštěl se tak podle zákona krádeže. Nicméně nachytil-li manžel záletníka ve svojí posteli, nehnal záležitost k soudu, ale rezolutně ji řešil na místě tak, že dopadenému buď uřízl penis i s varlaty, nebo ho prostě zabil.

---

¹⁰ BASSERMANN,Lujo, Nejstarší řemeslo, kulturní dějiny prostituce,Mladá Fronta,Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9,str. 16-19

1.1.2 Starověký Řím

Historické prameny, které hovoří o vzniku Říma uvádějí dvě verze pověstí o zakladatelích Říma Romulovi a Removi. Na jedné straně je to pověst o vlčici, která zachránila oba dva zakladatele Říma od smrti hladem v době kdy byli oba ještě dětmi tím, že jim dávala pít své mléko. Tato pověst už je všeobecně známa. Není však již tolik známa druhá verze tohoto příběhu. Druhá verze tohoto příběhu hovoří o tom, že oba dva chlapce vychovala žena pastýře Faustula, která se živila příležitostně i jako prostitutka. Tato žena, která se jmenovala Larentie byla prý nazývána podle svého povolání *lupa*, což bylo v té době označení prostitutek, avšak význam tohoto slova byl i vlčice. Vzhledem ke skutečnosti, že Řím byl později označován jako Svaté město, jeví se pověst o „hodné“ vlčici, ať už je sebevíc nereálná, v tomto případě logičtější. Pravdou však již zůstane, že Starověký Řím se do dějin prostituce zapsal nesmazatelně. (BASSERMANN, 1993)¹¹

Za obrovský rozmach prostituce ve Starověkém Římě mohla, stejně jako u Řeků, paradoxně velice přísná cenzura veřejných mravů, která byla zavedena v pátém století před narozením Krista. Produktem cenzury byly přísné mravnostní zákony císaře Augusta (Manželský zákoník). Tento zákon postihoval za prohřešky proti cudnosti všechny počestné ženy, vdané i svobodné a propuštěnkyně z otroctví. Jinak je třeba uvést, že otrokyně byly považovány za věci. Zákon postihoval i muže, který se spolu s příslušnou ženou tohoto činu dopustil. Dále je velice zajímavý další Augustův zákon a to zákon „Lex Julia de adulteriis“ z roku 18 př. n. l. , který obsahuje předpisy o prostituci a kuplířství, měl namířeno hlavně na muže, kteří zaprodávají svoje manželky. Podobně si vedlo i zákonodárství Justiniánovo. Jeho zákony se soustředily především na otázku kuplířství. Nejtěžší tresty měly postihnout ty kuplíře, kteří dívky k prostituci násilně či lstivě nutili. Právě v té době totiž probíhaly hotové hony na chudé dívky, kterým kuplíři slibovali poskytnout skvělý a snadný život, načež je zavřeli do nevěstinců a dávali jim bídnou stravu a šaty, ale výdělek si přitom nechávali.

Ale vraťme se zpět k zákonům císaře Augusta. Tyto zákony nepostihovali vesměs ženy a dívky, které provozovaly řemeslo prostitutek a byly řádně registrovány a platily daně. Proto tisíce svobodných a počestných žen se nechávalo registrovat jako prostitutky, aby se mohli sexuálně stýkat s muži bez rizika, že by jim hrozil přísný trest. Tento zákon umožňoval, aby se ženy, poté co ukončily provozování této živnosti, stali znovu počestnými a mohli vést řádný život občana, nebo i vstoupit do kláštera. Propuštěnkyně podléhaly stejnému zákonu

---

¹¹ BASSERMANN Lujó, Nejstarší řemeslo, Mladá Fronta, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 34-35

jako svobodné ženy, pouze pro otrokyně platilo zvláštní ustanovení v zákoně a to cituji: „Kdo měl styk s otrokyní, bude stíhán za poškozování cizí věci!“

I přes tento exces zůstávalo v Římě za dob císaře Augusta ještě i mnoho skutečných prostitutek, které svoji živnost provozovali jak by se dnes řeklo „na plný úvazek“. Z dobové literatury je známo, že v této době bylo ve Starověkém Říme 35.000 registrovaných prostitutek a 46 nevěstinců. Toto jsou údaje z dob největšího rozkvětu Říma. Zatímco ve Starověkém Řecku jsme hovořili o „veřejných budovách“, ve Starověkém Římě hovoříme a tzv. lupanarech. Římské nevěstince byly většinou velice primitivní, špinavé, těsné a temné. Existovaly však i domy lepší nebo pokoje, které byly daleko lépe zařízeny. Samozřejmě i zde se vyskytovaly erotické a obscénní nápisy a obrazy s narážkami na sexuální úkony a na osoby, které tato místa navštěvují. Obrazy a kresby znázorňovaly hlavně různé milostné postoje, *figurae Veneris*. Zatímco v Řecku se nevěstince otevíraly ve tři hodiny odpoledne, v Starověkém Římě až v devět večer, proto se těmto dívkám říkalo *nonariae* „devátnice“. Tato doba byla stanovena z toho důvodu, aby mládež nezanedbávala cvičení a nenavštěvovala nevěstince už v odpoledních hodinách. Podobným zařízením bylo *thermopolium*, kde se podávaly teplé pokrmy a nápoje a v jiných místnostech, označených popsanou záclonou, čekaly prodejné dívky. Obrovské množství prostitutek v Římě vybízelo k jejich přesnému rozdělení a také ke zdanění jejich příjmů dle typů jejich registrací. Prostitutky se dělily následujícím způsobem. *Meretrices* – tak se nazývaly počestné ženy, které po klekání v pět hodin opustily svůj dům a svoje řemeslo provozovaly v lupanarech až ve večerních hodinách. *Famosae* zase byly pro změnu ženy z lepších a dobrých rodin, které svoje řemeslo pouze předstíraly a pod ochranou lupanaru se tajně scházely s muži. Většinou šlo o druh zábavy bohatých, nebo o potřebu ukojit sexuální pud. Nejznámější z těchto žen je bezesporu třetí manželka císaře Claudia Messalina, která byla považována za patologickou nymfomanku. Právě ona byla známa tím, že se často vydávala za prostitutku a souložila s náhodnými zákazníky. Poté co chtěla na římský trůn dosadit svého milence, který se jmenoval Gaius Silius, ji nechal císař Claudius v roce 48 n. l. popravit i se svým milencem. *Delicatae* byly drahé a luxusní prostitutky, o nichž se tradovalo, že levnější je se s nimi oženit a mnohé byly dokonce poté co se provdaly mnohdy matkami římských císařů. Tak například římscí císaři Titus a Domitianus byly syny prostitutky z této kategorie, která se jmenovala Flavia Domitila. Dále mezi tyto skupiny patřily *doridy* a *bastuariae*. Zatímco prvně jmenované mohli provozovat svoji živnost úplně nahé, druhá skupina zase provozovala svoje řemeslo na římských hřbitovech, avšak za přísného dohledu berních úředníků. Specialitou Starověkého Říma byly *alicariae*, které pekly obětní chléb jako službu Venuši a Priapovi. Toto pečivo

mělo obvykle tvar mužských a ženských pohlavních orgánů. Tyto pekařky pak byly dle libosti kupce k dispozici i jako prostitutky. V podstatě se jednalo o přetrvávání nejstaršího typu prostituce chrámové, kdy pohlavní akt byl obětí bohům. (BASSERMANN, 1993)¹²

Největší konkurencí prostitutek byli tzv. „chlapci pro potěšení“, vzhledem k tomu, že homosexualita byla ve starém Římě považována za přirozenou. V lupanarech bylo v některých obdobích více chlapců než bylo žen a dívek. Mužské prostituci nahrával i všeobecně zakořeněný názor, že šíření stále nových pohlavních nákaz a infekcí mají na svědomí ženy, které byly na rozdíl od chlapců považovány za nečisté. Tento stav trval až do doby, kdy císař Domitianus zakázal mužskou prostituci. Ve starém Říme též existovala oddělení zaměřená na sodomii a nespočet dalších sexuálních aktivit, někdy až patologického charakteru. Všechny prostitutky a prostituti museli odvádět daně z příjmů úměrné jejich postavení. Stejně tak podléhali daňové povinnosti též majitelé lupanarů a v případě že byla prostitutka bez prostředků, musel daň za ni odvádět její zaměstnavatel.

Vzhledem k přísnému zákazu neregistrované a pouliční prostituce v Římě, rozmohla se divoká prostituce, a to především mimo Řím při hlavních silničních tepnách mocného impéria. Císařské silnice Via Sacra a Via Apia byly proslaveny stovkami prostitutek a prostitutů pokřikující na cestovatele a potencionální zákazníky (LACROIX, 2003)¹³

Samostatnou kapitolou jsou pak císařské lupanary umístěné přímo v císařském paláci. Římsí císaři si tradičně drželi až tři sta souložnic a stejně tolik chlapců. Toto byl také jeden z hlavních důvodů proč prostituce kvetla i přes přísné registrační zákony a nařízení, jelikož reformátoři mravů Augustus a Domitianus svoje vlastní zákony do svého soukromého života odmítali vetknout.

V římských nevěstincích a u kuplířů byla cena každého děvčete zvláště stanovena, vedle toho byl placen také malý peníz za použití pokojíku, oboje však předem. Platby byly prováděny podle postavení prostitutky na společenském žebříčku. Na druhé straně existovali prostitutky, které měli svého pravého milence a od toho žádnou mzdu nežádaly. Antická prostituce z hlediska společenského byla jen zvláštní odrůdou a formou otroctví, rekrutovala se především z otrocké třídy a tudíž všechna zákonná opatření se většinou vztahovala právě na tuto společenskou třídu. Stanovisko antického státu k jeho prostituci bylo určeno úplně jeho stanoviskem k otroctví. A protože otroctví bylo v té době považováno za instituci velmi prospěšnou státu a blahu celé společnosti, bylo proto soustavně podporováno, měl tudíž i stát takový poměr k prostituci. Co se týče dalších zákonů zabývajících se prostitucí

---

¹² BASSERMANN Lujo, Nejstarší řemeslo, Mladá Fronta, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 59-64

¹³ LACROIX Paul, Dějiny prostituce, I.díl, Fontána, 2003, ISBN 80-7336-056-X, str. 71

a jejich obecného prospěchu, zavedl císař Caligula tzv. „daň z nevěstek“. Svůj soukromý příjem také dále rozmnožoval z nevěstinců, které zařídil ve svém paláci. Z doby císařské máme také zprávy o dani z nevěstek například v Palmyře či tauridském Chersonu. V Palmyře byly nevěstky patrně zdaněny podle svého věku a svých tělesných vнад. V Chersonu platili tuto daň samotní provozovatelé nevěstinců. Za Alexandra Severa byly zdaněny nejen veřejné holky, ale i hoši pro rozkoš. Tato daň existovala patrně až do roku 501 n. l., kdy ji odstranil východořímský císař Anastasius.

Dále byl ve Starověkém Římě vytvořen Státní úřad pro prostituci. Ten nejprve velice ostře zdůrazňoval zásadu registrace a reglementace (podrobení) a pak mravnostně policejní předpisy, pokud běží o pojmenování a o ošacení. V oné věci zůstaly směrodatným pro veškerou dobu později a staly se vzorem především pro středověk. V Římě prováděli mravnostní policii *aedilové*. Měli dozor hlavně nad hospodami, lázněmi a nevěstinci, kde měli hledat prostitutky ještě nezanesené do patřičných spisů a odstraňovat různé závady. Přísné zjišťování všech osob oddaných řemeslné prostituci mělo ten účel, aby mezi nimi a ženami počestnými mohla být stanovena přesná mez. Všechny ženské prostitutky – o mužských prostitutech římské právo nemluví – byly povinny hlásit se aedilům a jakmile začali provozovat svoji profesi, dostali koncesi o provozu prostituce. Jejich jména byla pak zanesena do análů a sloužila jako registr prostitutek a také znemožňovala její soudní stíhání pro smilstvo. (GALÁN, 2003)¹⁴

Tolik o antické prostituci a my se posuneme dále, a to do křesťanské éry.

1.2 Období středověké prostituce

Křesťanství, jako nové náboženství, stanovilo jako normu společenské existence jedince cudnost. V době, kdy mladé náboženské učení začalo soupeřit s pohanskou smyslností byl hlásán extrém a to asketicky fanatická nepřirozená cudnost. Podobně jako církevní hodnostáři, soudili o prostituci i první křesťanští římsští císařové, kteří považovali tento sociální jev za nutné a nevyléčitelné zlo, které je třeba pouze omezit, po případě zatajit. Zároveň ale spatřovali v prostituci hráz proti násilnostem, cizoložství a svádění počestných žen. Na druhé straně zkoušeli císařové tento zdroj zla, jak oni tvrdili, ucpat tím, že na prostitutky a kuplíře stanovovali vysoké a velmi přísné tresty. (KOLÁŘ, 2006)¹⁵

---

¹⁴ GALÁN, Juan Eslava, Sex ve starověkém Římě, IKAR, 2003, ISBN 80-249-0244-3, str. 75-79

¹⁵ KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str. 13-14

Právě prostitutky se staly cílovou skupinou hlasatelů nového náboženství a v podstatě i prostředkem k jeho šíření prostřednictvím legend o prozření prostitutek. Typickým příkladem těchto legend je legenda o Marii Egyptské, která vypráví o tom, jak tato žena vyrostla v nevěstinci, kde sedmnáct let provozovala prostituci. Potom dostala náhle vnuknutí a odešla do pouště ve Svaté zemi, kde konala svoje pokání. Marie Egyptská zemřela prý roku 422 po narození Krista po sedmadvaceti letech života v poušti. Takových legend by se našlo spoustu. Dalším příkladem je příběh Máří Magdalény, která měla nejstarší řemeslo vykonávat až do svého prozření v Galileji. (podrobněji se legendou o Marii Egyptské zabývá DOFOUR, Pierre, *Dějiny prostituce, III. díl, Přejídní doba, středověk, Francie I*, Uherské Hradiště, tiskem a nákladem Fr. Radouška, 1905).

Mnoho prostitutek pak na základě těchto legend přijalo křesťanství, jelikož jeho základní myšlenka o smrtelném těle a nesmrtelné duši dávala těmto prostitutkám nový smysl jejich vlastního života. Přijetí křesťanství sebou ale neslo i řadu různých úskalí a zvláště v začátcích křesťanské éry byly příslušníci tohoto náboženství velmi pronásledováni a krutě trestáni. Velkým bojovníkem proti fenoménu prostituce byl například Karel Veliký¹⁶.

Je třeba si uvědomit, že to byly především instituce mnišské a klášterní, které se staly hlavním pilířem moci římské nad křesťanstvem. Této moci nebylo dosaženo ani motlitbou, ani propagandou křesťanství, ale tím, že kláštery byly první ohniska vzdělanosti a vědy v raném středověku. Právě v kláštrech bydleli první lékaři, kteří však věděli o něco málo více než kořenářky, mastičkářky. Nespornou výhodou klášterů bylo, že se zde vyučovalo čtení, psaní a počty. V kláštrech se také začaly objevovat i první emancipované ženy křesťanského světa, učené abatyše. V kláštrech byly tedy pro tyto věci vynikající podmínky jak hospodářské, tak podmínky pro rozvoj umění. Právě kvůli těmto podmínkám se začaly v okolí klášterů koncentrovat osady a později zde začala vznikat také první města, která se patřičně rozrůstala až se staly centrem evropské vzdělanosti. Do těchto měst se pak stěhovalo značné množství lidí za prací a za obživou. Prostitutky se v té době rekrutovaly z nejhudších vrstev nevolníků, kteří uprchli a žebřali ve městech a v noci tábořili za hradbami měst. Prostituce byla též vykázána z měst. Kolem roku 800 začali ve větších západních městech vznikat tzv. ženské domy. Majitel domu, který byl mnohdy členem městské rady, zde odváděl daně z příjmů prostitutek, které pro něj v těchto domech pracovali.

---

¹⁶ Karel Veliký – francký král od roku 768 a roku 800 byl papežem Lvem III. korunován na císaře. Za své vlády upevnil vnitřní strukturu říše a v pohraničních oblastech vytvářel tzv. marky, proti útokům sousedů. Jeho dvůr sídlil nejčastěji v CÁCHách. (<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/279351-karel-karel-veliky-svaty-kral-francky-a-rimsky-cisar>)

Někteří představitelé křesťanského náboženství, které hlásalo posvátnost manželského svazku, však byli natolik osvícení, že si uvědomili, že mimomanželským stykům se zřejmě nikdy nepodaří zabránit a proto raději než cizoložství trpěli a mnohdy i zřizovali nevěstince. Nikdy nebyla prostituce tak vehementně prohlašována za státní zařízení jako ve středověkých západních zemích. Na kulturním křesťanském západě teprve v době renesanční dosáhla jakéhosi významu hetéra – v této době nazývaná však kurtizána. Stejně jako jejich starověké inspirátorky byly i kurtizány mecenáškami i sponzory začínajících umělců a vědců i sponzory sociálně pozitivních projektů. Středověký nevěstinec se tak stal skutečnou státní budovou, která byla majetkem městské rady nebo vladaře a hospodařila na jejich účet. Všechna zákonodárná a policejní nařízení a opatření té doby směřovala k tomu, aby prostituci byla zachována rozhodná povaha zařízení státem privilegovaného a střeženého, cechovně organizovaného a přísně lokalizovaného na úkor každé prostituce volné, radikálně potlačované (MORUS, LEWINSOHN, 1992)¹⁷

Pokud se týká prostituce samotné, tak ta se vždy koncentrovala v místech, kde probíhala nějaká důležitá jednání, či církevní sněm, nebo koncil. Takovou dobou byly roky 1414 – 1418, kdy se konal velký církevní koncil v Kostnici. Jak každý z nás ví, na tomto koncilu byl upálen dne 6.7.1415 náš mistr Jan Hus. Jak je ilustrováno v Husitské kronice Vavřince z Březové, tak na tomto koncilu nebylo jen velké množství kardinálů, biskupů, knížat, králů a dalších urozených šlechticů, ale i mnoho kejklířů, pekařů, kramářů a také velké množství prostitutek (HORA, 1991)¹⁸

Středověkem v době náboženských válek pak prostitutky prošly po boku armád celou Evropu. Kolem roku 1750 se pak městy, která byla vyhlášena sexuálními službami všeho druhu stala Paříž, Řím a Benátky. Na těchto stranách je třeba se také zmínit o prostituci v Českých zemích. Ta zažila svůj největší rozvoj kolem roku 1583. Pokud jde o toto datum, tak v té době se přestěhoval císařský dvůr Rudolfa II. z Vídně do Prahy. Proto v Praze vznikl velký počet nevěstinců, které nenavštěvovali jen domácí dvořané, ale i celá řada cizinců, kteří se do Prahy sjížděli. Praha se tehdy stala centrem evropské vzdělanosti.

A jak probíhala samotná organizace nevěstinců ve středověku? Ve většině takto specializovaných zařízeních byla výběřčí většinou sama krčmářka, která ale také mohla plnit funkci prostitutky. Obecně by se dalo říci, že do nevěstinců byly přijímány zpravidla ženy, které byly ve městě cizí, ale musely to být křesťanky. Samozřejmě, že musely být i svobodné.

---

¹⁷ MORUS, LEWINSOHN, Richard, Světové dějiny sexuality, Naše vojsko, Praha, 1992, ISBN 80-206-0071-X, str. 215-214

¹⁸ HORA, Petr, Toulky českou minulostí, Práce, Praha, 1991, ISBN 80-208-0111-1, str. 249-253

Je třeba si uvědomit, že každá země si stanovovala podmínky pro provoz nevěstinců sama a tak podmínky nebyly jednotné! Někde nesměly být za prostitutky přijímány panny, jinde zase ženy nedospělé, či naopak staré. Správcem středověkých nevěstinců býval buď městský úředník, nebo naopak určitý druh soukromého podnikatele za dozoru městských úředníků. Nakonec jen pro doplnění je důležité si opět uvědomit, že v období středověku bylo velmi přísně trestáno cizoložství a tak existence nevěstinců měla tomuto jevu předcházet právě poskytováním nejrůznějších sexuálních služeb. Nyní se už ale přesuňme do období novověku, které je na existenci prostituce neméně zajímavé. (HORA, 1991)¹⁹

1.3 Prostituce a novověk

Velkou pohromou pro provozování prostituce se stala nemoc, kterou do Evropy přivezli námořníci z výpravy Kryštofa Kolumba z Nového světa na konci 15. století. Protože na jejím šíření se velkou měrou podílela francouzská armáda, začalo se jí říkat francouzská nemoc. K velkému rozvoji této choroby došlo také díky tomu, že poměrně dlouhou dobu trvalo než lidé přišli na to, že tato nemoc se přenáší pohlavním stykem. Mnohými Evropany nebyl syfilis chápán jako nemoc, ale jako trest boží. Původce onemocnění byl objeven až v roce 1905 F. Schudinnem a lék byl pak objeven v roce 1910. Ale stejně jak přežila prostituce třicetiletou válku i morové nákazy, tak přežila i rozvoj syfilidy.

K velkému rozmachu prostituce dochází opět v 19. století a to ve Vídni. Toto město mělo v té době zhruba 400 000 obyvatel a prostituci tam provozovalo asi něco kolem 20000 prostitutek. Pokud se týká Českých zemí, tak u nás je možno pozorovat útlum v provozování této živnosti. Rozvoj byl opět zaznamenán od 60. let 19. století v souvislosti s koncentrací lidí v nových průmyslových centrech, které se ve velké míře nacházely právě na našem území. S opětovným rozvojem prostituce na našem území muselo dojít k nějaké legislativní úpravě provozování prostituce a nevěstinců. K důležitým právním dokumentům patří zákon č. 241 z roku 1922 – „O potírání nemocí pohlavních“ a jeho následná novela z roku 1949, kde v § 13 došlo ke zrušení policejního dozoru nad prostitutkami a také došlo k zákazu provozování nevěstinců.

Závěrem lze říci, že fenomén prostituce překonal nejen obě světové války, ale i komunistický režim, který se prostituci pokoušel za pomoci přísných restriktivních opatření zrušit. Tato opatření měla mnohdy oporu i v zákoně – zákon č. 140/1961 Sb. § 203

---

¹⁹ HORA, Petr, Toulky českou minulostí 2, Práce, Praha, 1991, ISBN 80-208-0111-1, str. 255

příživnictví. Tento paragraf trestního zákona byl pak zrušen až zákonem č. 175/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon ze dne 2.5.1990 (TOLAR, 1979)²⁰

Fakt, že došlo na našem území k snížení výskytu venerických chorob, je třeba přičítat hlavně „železné oponě“, která od roku 1946 rozdělovala svět na západní a východní.

1.4 Dílčí závěr

Jak je vidět z předchozích stran, byl postoj k prostituci zcela odlišný než ten, který v současné době většina z nás zaujímá. Prostitutky nebyly vždy jen důvodem k opovržení, ale velice aktivně se zúčastňovaly i veřejného života a těšily se mnohdy i ohromné úctě u ostatních. Asi největší úctě se těšily prostitutky v období antickém, zejména pak ve starověkém Řecku a Římě. Ale i u jiných národů měla prostituce své nezastupitelné místo. I přesto, že se postupem času vytvořily tendence, které chtěly prostituci nějakým zásadním způsobem omezit, či popřípadě vymítit, nepovedlo se to. Naproti tomu prostituce překonává i takové překážky, jakými může být například náboženství. Nakonec je i historickým faktem, že sami církevní hodnostáři si v určitých epochách dopřávali společnosti těchto žen. A nakonec ani období komunismu nenašlo nějaký lék, který by vymítil prostituci a stejně tak i „kněžky lásky“. Existovala různá opatření, ale stejně je tento společenský jev překonal. Většina z nás si dnes pod slovem prostitutka představí spíše nějakou omšelou ženu, která někde u hlavní silnice čeká na své klienty. Ale to je jenom jedna strana pohledu. I v dnešní době existují prostitutky a nevěstince, které jsou na velmi vysoké úrovni a taktéž druh a kvalita poskytovaných služeb v těchto zařízeních je zcela odlišná od té „silniční“. Pak samozřejmě i cena odpovídá vysoké kvalitě. (KOLÁŘ, 2006)²¹

---

²⁰ TOLAR, Jan, Trestní kodexy trestné činy, přečiny, přestupky, Naše vojsko, Praha, 1979, ISBN 28-085-79, str. 126

²¹ KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str. 17

2. Problematika prostituce v ČR

Je zcela zřejmé, že fenomén prostituce je třeba chápat jako sociálně patologický jev ve společnosti, na který navazují další problémy, jež tato společnost má. Se samotným provozováním současné prostituce ve velké míře souvisí drogová problematika. Dle mého názoru jeden z nejzávažnějších jevů, které v oblasti provozování prostituce můžeme nalézt. Pokud bychom hledali oblast, kde se drogy užívají u prostitutek ve velké míře, tak by se zcela jistě jednalo o oblast tzv. "pouliční prostituce", která je k užívání drog nejvíce náchylná. Nutno zdůraznit, že prostitutky si v těchto podmínkách právě svým tělem vydělávají na drogy. Zpravidla se jedná o drogově závislé, kteří si díky prodávání svého těla ještě dokážou vydělat na drogu. Skutečnost, že tyto ženy drogu pro svůj život potřebují, je staví do role otrokyň, které si pro určitý finanční obnos nechají líbit téměř cokoliv. Stojí u silnice v těch nejhorších ročních obdobích, nedívá se na to, zda je léto, nebo zima. Musí se nesčetněkrát svlékat a oblékat, nechat si líbit věci od opilých zákazníků a mnohdy je vykořisťována i "pasákem", který nad ní drží ochranný dohled. Ale touha po droze bývá ještě silnější a proto většinou vítězí tento morální rozklad osobnosti.

S provozováním prostituce také úzce souvisí kriminalita, která se soustředí většinou do oblasti organizovaného zločinu a jde o obchodování s tzv. bílým masem. Po roce 1989 došlo na našem území k obrovskému rozmachu provozování erotických salonů, se kterými bylo spojeno i organizování samotné prostituce. Prostitutky byly do těchto salonů verbovány právě ze zemí Východní a Jihovýchodní Evropy. Zpočátku byla prostituce organizována převážně gangy z jihovýchodní Evropy. Dnes je však tato činnost mnohem více propracována a zločinecká spolčení, která prostituci provozují, jsou již převážně z jiných zemí např. ze zemí bývalého SSSR. Problémem tohoto fenoménu zůstává, že oblast prostituce není dosud legislativně upravena. Také zločinecké organizace vykazují v oblasti obchodu s lidmi určité rozdělení území. Význam při odhalování těchto případů má mezinárodní spolupráce i spolupráce s nevládními organizacemi zabývajícími se problematikou obchodu s lidmi. (PAUKERTO VÁ, DUFEK, 1995)²²

Velmi smutným případem jsou rodiny, které nutí své rodinné příslušníky, aby se podíleli na rodinném rozpočtu prodejem svého vlastního těla. Tato skutečnost bývá patrná především u romské populace, kde není výjimkou, když rodiče prodávají své vlastní děti coby prostitutky, či prostitutky. Pak můžeme hovořit o romské mravnostní kriminalitě. Mravnostní

---

²² PAUKERTO VÁ, Jana, DUFEK, Zdeněk, Organizovaný zločin, ČESKÉ VĚZENSTVÍ č. 2/2003, Informační materiál, VS ČR, Praha, 2003, str. 7-11

kriminalita představuje z celku kriminality u romského etnika jen asi jedno procento. V posledních letech je u Romů patrná tendence ke snižování absolutního počtu těchto trestných činů. Výjimku tvoří pouze rok 1994, kdy zřetelně došlo k jejich zvýšení. Pozoruhodné je, že ve srovnání s rokem 1989 mravnostní kriminalita Romů v průběhu sledovaných devadesátých let poklesla přibližně třikrát (resp. v rozmezí 2,5 – 3,3x), a to již prakticky v roce 1990. Zřejmě zde mohlo hrát také roli zrušení § 203 o příživnictví. Rovněž na mravnostní kriminalitě se Romové podílejí proporcionálně značně (i když absolutně se to týká přibližně dvou až tří stovek osob ročně), a to v rozmezí cca od 14 % až do asi 21 %.

Z romské mravnostní kriminality se podílově nejzávažněji jeví trestný čin kuplířství. Více než dvě pětiny osob stíhaných v posledních letech pro tento trestný čin bylo romského původu. Pokud jde o jiný závažný trestný čin – znásilnění, procento osob romského původu na všech těchto stíhaných trestných činech klesá – v posledních letech se odhaduje zhruba na 13 – 11 %. Tento podíl je menší, než kolik Romové vykazují v případě celé mravnostní kriminality. (ŠIŠKOVÁ, 2001)²³

Ne vždy je ale provozování prostituce spojeno s takovými sociálně patologickými jevy, které jsem se alespoň částečně snažil popsat v předchozích odstavcích. Zcela jistě existují i případy, kdy žena byla k prostituci donucena okolnostmi, neboť její finanční a sociální stránka byla neúnosná a aby žena dokázala nějakým způsobem zabezpečit sebe a povětšinou i své dítě, musela se uchýlit k tomuto řemeslu. Je tedy potřeba vytvořit prostor pro takové sociální podmínky, které budou předcházet těmto situacím. Důležitá je bezesporu prevence těchto sociálně patologických jevů, ale také snaha úřadů sociálního zabezpečení o to, aby byly vytvořeny pro ženy, které jsou s dětmi sami, přijatelné podmínky pro zdravý rozvoj jejich dítěte i žen samotných.

2.1 Prostituce, která je provozována v luxusních nočních klubech

Luxusní noční kluby, které se specializují na erotické služby, začaly na našem území vznikat již od roku 1990. Jako hlavní centra těchto podniků, které mají převážně noční otevírací hodiny se stala velká města a to především Praha, Brno a Bratislava. V těchto městech prostituce existovala už v době komunistického režimu, ale byla dobře ukryta pod rouškou v tzv. "hotelové podobě". Jak jsem se již zmínil v počátku této kapitoly, tak erotické kluby byly spravovány především cizinci a to je také důvod, proč erotické kluby začaly

---

²³ ŠIŠKOVÁ, Tat'jana, Menšiny a migranti v České republice, PORTÁL, Praha, 2001, ISBN 80-7178-648-9, str. 123-124, 162-163

vznikat právě ve velkých městech. Bylo zde totiž velké procento cizinců, kteří se na našem území začali objevovat po pádu komunismu v roce 1989. Ne že by se na našem území žádní cizinci nevyskytovali, ale po otevření státních hranic na západ se jejich počet u nás několikanásobně zvýšil. Samozřejmě je velmi důležité pro provoz těchto zařízení mít dostatečně velkou finanční hotovost a nejsou od věci ani zkušenosti z oboru. Proto prvními majiteli těchto erotických klubů se staly bývalé prostitutky a jejich "pasáci", kteří měli dostatek zkušeností s touto oblastí.

V roce 1991 začaly erotické podniky vyrůstat ve velké míře v našich příhraničních oblastech jako odpověď na zvyšující se potřeby rozvíjející se sexuální turistiky německých a rakouských turistů. Pokud bychom měli hovořit o cenách služeb, které zde byly poskytovány, tak ty nebyly nějak jednotně stanoveny a většinou si je určovali sami majitelé těchto podniků. Velkou výhodou takového podnikání bylo, že na počátku 90. let chyběla na našem území nějaká větší konkurence a můžeme tedy hovořit o zlatých letech tohoto druhu podnikání.

K ohromným příjmům těchto podniků také přispíval fakt, že ženy, které v těchto zařízeních pracovaly nepoužívaly žádné ochranné sexuální prostředky, jakými jsou například kondomy. I výběr žen byl velice pestrý. Od mladých žen, které provozovaly prostituci už v jejich "hotelových" dobách až k ženám ve věku babiček. To vedlo k velké popularitě mezi klienty ze zahraničních zemí. Dalším faktem vysoké popularity bylo, že v nočních klubech pracovaly i dívky ve věku mladistvích. Že nedošlo k nějakému represivnímu zásahu ze strany bezpečnostních složek můžeme přičítat tomu, že v tomto období tyto složky procházely hlubokou krizí uvnitř těchto sborů. Po roce 1989 se také v naší republice objevil trend novodobých "zbohatlíků", kteří tyto noční podniky hojně navštěvovali, protože to patřilo k určité společenské prestiži. Jelikož tyto podniky neměly nějaký jednotný název, začalo se jim souhrnně říkat "Night clubby". V současné době by se dalo říci, že tyto kluby se nacházejí v každém větším městě a většinou jsou umístěny do luxusních nemovitostí, které byly k tomuto účelu zakoupeny. Pro tyto podniky je typická i vysoká úroveň prostituujících žen a služeb, které poskytují. Není výjimkou, že tyto ženy ovládají několik světových jazyků a bývají mnohdy i vysokoškolsky vzdělané. Mnoho z těchto žen má mezi zákazníky své stálé klienty.

Při tomto druhu podnikání dbají majitelé také na to, aby v těchto podnicích nepracovaly ženy, které by byly mladší osmnácti let. Filozofií těchto podniků je také to, aby se tam zákazník cítil co možná nejlépe a tím pádem tam také utratil velké množství peněz.

Ceny služeb v takovýchto zařízeních jsou pak přímo úměrné poskytovaným službám. Platí se i za vstup do těchto objektů a výše sexuálních služeb je odvislá od jejího druhu. Většinou se jedná o částky okolo 5.000,- Kč, ale tato suma není absolutně taxativní. Problémem fungování těchto podniků se v posledních letech stávají především skupiny vyděračů ze zemí Východní Evropy, kteří požadují po majitelích těchto klubů tzv. výpalné, kterému se cizím slovem říká racketeering. (NĚMEC, 1995)²⁴

2.2 Bytová prostituce provozovaná v tzv. privátech

Jak již vyplývá z názvu, tak tento druh prostituce je provozován v bytech. Jde totiž o to, aby prostitutka co nejvíce minimalizovala své náklady na provoz a zároveň, aby co nejvíce vydělala. Tento typ prostituce je zaměřen spíše na ne příliš zámožné klienty, ale na druhé straně se snaží těmto sexuálním konzumentům poskytnout alespoň nějaké soukromí právě v podobě toho bytu. Tuto činnost mohou provozovat buď ženy samotné jako "soukromnice", nebo mohou pracovat pro třetí osobu, která jim pokoj pronajímá a vybírá od nich poplatky za poskytování sexuálních služeb.

Pokud jde o cenu služeb v těchto bytových zařízeních, tak ta záleží na dohodě mezi klientem a prostitutkou. Většinou se cena pohybuje okolo 2.000,- Kč. Nevýhodou privátní prostituce bývá malá úroveň poskytovaných služeb. Nevýhodou se také může stát, že pokud k tomuto účelu prostitutka využívá svůj vlastní byt, může se velmi rychle stát středem pozornosti sousedů a pak i případný klient bývá pod drobnohledem "klepů lačných sousedek". Naproti tomu výhodou může být, že tyto privátní erotické služby bývají inzerovány v denících, jakým je třeba Inzert expres, Neireport, Intim-kontakt. Na stranách těchto deníků se většinou uprostřed nacházejí fotografie prostitutek a také výčet služeb, které poskytují. Tam si může potenciální klient vybrat dívku podle toho, jaké má požadavky a také podle druhu sexuálních služeb, které daná sexuální pracovnice poskytuje. Musí se však mít na pozoru, poněvadž ne vždy je žena na fotografii ta, která pak klienta na privátu očekává a tento klient pak může být docela nemile překvapen jejím vzezřením. Jestliže si klient z těchto stran vybral dívku, kontaktuje ji pomocí mobilního telefonu, kde se sjedná cena za poskytované služby, termín schůzky za předpokladu, že klient s cenou souhlasí a adresa příslušného bytu.

Tento typ prostituce je v současné době velice hojně rozšířen a to i přes značná bezpečnostní rizika, která s tímto provozem souvisí. Může jít jak o rizika pro prostitutky

---

²⁴ NĚMEC, Miroslav, Organizovaný zločin, NAŠE VOJSKO, Praha, 1995, ISBN 80-206-0472-3, str. 147-148

samotné, tak i pro klienty, kteří se při návštěvách těchto pracovníků mohou lehce stát obětí loupežného přepadení, nebo pokusu o vydírání. Prostitutkám na druhé straně zase hrozí možnost, že je zákazník napadne, že jich popřípadě bude víc a prostitutku společně znásilní. Bývá tak běžné, že prostituci provozuje manželský pár, kdy žena je prostitutkou a její muž je vlastně jakýmsi druhem "pasáka". (KOLÁŘ, 2006)²⁵

2.3 Escort

Nejnovějším typem provozování prostituce na našem území je služba, která původně vznikla na území USA a jedná se o Escort. Tato služba funguje obdobně jako privátní prostituce pouze s tím rozdílem, že k uspokojování sexuálních nároků klientů nedochází v bytě prostitutky, ale v bytě klienta, kam je prostitutka přivezena. většinou se jedná o ženy, které jsou přes den v zaměstnání a přes noc si tímto způsobem přivydělávají. To znamená, že některé z těchto žen chápou tuto službu jako určitou pomoc rodině v sociální tísní. K samotnému provozu lze říci, že ženy, které tuto službu poskytují jsou v neustálém kontaktu s osobou, která přijímá od klientů objednávky. Operátor pak ženu informuje o přijetí objednávky a pokud žena s touto objednávkou souhlasí, tak ji operátorovi potvrdí. Ten pak pro ženu pošle automobil, kde řidič vozu je zároveň jakousi ochrankou a po skončení sjednané služby ji zase odváží zpět domů. Rozdíl v provozování služby Escort spočívá v tom, že prostitutky platí paušální poplatek organizátorovi služby a také řidiči přistaveného automobilu. Také je rozdíl co se týče inzerce v tom, že při privátní prostituci sjednává všechny okolnosti sexuální služby klient přímo s prostitutkou, kdežto u Escortu s prostředníkem. Mnoho z prostitutek dává této podobě prostituce přednost, neboť preferují jistou diskrétnost a anonymitu. Přestože poskytování sexuálních služeb probíhá pro prostitutku v cizím prostředí a v anonymitě, je doposud zaznamenáno velmi malé procento případů, kdy by se na těchto ženách někdo dopustil nějakého trestného činu. (KOLÁŘ, 2006)²⁶

2.4 Call girl

Jak již vyplývá z názvu, jde o činnost, kdy žena pracuje tzv. na telefonickou objednávku. Jde většinou o profesionální nebo poloprofesionální prostitutky. ty jsou dosažitelné pouze na

---

²⁵ KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str. 26-27

²⁶ KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str. 27

telefon. Jen málo těchto pracovníků si může dovolit pracovat zcela samostatně, protože je pro ně velmi těžké uvést ve známost telefonické spojení pro poskytování těchto erotických služeb. Proto vznikají určité instituce kroužků call girls. Takový kroužek je založen na centrále, která uvádí za pomoci hotelových vrátných, taxikářů, modelek, agentur a podobného pomocného personálu do oběhu popisy těchto pracovníků. Zákazník pak zavolá číslo centrály, uvede jméno nebo popis call girl, kterou hledá a centrála mu ji vyhledá. Sama call girl pak zákazníkovi zavolá a domluví si s ním schůzku s minimálním rizikem. Peněžní taxi těchto pracovníků jsou nepoměrně vyšší než u většiny prostitutek, jsou také inteligentnější a daleko lépe vypadají. (BORNEMAN,1990)²⁷

2.5 Hotelová prostituce

Tento typ prostituce je velmi diskrétní a je zaměřen převážně na zahraniční klientelu, která tyto hotely navštěvuje. Zprostředkovateli těchto služeb jsou většinou zaměstnanci hotelů. Frekvence poskytování sexuálních služeb v hotelích se zvyšuje tehdy, když se město stane centrem nějaké významné ať už společenské, politické, či jiné kulturní akce. Takovýto typ prostitutky musí být tedy velmi dobře jazykově vybaven a většinou se také jedná o vysokoškolsky vzdělané ženy. Tyto ženy pracují obvykle zcela nezávisle na pomoci druhých a zprostředkovatelem sexuálních služeb může být například hotelový recepční. Pokud již má žena vytvořenu svoji stálou klientelu, obejde se většinou i bez tohoto prostředníka. Ceny poskytovaných sexuálních služeb jsou velmi vysoké a může se jednat až o mnoha tisícové částky. Tyto ženy tak patří mezi nejlépe situované prostitutky, které se na našem území vyskytují. (KOLÁŘ, 2006)²⁸

2.6 Pouliční prostituce

Nejhorším typem prostituce, která se na našem území vyskytuje, je její pouliční forma. Z předchozích statí vyplývá, že tento druh provozování prostituce je znám již z doby starověkého Říma, ale na druhou stranu je nutné říci, že vždy tato forma patřila mezi nejpronásledovanější. Pro pouliční prostituci je typické, že ženy stojí podél dopravních komunikací a dávají na odív své vnady a tak lákají svoje potencionální zákazníky. I ve velkých městech se najdou oblasti, či spíše ulice, které se stávají v nočních hodinách centry

²⁷ BORNEMAN, Ernest, Encyklopedie sexuality, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1, str. 66

²⁸ KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str. 28

prostitutek. Jako příklad můžeme uvést Perlovou ulici v Praze. Způsob fungování tohoto druhu prostituce je velmi jednoduchý, neboť každá prostitutka má svého "pasáka", kterému odevzdává část svého výtěžku a ten ji za to poskytuje určitý stupeň ochrany. Pokud se jedná o samotné poskytování sexuálních služeb, pak tyto nejsou omezeny pouze na pohlavní styk, ale mnohdy jde o erotiku orální, či manuální práci prostitutky. Místa, na kterých se tyto služby odbývají jsou zpravidla automobily zákazníků nebo různá odstavná parkoviště, či lesní cesty.

Prostitutky, které provozují tento druh prostituce se sami často stávají oběťmi různých trestných činů, většinou sexuální povahy. Ale i zákazníci na tom nejsou o moc lépe a tak nakonec místo uspokojení svého vlastního libida přijdou o automobil, všechny peníze, neboť se nezdá stávají oběťmi přepadení a krádeže. Existují totiž prostitutky, které jsou součástí určitého gangu a ten se právě na okrádání klientů specializuje. Přitom využívá toho, že většina klientů těchto prostitutek jsou ze zahraničí a tudíž neumějí česky. Navíc jim připadá potupné, že využili těchto erotických služeb a proto mnohdy ani tento závažný trestný čin nenahlásí.

Jak již bylo řečeno, většina prostitutek je ve své činnosti zcela závislá na "pasákovi". Ten v případě, že se jedná o cizí státní příslušnice, jim odebere cestovní doklady a hřeší na to, že ženy většinou neumějí jazyk dané země. Velká většina z pouličních prostitutek je také mnohdy závislá na omamných a psychotropních látkách, především na pervitinu. Největším nebezpečím provozování pouliční prostituce je velký přenos pohlavně nakažlivých chorob, jakým jsou například syfilis, kapavka, či AIDS apod. Ceny takto poskytovaných sexuálních služeb jsou úměrné jejich kvalitě a zpravidla nepřesahují 1500,-Kč. Ale i v této oblasti se jedná o cenu předem domluvenou. (KOLÁŘ, 2006)²⁹

Pokud se bavíme o prostituci nemůžeme opomenout fakt, že prostituci můžeme rozdělit nejen na její heterosexuální část, ale i na část homosexuální.

2.7 Homosexuální prostituce mužská

Protože promiskuita je u mužských homosexuálů větší než u heterosexuálních mužů, nestačí nabídka homosexuálních partnerů pokrýt poptávku. Výsledkem byl mimořádně rychlý nárůst mužské prostituce ve všech zemích Evropy. Každé velkoměsto má dnes uličku své mužské prostituce, homosexuální podniky a kluby. V těchto podnicích se považuje za

---

²⁹ KOLÁŘ, Ondřej, Veřejné mínění versus prostituce, Bakalářská práce, BRNO, 2006, str. 29-30

samozřejmě, že starší muž platí za mladšího. To odpovídá heterosexuálnímu vztahu mezi mužem a ženou. Zatímco však žena, kterou muž pozve na oběd nebo večeři, do kina nebo na kávu, ještě nemusí muži poskytovat intimní protislužbu, rozumí se mezi homosexuály samo sebou, že se setkávají za účelem pohlavního styku. Když zde tedy platí starší za mladšího, je nemožné udělat rozdělovací čáru mezi láskou a prostitucí. Profesionální homosexuální mužská prostituce je organizovaná stejně jako heterosexuální ženská prostituce. I zde existuje rozdělení na bordely, hodinové hotely, zábavní podniky. I homosexuální mužská prostituce má své kuplíře, pasáky, příznivce a varianty. K dispozici jsou jak aktivní, tak i pasivní typy, muži, kteří nosí stále ženské oblečení, a muži, kteří nikdy v ženském oblečení nepracují. Stejně jak existují ženské prostitutky, které se o muže v podstatě nezajímají, protože jsou ve skutečnosti lesbické, existují i muži, kteří se prodávají, aniž by byli homosexuální. Pokud jde o trestnou činnost spojenou s mužskou homosexuální prostitucí, tak tu homosexuálové udávají vzácněji než heterosexuálové. Důvod je ten, že si zákazník nemůže dovolit podat oznámení, poněvadž by tím odhalil svoji homosexualitu.

Úchylná mužská prostituce jiného než homosexuálního druhu se vyskytuje stejně často jako úchylná ženská prostituce (BORNEMAN,1990)³⁰

Většina všech sexuálních perverzí má své specializované podniky. Mužští prostitutí provádějí každou formu fetišismu pro své mužské i ženské zákazníky. Nabízejí také všechny varianty sadomasochismu. Mezi sadomasochistické aktivity patří například klinik, bondage, spaking, pissing apod. Existence takovýchto podniků je velmi dobře tajena, tyto podniky mají stálou a neměnnou klientelu a svoje služby neinzerují v žádném inzertním časopise, který je pro tyto účely vydáván.

Tyto služby jsou pak hojně navštěvovány jedinci z Německa, Belgie, či Holandska. Mnohdy jsou návštěvníci těchto zařízení také pedofilně orientovaní. U homosexuálních mužů totiž označujeme za pedofilii preference dětí do 13 let, efebofilie – vyhledávání partnerů 15 – 20letých, adrofilie – zaměření na dospělé muže a gerontofilie – zaměření na starce. (CAPPONI,1994)³¹

2.8 Homosexuální prostituce ženská

---

³⁰ BORNEMAN, Ernest, Sexuologický slovník, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1, str. 466-467

³¹ CAPPONI, Věra, Sexuologický slovník, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str. 55-56

Ženská homosexuální prostituce je organizována hůře než mužská. Rovněž lesbické podniky existují ve všech větších městech na světě. Je však těžké zjistit, jak velké je procento profesionálních lesbických prostitutek v těchto podnicích, neboť dělicí linie mezi poloprostitucí (pozvání přítelkyně na oběd nebo kávu) a vlastní prostitucí je velmi nezřetelná. Protože ženská homosexualita vzkvétá mezi "normálními" prostitutkami, nebyly by ani za potřeby speciální lesbické bordely, kdyby zde neběželo o dvojnásobně úchylné instituce. Většina z těchto zařízení má sadomasochistický nebo fetišistický charakter. Slouží ženám, jejichž libido je fixováno nejen na vlastní pohlaví, ale i na určité ceremonie, bez kterých nedosáhnou uspokojení. Každá žena, která jednoduše sexuálně touží po jiné ženě, může oslovit jakoukoli prostitutku na ulici a může si být jista, že dostane přednost před mužem. Pokušení lesbické prostituce je větší než heterosexuální. Nájemci bytů, kteří často protestují proti pánským návštěvám, tak zpravidla nic nemají proti dámským návštěvám.

Existuje i pedofilní lesbická prostituce, kterou zprostředkovávají většinou matky dětí – často lesbické prostitutky, které si namlouvají, že tak vlastně děti chrání před muži. (BORNEMAN, 1990)³²

Pokud jsme hovořili u mužské homosexuální prostituce o kontaktech a preferencích, tak u lesbických kontaktů se hovoří o korofilii (děti), parentofilii (adolescentní dívky), gynekofilii (dospělé ženy) a graeofilii (stařeny). (CAPPONI, 1994)³³

2.9 Zkušenosti a charakter komerčních sexuálních aktivit

V posledním desetiletí se zájem odborníků o zkušenosti obyvatel se sexem za peníze zvýšil především v souvislosti s pokračující epidemií AIDS. Prostitutky a jejich zákazníci jsou totiž považováni za skupinu s vysoce rizikovým chováním. V některých oblastech světa (např. v jihovýchodní Asii a v pásmech kolem transafrických dálnic) je styk s prostitutkou hlavním zdrojem infekce HIV.

V souvislosti se společenskými změnami u nás v posledních letech rovněž došlo ke zviditelnění prostituce a pravděpodobně i ke zvýšení zkušenosti obyvatel ČR s komerčním sexem. I když zatím tento styk podle všech zjištění nehraje u nás významnou roli v šíření HIV/AIDS, potenciálně tvoří jistě jeden z důležitých zdrojů budoucího ohrožení. V roce 1993 byl proveden výzkum, který zjistil, že 9 % mužů mělo nějakou zkušenost s komerčním sexem.

---

³² BORNEMAN, Ernest, *Sexuologický slovník*, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1, str. 466 – 467

³³ CAPPONI, Věra, *Sexuologický slovník*, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str. 66

V roce 1998 už to bylo 14 % mužů. Pokud se jednalo o ženy a poskytování sexuálních služeb za peníze, tak v roce 1993 se k poskytování sexuálních služeb za peníze vyjádřila kladně 3 % a v roce 1998 4 % vyšetřených žen. Nejčastější aktivitou při tomto styku byla u mužů i u žen v obou souborech vaginální soulož. S ní mělo při komerčním sexu alespoň jednorázovou zkušenost 93 % mužů a 96 % žen v roce 1993 a 95 % mužů a 94 % žen v roce 1998. Co se týče masturbace, tak v roce 1993 mělo tuto zkušenost 68 % mužů a 77 % žen a v roce 1998 to bylo 77 % mužů a 100 % dotazovaných žen. Zkušenost s felací uvádělo v roce 1993 69 % mužů a 67 % žen a v roce 1998 se jednalo o 76 % mužů a 94 % žen.

S análním stykem mělo alespoň jednorázovou komerční sexuální zkušenost až 22 % mužů a 33 % žen v roce 1993 a 31 % mužů a 53 % žen v roce 1998.

Zatímco roku 1993 téměř jedna třetina mužů (asi 29 %) a ještě více žen (asi 41 %) se zkušeností s komerčním sexem nikdy nepoužila při sexuálním styku kondom, v roce 1998 to bylo jen 12% mužů a 9 % žen (WEISS, ZVĚŘINA, 2001)³⁴

2.10 Dílčí závěr

V této kapitole své práce jsem chtěl přiblížit právní aspekty, které ovlivňují fungování prostitutek na našem území. Je však nutné si uvědomit, že neexistuje žádná reálná právní úprava prostitutek a proto je tato oblast velice chaotická. Stejně tak jako neexistují statistické podklady, ze kterých by bylo třeba vycházet při sestavování nějakého zákonného opatření, které by upravovalo prostituční jednání. Ukázali jsme si, že existují paragrafy Trestního zákona, které nějakým způsobem činnost v sexuální sféře upravují, ale přesná definice stále chybí. První vlašťou co se týče prostitutek jako kriminalizujícího jevu je bezesporu přijetí paragrafu 232a Trestního zákona, který se zabývá obchodem s lidmi. Tento paragraf byl přijat novelou Trestního zákona č. 537/2004 Sb.

V druhé části kapitoly jsme si blíže přiblížily formy a druhy prostituční činnosti tak, jak se vyskytují na našem území. Snahou bylo vždy alespoň částečně přiblížit fungování těchto forem prostitutek a jejich vztah k zákazníkovi, ale i ke vzniku dalších sociálně patologických jevů, jakými jsou drogová problematika, mravnostní kriminalita a jiné.

---

³⁴ WEISS, Petr, ZVĚŘINA, Jaroslav, Sexuální chování v ČR – situace a trendy, POTRÁL, 2001, ISBN 80-7178-558-X, str.88-93

3. Zdravotní rizika provozování prostituce

V současnosti je zcela jistě nepopiratelným faktem, že činnost související s provozováním prostituce je jednou z nejrizikovějších činností pokud jde o přenos pohlavně nakažlivých chorob a také o přenos jiných infekčních chorob. Vzhledem k tomu, že z předchozích kapitol vyplynulo, že prostituce má několik jasných znaků, které zapříčinily její masové rozšíření a v tomto směru nebývalý vzrůst (dalo by se říct, že zapříčinily hotový „boom“ v této oblasti), je jasné, že toto se odrazilo i na frekvenci výskytu těchto pohlavně nakažlivých chorob. Poptávka po neosobních pohlavních stycích mužů a v současnosti i žen (mužská heterosexuální i homosexuální prostituce), konzumní přístup k sexualitě jako takové, značné ekonomické rozdíly mezi lidmi i mezi jednotlivými státy (východ – západ, sever – jih), možnost astronomických nezdaněných příjmu pro organizátory, kteří se na prostituci specializují, dále potom minimální regulace státem v této oblasti, to jsou hlavní příčiny obrovských zdravotních rizik, které skýtají sexuální aktivity, které jsou provozovány prostitutkou nebo prostitutem. Je zarážející, že většina prostitutek je za přiměřenou finanční náhradu či kompenzaci ochotna provozovat pohlavní styk, či jiné další aktivity, mezi něž patří i orální sex, bez použití kondomu, i když každá z těchto prostitutek zná minimálně jeden případ jakékoliv prostitutky, která byla nakažena nějakou pohlavní infekcí nebo chorobou.

Tato šokující skutečnost vyplývá zřejmě z faktu, že většina prostitutek, které jsou nazývány „kněžkami lásky“ je nedotčena jakoukoliv sexuální osvětou, nebo má nízký stupeň všeobecného vzdělání a o problematice pohlavně přenosných chorob má jen nepatrnou povědomost. Každý, kdo žije aktivním sexuálním životem, se může nakazit některou pohlavně přenosnou infekcí a také ji sám přenést. Proto je vždy důležitá opatrnost. Je třeba si uvědomit, že sex nikdy není bez rizika, ať už se to týká nechtěného těhotenství nebo přenosu infekce. Je proto nutno přistupovat k sexuálnímu životu odpovědně a praktikovat pouze tzv. bezpečnější sex snižující riziko. Každý z nás se může vyhnout tomu, co ho ohrožuje. Pro snížení rizika ohrožení zdraví změnili mnozí lidé své vlastní chování. Mnozí však stále riskují a neuvědomují si, že mohou snadno způsobit bolest někomu druhému, případně více osobám. (FENWICKOVÁ, WALKER, 1994)³⁵

Pokud se dále týče pohlavně přenosných chorob, které se v současné době vyskytují mezi prostitutkami, pak je možné konstatovat, že jsou to všechno pohlavně přenosné choroby, které

---

³⁵ FENWICKOVÁ, Elizabeth, WALKER, Richard, Sexuální výchova, DORLING KINDERSLEY BOOK, Praha, 1996, ISBN 80-7181-022-3, str. 80-85

existují a o kterých existují poměrně rozsáhlé práce. Jedná se zejména o tyto následující pohlavně přenosné choroby:

AIDS – zkratka anglického termínu Acquired immunodeficiency syndrome, tj. syndromu získaného selhání imunity. Je způsobeno virem lidské imunodeficiency HIV, který napadá T – lymfocyty – jeden z typů bílých krvinek, které hrají důležitou roli v systému lidské imunity (obranyschopnosti proti nakažlivým chorobám). V napadené buňce může virus přežívat bez příznaků i několik let. Jeho nakažlivost stoupá s počtem jedinců, přes které byl přenesen. Když se nakonec začne virus v buňce rozmnožovat, buňku zničí. Viry uvolněné z mrtvé buňky (řádově tisíce v každé buňce) napadají a likvidují další T – lymfocyty. Imunitní systém je nakonec natolik ochromen, že se postižený stává obětí banálních infekcí, které by jinak lidský život neohrožovaly. U nositelů viru HIV se také častěji objevují některé druhy jinak vzácných zhoubných nádorů (Kapocihio sarkom).

Virus HIV je přítomen zejména v krvi, ve spermatu, vaginálním sekretu i mateřském mléce, v malém množství i v jiných tělních tekutinách. Zatím nebyl prokázán přenos infekce slinami (například při vášnivém polibku, při němž může dojít k porušení ústní sliznice a drobnému krvácení u obou zúčastněných). Virus HIV se nejčastěji přenáší pohlavním stykem. Riskantnější je anální styk než vaginální, protože sliznice konečníku je zřejmě pro virus průchodnější než sliznice pochvy. Další forma přenosu je z matky na dítě během těhotenství nebo porodu, ale také mateřským mlékem (v literatuře je v tomto případě uváděna pravděpodobnost přenosu 30 – 50 %). Výrazným zdrojem nákazy je infikovaná krev. Nemusí jí být mnoho jako třeba při transfuzi. Stačí opakované použití injekční stříkačky, kterou užil jako první nositel viru, což je častý způsob nákazy u narkomanů. Teoreticky je pravděpodobný přenos krví třeba při neopatrné manipulaci s kontaminovanou krví u zdravotníků. AIDS je choroba velmi vážná, v současné době nevyléčitelná. Dosavadní léčba může pouze zpomalit průběh nemoci. Záludnost AIDS tkví zejména v tom, že člověk, který je nositelem viru HIV a tedy zdrojem nákazy, to nemusí sám vědět a není to na něm mnohdy po léta nijak patrné. Varování hrozící celosvětové epidemie není ani v českých zemích přehnané.

Koncem roku 1993 bylo u nás evidováno 192 HIV – pozitivních a z nich 48 ve stadiu nemoci AIDS. Narůstá mezi nimi podíl žen nakažených heterosexuálním stykem. Řada infikovaných však o tom neví, takže odhad počtu nakažených se pohybuje mezi 2 – 8 tisíci. AIDS se šíří geometrickou řadou. Například v roce 1981 bylo na celém světě zaznamenáno

364 nemocných, o deset let později to byl již tisícinásobek. Počet nositelů viru HIV se v téže době odhadoval na 1 % světové populace. (CAPPONI, 1994)³⁶

Mohli bychom tedy mít dojem, že 99% všech lidí je zdravých a pravděpodobnost šíření nákazy je zanedbatelná. Některé rizikové skupiny jsou často virem promořeny až na 50 %. Jsou to homosexuální prostituti a toxikomani, heterosexuální prostitutky např. v Africe jsou nakaženy virem až v 80 %. V civilizovaných zemích je dnes nepravděpodobný přenos viru krví a jejími deriváty nebo lékařskými nástroji. Hlavním zdrojem nákazy je sexuální styk. Bezpečný sex je tudíž nejvhodnější formou jak předejít onemocnění. Nejjistější obranou (kromě úplné sexuální abstinence) je sexuální věrnost. Riziko přenosu nákazy značně snižuje použití prezervativů při pohlavním styku. Pokud se týče medicínských aspektů provozování prostituce, pak by jistě stál za výzkum problém onemocnění, které se týkají lidské psychiky. Paušálně by se dalo konstatovat, aniž byl proveden nějaký seriózní výzkum, že počet sebevražd mezi prostitutkami je vyšší než u běžné populace. Mezi prostitutkami se také provádí daleko více potratů než u běžné ženské populace, což se odráží na pozdější neplodnosti či vzniku dispozic k propuknutí rakoviny. Patologické symptomy v oblasti psychiky je pak možno vystopovat u převážné většiny velice mladých prostitutek, u kterých dochází k rozpadu jejich hodnot a narušení zdravého a plnohodnotného rozvoje osobnosti a neschopnosti se účinně zařadit do normálně fungující společnosti.

Právní normy, které dále upravují hygienicko – zdravotní aspekty, které jsou produktem prostituce, jsou dále zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění pod č. 86/1992 Sb.), zákon č. 241/1992 Sb., o opatřeních proti přenosným nemocem, vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 30/1968 Sb., věstník Ministerstva zdravotnictví o opatřeních proti přenosným nemocem a směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 30/1968 Sb., věstník Ministerstva zdravotnictví o opatřeních proti pohlavním nemocem. Rozbor tohoto druhu problematiky prostituce po medicínské stránce by vydal na samostatné dílo, což však není účelem této kapitoly mé bakalářské práce. Zařazením této kapitoly do mé práce je sledován cíl, zmínit se alespoň okrajově o všech aspektech zadaného tématu, jakým prostituce bezesporu je, tudíž se zabývat i pohlavně přenosnými chorobami a riziky, které tyto choroby sebou přinášejí.

Gonorrhoea (Kapavka) – jedná se o nejčastěji se vyskytující pohlavně přenosnou chorobu. Toto onemocnění způsobuje bakterie nazvaná gonokoka. Jedná se o hnisavé onemocnění, zejména močových cest a pohlavních orgánů. Jde o nakažlivé onemocnění,

---

³⁶ CAPPONI, Věra, Sexuologický slovník, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str.12-13

přenosné nejnáze, i když ne výlučně pohlavním stykem. Inkubační doba u tohoto onemocnění je 2 – 7 dnů, někdy však může být i delší. Infekce může být zanesena do recta – konečníku, ale též očí (nejčastěji u novorozenců, jejichž matky touto chorobou trpí), úst, krku. Může probíhat akutně nebo chronicky s nepatrnými příznaky a obtížemi. Následky neléčené nebo špatně léčené kapavky mohou být značné – například při zanesení infekce do očí končí onemocnění bez správné léčby v 50 % případů oboustranným oslepnutím (nejen u novorozenců). Zánětlivé změny mohou způsobit u obou pohlaví neplodnost. Vzácně probíhá onemocnění jako celková sepse mnohdy s příznaky zánětu mozku a nitroblány srdeční. Při včasné léčbě je naděje na rychlé a dokonalé vyléčení velmi vysoká. Tato choroba je na prudkém vzestupu a v některých lokalitách České republiky jako jsou například okolí města Plzně, Chebu a Teplic, které jsou známé právě poskytováním do značné míry masové pouliční prostituce, hovoří odborníci o nárůstu tohoto onemocnění v těchto lokalitách až o 200 %, což lze považovat za velmi alarmující zjištění, neboť jak je z daného průzkumu zřejmé, povědomost o problematice kapavky je velmi nízká. (CAPPONI, 1994)³⁷

Syfilis (Příjice) – tuto pohlavně přenosnou chorobu způsobuje bacil *spirocheta treponema pallidum*. Jedná se o onemocnění přenášené hlavně pohlavním stykem (takto dojde k nákaze u 95 % onemocnění). Nakazit se lze od jedince, který má mokvajících vyrážky v prvním nebo druhém stadiu onemocnění. Nemokvajících vyrážky druhého stádia, stejně jako tělní výměšky (moč, pot, slzy) infekční agens neobsahují. Na druhém místě je přenos infekce z matky na plod. Onemocnění na základě nákazy kontaminovanou krví jsou relativně vzácná.

Inkubační doba onemocnění je zhruba 3 týdny, kdy se na místě vstupu infekce do těla (což u žen bývá v hloubce pochvy nebo na děložním čípku) vytvoří tvrdý vřed, který není bolestivý a rychle mizí. Často bývají zduřelé nejbližší mízní uzliny. Vřed se vůbec nemusí vytvořit nebo může zůstat nerozpoznán.

Po asi 8 – 10 týdnech od infekce nastává druhé stádium onemocnění zapříčiněné průnikem treponem do krevního řečiště. Chorobné příznaky jsou různé a někdy dokonce žádné, kterých by si nemocný povšiml. Nejčastěji se objeví nesvědící vyrážka na trupu a ploskách dlaní a nohou, a další zduření uzlin. Někdy dochází k vypadávání vlasů. Vyrážka může být i v ústech. Pokud vyrážka mokvá, je velmi nakažlivá. Vyrážky se zahojí a následuje tzv. bezpříznakové období, kdy nejsou patrné žádné příznaky onemocnění (kromě treponem v krvi nebo mozkomíšním moku). Toto období může trvat řadu let (2 – 50), u některých pacientů až do konce života (zemřou na úplně jiné onemocnění). Po období latence se projeví

---

³⁷ CAPPONI, Věra, Sexuologický slovník, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str. 51-52

třetí stádium. Choroba může postihnout kterýkoliv orgán v těle. U vrozené syfilidy (přenesené z matky na plod) se mohou příznaky projevit ihned po narození. Pokud dítě přežije první tři kritické měsíce, může nastat období latence, trvající až 20 let.

Výskyt této choroby byl zjištěn koncem 15. století, kdy byla do Evropy zavlečena z prvních zaoceánských výprav z Haity a Portorika. Poslední výzkumy však naznačují, že syfilis byl znám již v pravěku a příznaky byly popsány již starými Řeky a Římany. Kolem roku 1510 byl syfilis obrovskou epidemií v Evropě, kde ji šířila nejvíce francouzská armáda, a proto se jí také říkalo francouzská nemoc.

Původce tohoto onemocnění byl objeven až v roce 1905 doktorem F. Schudinnem. V roce 1910 byl objeven lék proti této chorobě nazvaný Salvarsan (arzenobenzen), účinná jsou však i některá antibiotika. Díky těmto lékům se na přelomu 40. a 50. let podařilo v Evropě výskyt syfilidy značně snížit.

U nás díky uzavřeným hranicím a provedení rozsáhlé depistážní akce (vyhledávání zdrojů infekce) nemající na světě obdoby (vyšetření, a v případě potřeby léčení všech občanů starších patnácti let) se podařilo čerstvé nákazy fakticky zcela vymítit. I to však pouze dočasně. Studenti medicíny v 50. letech neměli příležitost vidět raná stádia onemocnění. Novému šíření nemoci napomohla nejen „ sexuální revoluce“ na přelomu 50. a 60. let, ale i první vlna otevření hranic a mnohdy i stud mnoha nemocných. Pokoušeli se o samoléčbu, čímž dosáhli vytvoření kmenů treponem, odolných vůči běžným antibiotikům. Nejlepší obranou proti onemocnění syfilidou je bezpečný sex – nejlépe monogamní soužití se zdravým partnerem. I u tohoto onemocnění bylo v současnosti zaznamenáno v České republice značné rozšíření, především v okrese Teplice a Cheb (uvádí se až 150 % nárůst výskytu tohoto pohlavně nakažlivého onemocnění). (CAPPONI, 1994)³⁸

Současná medicína zná ještě další pohlavně přenosné choroby, mezi jinými například zánětlivé onemocnění zvané Trichomoniáza, Hepatitida B (žloutenka, která se přenáší pohlavním stykem), bradavičnaté onemocnění virového původu zvané Kondylomata, které může, pokud není dostatečně nebo vůbec léčeno, disponovat u žen k rakovině a v současné době neléčitelná virová nákaza zvaná Genitální opar.

---

³⁸ CAPPONI, Věra, Sexuologický slovník, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str. 129-131

3.1 Dílčí závěr

Jak již vyplývá z předcházející kapitoly je provozování prostituce obrovským rizikem pro vznik a rozšíření pohlavně přenosných chorob. Bohužel nejen prostituční chování má za následek rozšiřování pohlavních chorob. V současné době je možnost nakazit se pohlavní chorobou daleko častější u dospívající mládeže, která si hledá sexuálního partnera mnohdy pouze na jednu noc. Většinou se jedná o letmou známost, kterou si mládež hledá na diskotékách a v jiných zábavních podnicích. Právě tato skupina je velmi riziková, neboť jí chybí obranné mechanismy, které by ji nutili alespoň k používání kondomu. Také většina dospívající mládeže považuje kondom za přítěž, se kterou nemá pohlavní styk tu správnou kvalitu. Většina z nich se často spokojí pouze s tvrzením, že mne se přece něco takového nemůže stát. Pokud však dojde k nákaze pohlavně přenosnou chorobou, bývá již většinou pozdě ptát se na to PROČ ZROVNA JÁ? Pak může dojít k dalším skutečnostem, které se vážou na nositele pohlavně přenosné choroby. Může se jednat až o úplné vyloučení z kolektivu vrstevníků, které bych přirovnal k způsobu "sociální smrti". Protože člověk je tvor společenský, tak tato "smrt" má na psychiku mladého člověka dalekosáhlé důsledky. Proto se domnívám, že jistá zdrženlivost a uvědomělost by měla hrát při výběru sexuálního partnera důležitou roli a nemělo by se jednat jenom o "lovce" sexuálních zkušeností.

4. Empirický výzkum

Součástí mé diplomové práce je empirický výzkum, který jsem prováděl několika základními způsoby. Ještě než se začnu jednotlivými způsoby své práce zabírat, dodal bych, že se mi během výzkumné činnosti podařilo shromáždit velké množství materiálů, konkrétně se mi podařilo oslovit celkem 356 respondentů. Pro svoji výzkumnou činnost jsem sestavil dotazník, jenž měl dvanáct otázek a respondenti se k nim měli vyjádřit a přiklonit se tak k nabízeným odpovědím.

Dotazník je zřejmě nejznámější a nejčastěji používanou výzkumnou sociologickou technikou. Je konstruován řadou písemně formulovaných otázek závazných pro všechny dotazované (respondenty). Vysoká míra standardizace otázek zvyšuje efektivnost této organizačně a finančně poměrně náročné techniky výzkumu. Formulace otázek má být vždy vedena zásadou stručnosti a srozumitelnosti, jednoznačnosti a nezaměnitelnosti a nesugestivnosti. Z formálního hlediska rozlišujeme otázky uzavřené (alternativy odpovědí ano, ne, nevím), polootevřené (odpověď různé intenzity např. ano, spíše ano, spíše ne, ne), nebo otevřené s možností volit nabídnuté alternativy odpovědí na danou otázku. Konečně otevřené otázky bez předem určených alternativ odpovědí ponechávají na vůli respondenta, jakou formulaci odpovědí si zvolí. Výhoda vyšší úrovně plastičnosti a barvitosti dané skutečnosti je zde kompenzována obtížností zpracovatelnosti širšího spektra variantních odpovědí. Dotazník bývá také často nesprávně spojován s anketou. Ta jako mnohem jednodušší výzkumná technika je zpravidla tvořena pouze několika málo písemně formulovanými otázkami týkajícími se úzkou zaměřeností na určité – zpravidla společenskou praxí aktualizované – téma. (SEKOT, 2002)³⁹

S tímto dotazníkem jsem se obrátil na respondenty prostřednictvím Internetu, kdy jsem si vytvořil speciální schránku, odkud si mohli pro svoji potřebu respondenti dotazník stáhnout, vyplnit jej a případně připsat nějaký svůj bližší poznatek. Dále jsem oslovil své známé, kteří předložili tento dotazník na svých pracovištích, a proto i značná část odpovědí pocházela z jejich pracovního prostředí. Další část dotázaných jsem se svým dotazníkem oslovil přímo na ulicích ve městě Brně.

Nyní bych se chtěl zaměřit na způsob výběru respondentů. Už jsem naznačil, kde jsem tyto respondenty hledal, ale ještě nežli začnu popisovat a interpretovat jednotlivé výsledky svých zjištění, tak bych se rád zastavil právě u způsobu výběru respondentů. Jsme například

---

³⁹ SEKOT, Aleš, Sociologie v kostce, PAIDO, Brno, 2002, ISBN80-7315-021-2, str. 19

v situaci, že není možné (například z finančních důvodů) získat data od celé populace. Chceme proto provést výběrové šetření. Plán výběru označuje metodu, která se použije pro výběr podmnožiny jedinců nebo objektů ze základní populace. Popíšeme tedy čtyři typy vlastních výběrových plánů:

- výběr na základě dobrovolnosti – se často aplikuje v průzkumech veřejného mínění. V tomto plánu se obvykle jedná o získání odpovědí na jednu nebo více otázek. Jedinci z populace se pak sami rozhodují, zda odpovědět, nebo nikoliv. Například po určitém televizním pořadu jsou diváci vyzváni, aby se vyjádřili k diskutovaným otázkám. Pravděpodobně na výzvu reagují pouze vysoce motivovaní diváci.
- výběr na základě dostupnosti – v tomto případě jsou jedinci z populace vybráni na základě dostupnosti a výhodnosti. Například jestliže provádíme výzkum o nákupních zvycích jedinců ve sportovní prodejně, zvolíme výběr 100 jedinců na základě okamžité dostupnosti v této prodejně a v danou sobotu dopoledne. Jiný příklad představuje medicínský výzkum s pacienty, kteří se léčí v dané nemocnici.
- kvótní výběr – v této proceduře výběru mají tazatelé za úkol provést rozhovor s určitým počtem jedinců v několika různých kategoriích obyvatelstva. Za kategorie se volí např. věk, pohlaví nebo ekonomický status. Vychází se obvykle z demografických informací o obyvatelstvu.
- náhodný výběr – základní doporučení říká, že je pro statistické řešení nejlepší. Představuje však ideál, který je v praxi často jen nedostatečně uskutečněný, resp. neuskutečnitelný. Náhodný nebo pravděpodobnostní výběr ze základní populace je takové vytvoření její podmnožiny, kdy:
  1. každý prvek populace má známou pravděpodobnost, že bude do výběru zařazen;
  2. výběr je proveden pomocí metody, jež tyto pravděpodobnosti výběru realizuje;
  3. pravděpodobnosti výběru prvků se uvažují při zpracování získaných dat.

První tři popsané techniky výběru – výběr na základě dobrovolnosti, dostupnosti a kvótní výběr – nejsou zcela optimální, protože získaná data mohou být zkreslena. Zkreslení je systematická chyba, která se projeví, jestliže se data získávají od jedinců, kteří patří do subpopulace se specifickými znaky. Výběr na základě dobrovolnosti preferuje jedince, kteří jsou nějakým způsobem motivováni k tomu, aby se k dotazům vyjádřili. Dobrovolníci mají mnohdy více extrémní názory. Výběr na základě dostupnosti zahrnuje skupinu dostupnou na daném místě a v daném okamžiku. Je možné, že zákazníci v sobotu dopoledne se liší

v nákupních zvycích od ostatních nakupujících zákazníků. Hlavním nedostatkem kvótního výběru je subjektivní volba jedinců z dané kategorie jedinců. Není jisté, zda tazatel nevědomky nedává přednost určitému typu respondentů. Prostý náhodný výběr eliminuje výběrové zkreslení, protože všechny podmnožiny daného rozsahu mají stejnou šanci, že budou vybrány pro pozorování, dotazování nebo měření. (HENDL, 2006)⁴⁰

Již výše jsem popsal lokality, kde jsem pořizoval sběr dat a nyní bych se ještě rád vyjádřil k několika závažným faktorům, které možná ovlivní moji práci, avšak nechtěl bych úvodem předjímat nějaké závěry. Z empirického výzkumu bylo patrné, že k celé věci se vyjadřovali spíše ženy než muži. Během doby, kdy jsem oslovoval osoby na ulicích města Brna se mi mnohokrát stalo, že jsem byl poměrně hrubě odmítnut ze strany mužů.

V rámci svého výzkumu jsem rozdělil všechny respondenty do několika základních kategorií. Nejprve jsem rozdělil respondenty dle demografického hlediska, a to na muže a ženy. Tyto dvě skupiny jsem následně rozdělil dle věkových kritérií, jak jsou spojovány s etapami lidské osobnosti vývojovou psychologií. Práce je svým výzkumem zaměřena na populaci dospělých jedinců, kdy první zkoumaná kategorie je v rozmezí od 18 do 25 let. Tedy v době, kdy dochází k ukončování psychosexuálního vývoje u mladých jedinců a ti by již nadále neměli mít sebemenší problémy se svojí sexuální identitou a taktéž odpověďmi na otázky, které jsem jim během své výzkumné práce položil.

Vývojové (evoluční) změny a postupné stárnutí představují kontinuální změny, jejichž rozčlenění je vždy do jisté míry libovolné. To platí dvojnásob pro dospělost, kde nenacházíme tak výrazné mezníky rozdělující jednotlivé vývojové etapy jako v dětství a v dospívání (snad s výjimkou menopauzy). Přesto je ovšem velký rozdíl v myšlení, cítění a sociálním chování mladého dospělého po 20. roce života, padesátiletého jedince a starého člověka, kterému je kolem osmdesáti let. Rozdělení dospělého věku do určitých etap, které se nutně překrývají a nastupují rozdílně u jednotlivých lidí, je proto potřebné. Dospělost tedy můžeme dělit například do těchto čtyř etap:

- časná dospělost – zhruba od 20 do 25-30 let – je přechodným obdobím mezi adolescencí a plnou dospělostí. Dospělost tu vymezujeme s přihlédnutím ke třem kritériím: k věku, k převzetí určitých vývojových úkolů a k dosažení určitého stupně osobní zralosti.
- střední dospělost – asi do 45 let – je následným obdobím plné výkonnosti a relativní stability.

---

⁴⁰ HENDL, Jan, Přehled statistických metod zpracování dat, PORTÁL, Praha, 2006, ISBN 80-7367-123-9, str. 52-53

- pozdní dospělost – je dobou do začátku stáří (tj. asi do 60-65 let).
- stáří – jež lze dále dělit na časné a vysoké.

Někteří autoři však uvádějí ve svých dílech dělení podobná, i když věkové hranice (které jsou ostatně pouze jedním z kritérií, a jsou proto vždy poněkud nepřesné) bývají různě posunuty. Kupříkladu Švancara se přiklání k následujícímu dělení: mladá dospělost (20 – 30-32 let), střední dospělost (30-32 let – 46-48 let), a starší dospělost či presenium (do 60-65 let). Whitboutneová a Weinstocková ve svém souhrnném díle o vývojové psychologii dospělého věku probírají výsledky sedmi studií pořízených různými autory na různých vzorcích populace s použitím odlišných metod (příčné, longitudinální, retrospektivní) a docházejí k závěru, že až překvapující je základní shoda v členění dospělého věku na časnou dospělost (20-30 let), střední dospělost – I. fáze (30 – 45 let), na jejímž konci vyčleňují autoři těchto studií zpravidla „krizi středního věku“ obvykle (42 – 45 let) a na střední dospělost – II. fáze (po 45 letech do stáří). Hlavní charakteristiky těchto etap bývají uváděny obvykle takto:

1. časná dospělost – upevnění identity dospělého, identifikace s rolí dospělého, produktivní orientace, upřesnění osobních cílů. Nezávislost na rodičích, hledání partnera, zakládání vlastní rodiny. Předběžná volba povolání a postupné získávání odpovědnosti v profesi.
2. střední dospělost (I. fáze) – další upevnění identity, vrchol produktivity a aktivního vyhledávání životních cílů, posílení odpovědnosti v rolích dospělého. Plná odpovědnost v rodině a při výchově dětí. Posílení odpovědnosti a jasné sledování cílů v povolání, osamostatnění se od dřívějších „rádců“.
3. krize středního věku – zproblematizování vlastní identity, otázky po vlastní smrtelnosti, někdy nespokojenost se vztahem v manželství, myšlenky na blížící se odchod dětí z domova. Nespokojenost s výsledky dosaženými v povolání.
4. střední dospělost (II. fáze) – nová integrace osobnosti. Příprava na odchod dětí z domova, nové potvrzení manželského vztahu. Vypětí v povolání před blížícím se odchodem na odpočinek a postupná redukce profesionální činnosti.

Je ovšem jasné, že podobné charakteristiky „průměrného“ jedince jsou skutečně jenom povšechné popisy, které stírají převažující individuální rozdíly. Přesto je zřejmé, že určitý trend vývoje je i v dospělosti charakteristický pro většinu lidí a že i osobnost člověka se významným způsobem mění nejen v dospělosti, ale jistě i ve stáří. (LANGMEIER, KREJČÍŘOVÁ, 2006)⁴¹

⁴¹ LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana, Vývojová psychologie, 2. aktualizované vydání, GRADA, Praha, ISBN 80-247-1284-9, str. 166-168

Jak jsem již podotkl, existuje celá řada periodizací, které se snaží pomocí vývojových stádií zmapovat sekvence lidské existence na tomto světě. Můžeme hovořit například o vývojových tendencích dle Freuda, Piageta apod. Já však v rámci své práce bych chtěl ještě přiblížit jednu periodizaci lidského vývoje, kterou jsem použil ve své práci a dle níž jsem rozdělil respondenty do věkových kategorií. Jde o periodizaci dle E.H.Eriksona. Ten vychází z předpokladu, že si jedinec na každém stupni vývoje musí vyřešit určitý psychosociální konflikt. Tento žák Sigmunda Freuda rozdělil vývoj člověka na 8 základních stádií, z níž pro naši potřebu použijeme pouze tři a to ta, jež se týkají dospělosti.

Období mladé dospělosti není jen prostým pokračováním dříve dosažených vývojových výsledků, ale má také své specifické psychosociální problémy, které vyžadují jít dále za výsledky dřívějších etap. Mladý dospělý je nyní ochoten vzdát se toho, o co nedávno tolik usiloval a co pro něho bylo nejvzácnější a nejkřehčí – vlastní totožnost. Tu je nyní ochoten nechat splynout s totožností druhého člověka v pravé intimitě – je připraven odevzdat se těsným citovým vztahům a vyvinout morální sílu vytrvat v takovém odevzdání, i když to vyžaduje významné oběti a kompromisy. Nebezpečím tohoto stádia je pocit izolace, tj. sklon vyhýbat se všem stykům, které nutí k intimitě. Na druhé straně ovšem existují partnerské vztahy, které sahají až k izolaci ve dvou a překážejí oběma partnerům v úspěšném uskutečnění kroku, který na ně čeká v dalším vývoji.

V následujícím životním období je totiž jedinec zaměřen na „zplození a vedení příští generace“ – má tedy v sobě vytvořit a uplatnit pocit generativity. Zatímco dítě potřebuje, aby o ně bylo pečováno, potřebuje dospělý člověk, aby potřeboval někdo jeho – „zralost potřebuje vedení a povzbuzování od toho, co bylo zplozeno a oč musí být pečováno“. Pojem generativity je však podle Eriksona širší než jen zájem o plození a výchovu vlastních dětí, ale přesto v sobě pocit generativity rozvíjejí tvořivou činností, zatímco jiní tu selhávají s přetrvávajícím „pronikavým pocitem stagnace a osobního ochuzení“. „Psychoanalýze trvalo nějakou dobu, než si uvědomila, že schopnost ztratit sebe sama v setkání těl a myslí vede k postupnému rozšíření zájmů ‚já, a k investování libida do toho, co se rodí“ tvrdí Erikson.

Ani v pozdní dospělosti a ve stáří není člověk bez vývojových úkolů. Podle Eriksonova pojetí má dosáhnout opravdové osobní integrity, jež se obráží v „přijetí vlastního životního běhu jako něčeho, co muselo být a co nezbytně nemohlo být jinak“. Taková integrita či moudrost je patrná u zralých lidí ve všech kulturách, i když právě v každém společenství nese jeho historicky podmíněnou pečeť. Integrita je ovšem výsledkem celého dřívějšího života a jeho smysluplným dovršením, neboť „jen ten, kdo tak či onak vzal na sebe péči o věci a lidi a kdo se přizpůsobil triumfům i zklamáním, která provázejí život, jen zploditel ostatních

bytostí nebo tvůrce nových věcí a idejí může vydávat pomalu zrající plody oněch sedmi stádií“, která předcházejí. (LANGMEIER, KREJČÍŘOVÁ, 2006)⁴²

Tolik k vývojovým fázím dle Eriksona. V rámci své práce jsem tedy rozdělil respondenty na již zmiňované kategorie mužů a žen a následně dle věku na čtyři skupiny a to následovně:

- b) 1. skupina – osoby od 18 do 25 let
- c) 2. skupina – osoby od 26 do 40 let
- d) 3. skupina – osoby od 41 do 55 let
- e) 4. skupina – osoby od 56 do 70 let

Diferenciace názorů na prostituci v závislosti na věku. Tak se jmenuje moje práce a já jsem se jí snažil potvrdit, případně vyvrátit následující stanovené hypotézy:

1. V chápání společenského fenoménu prostituce existuje velká rozdílnost v názorech mezi věkovými kategoriemi.
2. Existuje názorová různost na legalizaci prostituce v závislosti na věkových kategoriích.

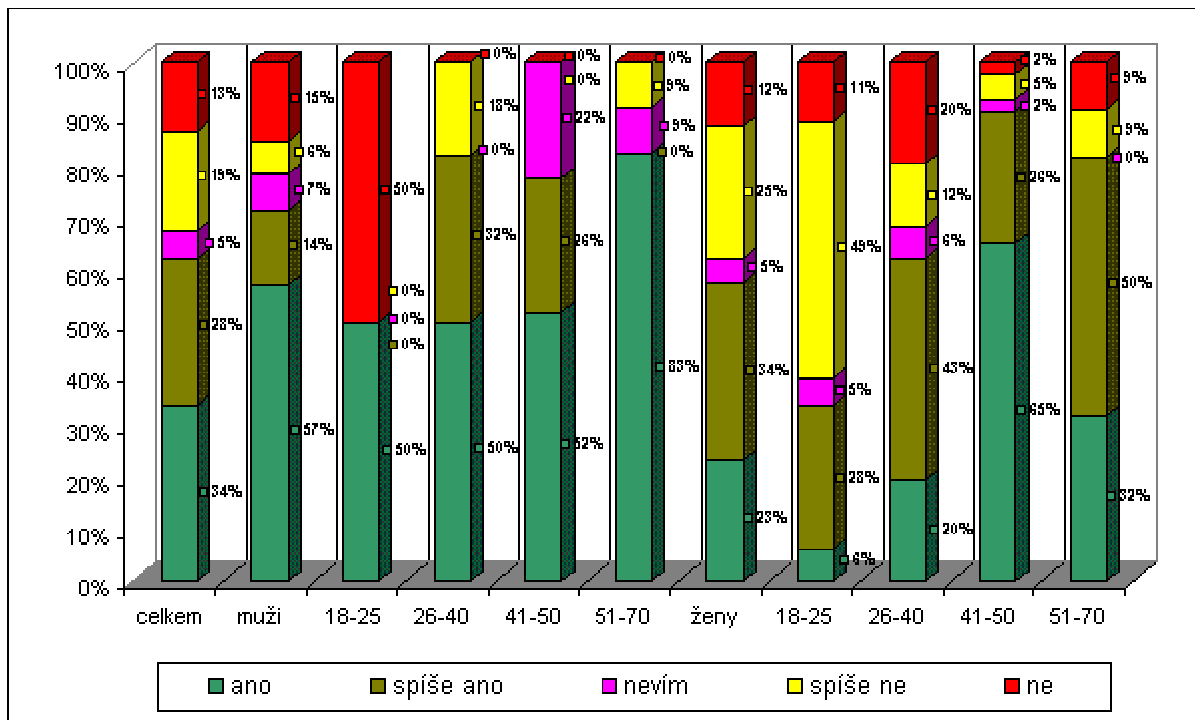
Otázky, které jsem všem respondentům předestřel jsem z této fázi opatřil grafickým vyjádřením, kde jsou uvedeny skutečnosti, jak odpovídali dotázaní v jednotlivých věkových kategoriích. Při následné interpretaci tedy budu nejprve pojednávat o tom, co si o zvolené problematice myslí společnost jako celek, pak jak se k ní staví zvláště muži a zvláště ženy a závěrem bych celou otázku ještě doplnil interpretací po jednotlivých věkových skupinách.

---

⁴² LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana, Vývojová psychologie, 2. aktualizované vydání, GRADA, Praha, ISBN 80-247-1284-9, str. 242-245

1. Jste pro legalizování prostituce jako druhu živnostenského podnikání?

otázka č. 1	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	121	64	17	14	14	19	57	6	16	28	7
spíše ano	100	16	0	9	7	0	84	27	35	11	11
nevím	19	8	0	0	6	2	11	5	5	1	0
spíše ne	69	7	0	5	0	2	62	48	10	2	2
ne	47	17	17	0	0	0	30	11	16	1	2
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Moje první otázka se týkala možné legalizace prostituce. Zda by měla být pod dohledem patřičných úřadů a osoby, které by se chtěly této činnosti věnovat, by museli splňovat celou řadu přísných kritérií, která s provozováním prostituce souvisí. Z celkového počtu dotázaných osob se plných 34% vyjádřilo v tom smyslu, že by si dokázali představit, že by provozování prostituce bylo druhem podnikatelské činnosti. Tuto skutečnost je třeba doplnit i o jednu z hlavních podmínek, která by s tímto druhem podnikání souvisela, a to je snížení počtu výskytu pohlavně přenosných chorob a taktéž větší kontrola možné pohlavně přenosné nákazy. Tím, že by prostituce byla legalizována, by se částečně předešlo i vzniku různých kriminálních deliktů, které souvisí právě s provozováním prostituce. Je zcela zřejmé, že z prostituce plynou úzké skupině osob značné finanční zisky, a pokud by se podařilo toto provozování legalizovat, stát by získal daňové výnosy, které by mohl dále přerozdělovat tam,

kde by byly zapotřebí. K této první skupině se pak názorově přiklonila ještě skupina další, která z celkového počtu dotázaných respondentů tvořila 28% osob. I tito dotázaní by si dovedli představit, že by prostituce byla druhem živnostenského podnikání, alespoň z toho důvodu, aby se předešlo možnému rozšiřování pohlavně přenosných chorob. Prostituce jako taková tvoří vlastně určitý společenský ventil, kdy je možno požadovat u takové „živnostnice“ služby, které jsou v partnerském životě jednomu z dvojice zapovězeny, nebo se na nich nedovedou se svojí partnerkou, případně partnerem domluvit. Vzhledem k tomu, že by mu sama prostitutka mohla takovou službu poskytnout, nemuselo by toto potlačované nutkání vést například ke spáchání trestného činu se sexuálním podtextem, jako je třeba znásilnění apod. Na druhou stranu by sice partner mohl poskytnout nějakou požadovanou službu svému protějšku, avšak tento samotný akt by se kupříkladu stal traumatizujícím zážitkem pro poskytujícího partnera, a to by pak následně mohlo ovlivnit i další sexuální život obou partnerů. Jen velmi malá část z celkového počtu dotázaných se nedovedla jasně vyjádřit na položenou otázku, a proto v dotazníku zaškrtili odpověď „nevím“. Jednalo se však o mizivé procento, celkem jen 5% dotázaných. Další část z respondentů, kteří se vyjadřovali k možné legalizaci prostituce se přikláněla spíše k názoru, že by nebylo vhodné tuto činnost legalizovat jako druh podnikání. To, že by stát získával z této činnosti značný finanční zisk považovali dotázaní vlastně za činnost jednotlivce, který řídí „sociální pracovnice“, stará se o jejich bezpečnost apod. Stát by tedy plnil funkci „pasáka“. To by bylo pro 19% respondentů spíše nepřijatelné, i když i tyto osoby hovořily o možné ochraně před pohlavními nemocemi v případě, že by byla prostituce více pod kontrolou státních orgánů. Přesto, že tomu tak doposud není a stát nepůsobí jako dozor nad výkonem prostituuujícího jednání, měl by se snažit vytvářet takové mechanismy, které by ochránily klienty před možným přenosem pohlavních chorob. To by měla být jedna z důležitých funkcí státu, a to i přes to, že státní orgány žádným způsobem přítomnost prostituce ve společnosti neregulují. Zbylých 13% dotázaných z celkového počtu 356 osob, se vyjádřilo v tom smyslu, že jsou proti legalizování prostituce v souvislosti s podnikatelskými aktivitami. Nejenom kvůli státu a jeho funkci při kontrole těchto pracovníků, ale i vzhledem k možnému úpadku morálních kvalit, které se do společnosti dostávají především prostřednictvím výchovy v rodinách a ve školách. Zde je třeba říci, že by bylo přinejmenším problematické vysvětlovat žákům morální kredit této profese a taktéž i skutečnost, že by některý z rodičů žáka mohl být aktivní na tomto poli, by jej samotného mohla stavět do role třídního outsidera. Žáci by s ním možná chtěli kamarádit, ale to by nebylo dost dobře možné, především kvůli odporu rodičů ostatních žáků. Ti by mohli vytvářet ohromný tlak na institut školy, aby se postarala o vyčlenění tohoto žáka

z kolektivu „morálně zdravých“ dětí. To, že by tomu ve skutečnosti mohlo být zcela opačně, je věc, se kterou by se třeba i dalo souhlasit, avšak pro takové vyjádření neexistuje žádná důkazní argumentace. Proto je tu tento absolutní odpor ze strany 13% dotázaných. Závěrem lze tedy konstatovat, že se společnost staví k fenoménu prostituce a jejímu možnému legalizování jako druhu podnikatelské činnosti celkem kladně s tím, že více jak polovina ze všech dotázaných by si dovedla představit takový druh podnikání ve společnosti.

Nyní bych se pokusil interpretovat výsledky výzkumu tak, jak je možné na problematiku prostituce nahlížet v různých věkových kategoriích. Již jsem se zmínil v úvodu svého výzkumu, že jsem rozdělil osoby nejen dle demografického ukazatele (v tomto případě pohlaví), ale i dle věku.

Muži

První kategorie, kterou jsem pro potřeby tohoto výzkumu oslovil byli muži ve věku 18 – 25 let. Jedná se vlastně o etapu časně dospělosti, kdy dochází k uzavírání etapy psychosexuálního vývoje lidského jedince. Ten se ukončuje u mladého jedince až kolem 25 roku života, proto jsem stanovil tuto kategorii od 18 do 25 let. Taktéž by nemělo smysl dotazovat se respondentů mladších osmnácti let, neboť v tomto věku teprve dochází k hledání vztahu k intimitě. O intimitě hovoří právě Erikson ve své periodizaci související s psychosociálním konfliktem. Až ve věku dospívání, ale hlavně v období mladé dospělosti, můžeme hovořit o pravé intimitě (LANGMEIER, KREJČÍŘOVÁ, 2006)⁴³

Tedy v této věkové periodě se 17 dotázaných vyjádřilo pro plnou podporu legalizace prostituce a tento fakt může souviset s nastupujícími trendy, kdy společnost je stále více liberální k tématům týkajících se sexu. Začíná se učit sexuální výchova na školách, mládež se vede k zdravému sexuálnímu chování apod. I to může hrát roli ve faktu, že se tato věková skupina rozdělila pouze na dva vyhraněné tábory. Tedy na ty, co souhlasí s legalizací prostituce jako druhu podnikání, a na ty, kteří jsou zcela jednoznačně proti. Těchto dotázaných bylo také 17. Jejich argumentace pak souvisela právě s odklonem od mravních hodnot, na kterých je společnost postavena a od kterých se v poslední době upouští. Již samotné téma této práce bylo pro tuto skupinu dotázaných důkazem toho, že morálka společnosti klesá stále níž a níž na společenské dno. Je velmi zajímavé, že se takto vyjadřuje právě skupina respondentů, u níž by se spíše dalo uvažovat v tom smyslu, že liberalismus zvítězí nad konzervatismem, se kterým jsme se setkávali v době před rokem 1989. Tedy v době vůdčí strany KSČ, kdy prostituce byla považována ze dekadentní jev západoevropské

---

⁴³ LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana, Vývojová psychologie, 2. aktualizované vydání, GRADA, Praha, ISBN 80-247-1284-9, str. 243

a hlavně americké společnosti. Ostatní nabízené varianty zůstaly bez jedné jediné odpovědi. V následující skupině mužů (tj. skupina 26 – 40 let) je zřejmé, že většina dotázaných by byla pro legalizaci prostituce. Jako jeden z velmi významných důvodů je zde zmiňována skutečnost, že právě díky zmíněné legalizaci by měly státní orgány mnohem více pod kontrolou tento společenský fenomén, mohly by lépe pracovat s problémy, které s prostitucí souvisí. Ať už je to nízký věk prostitutek nebo tolikrát zmiňovaná kontrola pohlavně přenosných chorob. 14 dotázaných mužů by bylo zcela jednoznačně pro legalizaci prostituce a k této části respondentů se pak ještě připojilo 9 dalších, kteří zprvu se svojí odpovědí váhali, ale pak se přiklonili k závěru, že by tato legalizace mohla přispět k řešení problémů, které s provozováním prostituce souvisí. Ani v této kategorii nebyly jedinci, kteří by nedovedli odpovědět na předestřenu odpověď, proto zůstala možnost odpovědi „nevím“ bez jediného respondenta. Nicméně i v kategorii mužů, jež může být označována jako střední dospělost, se našlo pár jedinců (konkrétně 5), jež by spíše než pro legalizaci prostituce byly pro její nelegalizování. Ale je třeba zdůraznit i fakt, že v případě, že by prostituce byla legálním podnikáním, nedovedli si dotázaní představit, že by si dopřáli takového luxusu a navštívili prostitutku, zvláště, pokud by k tomu neměli souhlas vlastního sexuálního partnera. To by hrozilo případnou nevěrou a tu jak známo naše společnost odpouští jen velice málo, řekl bych skoro vůbec ne. Další věkovou kategorií jsou muži ve věku 41 – 55 let, dle Eriksona se jedná o II. fázi střední dospělosti. I zde se plných 14 dotázaných mužů přiklonilo k názoru, že legalizace prostituce by byla pro stát přínosem, došlo by ke snížení nakažených pohlavně přenosnými chorobami, navíc by tento společenský fenomén mohl být lépe monitorován a podrobován kontrole ze strany státních orgánů. Tento názor pak podpořilo i dalších 7 dotázaných mužů. Taktéž tato věková skupina má tedy jasné představy o možném legalizování nejstaršího řemesla, jak se prostituce trochu archaicky nazývá. Závěrečnou sondu do vývojových etap mužské populace a jejich názorové orientace na legalizaci prostituce zastupuje skupina od 56 do 70 let. I když se mi v rámci výzkumu dařilo oslovovat i spoluobčany, kteří již spadají do této věkové kategorie, nebylo jich zdaleka tolik, kolik bylo respondentů v ostatních kategoriích. Mohu na tomto místě uvést, že nejstaršímu respondentovi, který se výzkumu vyjádřil, bylo 64 let a chtěl bych ještě dodat jednu zajímavou drobnost, že tento muž se mi přihlásil prostřednictvím Internetu. To svědčí o tom, že tato technika přestává být pouze doménou mladé generace. Valná většina mužů v tomto věkovém rozpětí (celkem 19 z 23 možných) souhlasí s legalizací prostituce jako druhu podnikání. Je zajímavé, že v této věkové skupině jsem předpokládal konzervativnější názor na tuto problematiku a mohu říci, že jsem byl velmi překvapen samotným výsledkem, který

vyzníval tak jednoznačně pro legalizování prostituce. Tento fakt souvisí zřejmě s tím, že jsme již jako společnost opustili vody tabuizování této činnosti a nepokládáme ji za nějakou zhoubu pro fungování společnosti. Tou by se prostituce mohla stát v případě, že by se s její existencí nadále nic nedělalo a ze strany státních orgánů by byla její přítomnost ve společnosti přehlížena a opomíjena. Tím mají respondenti na mysli kriminalitu, která s tímto druhem podnikání souvisí a která by se díky procesu legalizace mohla dostat pod kontrolu orgánů státní správy. Zbylí respondenti se rozdělili na ty, jež se nedovedli k dané otázce vyjádřit, a na ty, kteří se klonili k názoru, že by si spíše nedovedli představit tuto činnost jako státem legalizovaný druh podnikání.

Pokud bychom tedy srovnali názorovou různost u mužů v souvislosti s legalizováním prostituce, je možné říci, že převážná většina mužů napříč věkovým spektrem by byla pro legalizování prostituce a její zařazení do systému živnostenských činností. Snad jenom pro doplnění, největší názorové rozdíly můžeme spatřovat mezi kategorií 18 – 25 let a ostatními kategoriemi. V ní bylo totiž výrazně více respondentů, kteří jsou zcela jednoznačně proti legalizaci prostituce.

Ženy

Taktéž ženy jsem v rámci svého výzkumu rozdělil do čtyř kategorií, dle jejich věku. V první věkové skupině žen od 18 do 25 let se pouze 6 dotázaných žen vyjádřilo, že souhlasí s provozováním prostituce jako s legální živnostenskou činností. K těmto respondentkám se pak ještě přidala skupina 27 dalších, které by si rovněž dokázali představit, že by prostituce byla legalizována jako živnost. K důvodům lze v podstatě uvést shodné argumenty, tak jak je sdělovali muži. Celkově se mi podařilo v rámci této věkové kategorie získat 97 dotázaných a z této sumy bylo pouze 5 žen nevyhraněných, které nevěděly, zda s legalizací prostituce souhlasit, či nikoliv. Proto v dotazníku zaškrty odpověď „nevím“. Nicméně mne, stejně tak jako u skupiny mužů stejného věku, překvapilo, že v tomto případě více jak polovina všech dotázaných žen v této věkové kategorii je proti legalizaci prostituce. Buď zcela (11 odpovědí) nebo s možnými výhradami (48 odpovědí). V souvislosti s těmito výsledky bych asi uvedl, že v této věkové kategorii jsou ještě ženy pod možným vlivem určitých ideálů o partnerském životě, a proto by zcela jednoznačně netolerovaly svému partnerovi, kdyby si nahrazoval jejich partnerské soužití vztahem s prostitutkou. Bylo by to potom z jejich strany bráno jako neschopnost uspokojit svého sexuálního partnera a byl by to možný důvod k rozpadu svazku. Ovšem i zde je třeba říci, že pokud spolu partneři o svém sexuálním prožívání nekomunikují, může to vést k určitým fabulacím a nenaplněným přáním, které pak budou směřovat muže do náruče prostitutky, která mu poskytne žádanou službu, které se mu doma nedostává.

Partnerský život je o komunikaci, proto když tato vázne, může to být i impulsem k rozchodu. Ženy v tomto věku se ještě domnívají, že by byly ochotny si se svým partnerem pohovořit úplně o všem, bez ohledu na společenské konvence apod. Nicméně realita je nakonec jiná. V rámci dotazníku jsem se setkal i s doplněním této výpovědi o skutečnost, že stejně jako muži, tyto ženy tvrdí, že naše společnost přestává brát vážně morální normy a možná legalizace prostituce je jasným příkladem toho, jak společnost k morálce začíná přistupovat. V druhé věkové skupině žen, tj. od 26 – 40 let je již jasně vidět patrná názorová rozdílnost oproti první skupině žen. Zde je již mnohem více těch, které souhlasí s legalizací prostituce jako druhu živnostenského podnikání. Odpověď „ano“ uvedlo 16 respondentek. K tomuto názorovému proudu se pak připojilo dalších 35 dotázaných žen, které se rovněž spíše kloní k názoru, že by měla být prostituce legalizována jako živnost. Argumenty pro jsou v podstatě obdobné jako u mužské populace této věkové kategorie. Stejně jako u mladších žen, tak i v této skupině bylo poměrně mizivé procento těch, které zvolily odpověď „nevím“. Oproti mladší kategorii žen je zde vidět výrazný úbytek těch, které jsou proti legalizaci prostituce. Tento fakt zřejmě souvisí i se skutečností, že ženy v tomto věku již prožívají dlouhodobější partnerský vztah, případně už prošly nějakým rozvodovým řízením a dokáží bilancovat svoje zkušenosti s partnerským životem. Při pohovorech se ženami i ze sdělovacích prostředků vyplývá, že jejich rozchody jsou mnohdy způsobeny právě nesprávným fungováním v oblasti partnerského soužití (sexuálního) a proto ženy v tomto věku již dokáží hovořit a přemýšlet o sexu v jiných intencích, než jejich mladší kolegyně. Ty stále ještě vidí ideálního partnera a ideální komunikaci, které nebude nic a nikdo stát v cestě. To už u „zralejších“ žen nenajdeme a je zde patrná jistá partnerská střízlivost. Pro doplnění uvádím, že 16 dotázaných žen je zcela proti legalizaci prostituce a 10 žen zvolilo možnost „spíše ne“. Tedy kloní se spíše k názoru, že by legalizace prostituce nepřinesla společnosti nic pozitivního. Celkově se v této věkové skupině vyjádřilo 82 respondentek. Třetí skupinu dotázaných žen tvořilo 43 odpovědí od žen, jejichž věk byl mezi 41 – 55 let. V této skupině se plných 28 respondentek, tedy více jak polovina, vyjádřilo, že plně souhlasí s legalizací prostituce. K této skupině se pak připojilo ještě 11 dalších, která by byly rovněž spíše pro její legalizaci, než pro její potírání. Opět to souvisí s pohlavně přenosnými chorobami a jejich větším monitoringem. Navíc ženy v tomto věku již mohou brát roli prostitutky jako určitý ventil a zpestření v partnerském sexuálním vztahu, jež se během let mohl stát pro dvojici partnerů stereotypním. Taktéž otázka nevěry je již pojímána odlišně od předchozích skupin, hlavně od té první. Zde by se spíše jednalo o pomoc a prostou službu, než o nevěru, která je spojena kupříkladu s milenkou, či s rozbitím jinak fungujícího vztahu. Pouze 1 dotázaná žena se pak postavila

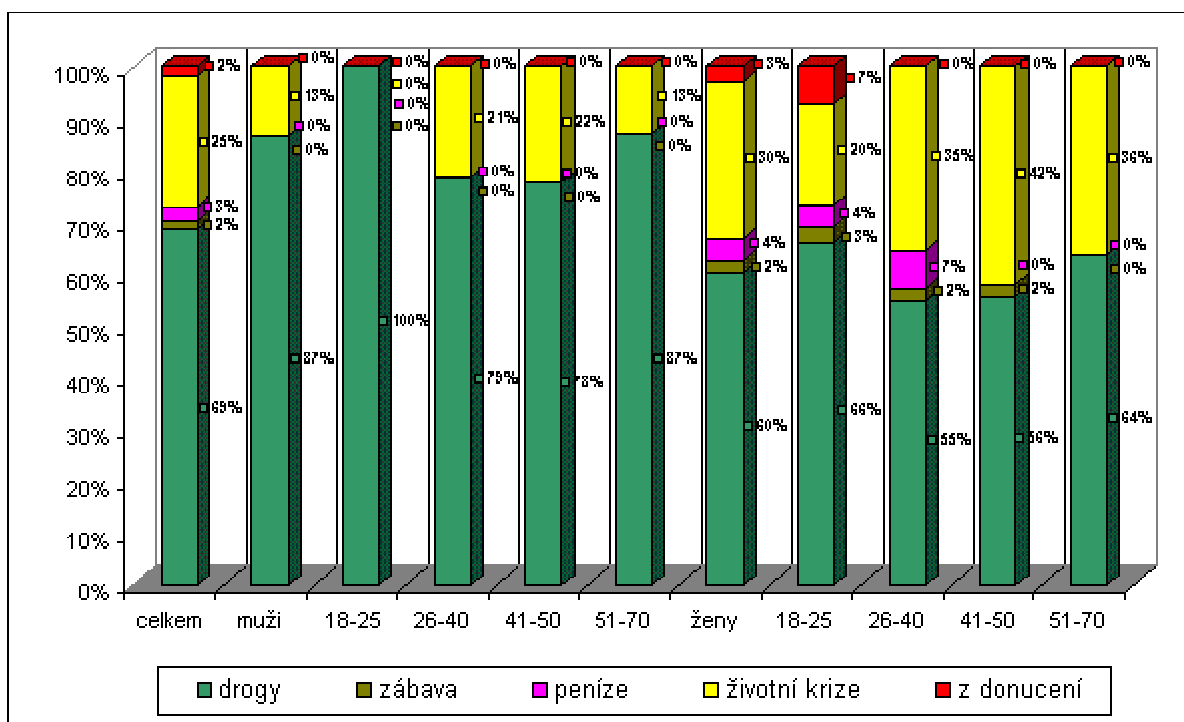

proti legalizaci prostituce a její názor podpořily ještě další 2 ženy, které v dotazníku zaškrtnuly odpověď „spíše ne“. Jedna z dotázaných žen v této věkové kategorii se nedovedla k dané otázce vyjádřit a proto se spokojila s možností „nevím“. I v závěrečné věkové skupině žen od 56 do 70 let je zcela zjevně patrné, že z 22 dotázaných žen plných 18 je pro legalizaci prostituce jako druhu podnikání. Svě jednoznačné "ano" vyjádřilo 7 respondentek a 11 se vyjádřilo „spíše ano“. Zbylé 4 odpovědi pak byly rovným dílem rozděleny mezi zcela odmítavé stanovisko (2 odpovědi) a jeho mírnější ekvivalent (2 odpovědi). I zde je argumentace odpůrců legalizace stále stejná a souvisí s úpadkem morálních norem, na kterých je společnost založena.

Závěrem lze tedy konstatovat, že zcela zřejmá je názorová odchylka mladších žen (18 – 25 let), které se spíše přiklánějí na stranu potírání prostituce jako takové, neboť ta je škodlivým společenským jevem, jež má za následek pošlapávání morálních norem společnosti, vede k bourání partnerských vztahů (např. nevěra) a její legalizace by stejně nevedla ke zvýšení kontroly možného přenosu pohlavních chorob.

2. Uveďte, co podle Vás ženy vede k provozování prostituce.

otázka č. 2	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
drogy	244	97	34	22	21	20	147	64	45	24	14
zábava	6	0	0	0	0	0	6	3	2	1	0
peníze	10	0	0	0	0	0	10	4	6	0	0
životní krize	89	15	0	6	6	3	74	19	29	18	8
z donucení	7	0	0	0	0	0	7	7	0	0	0
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Během sběru informací ohledně problematiky prostituce se mi dostaly do rukou i příběhy žen, které byly přímo prostitucí zasaženy, neboť se sami této činnosti věnovaly. V rámci svého výzkumu bych chtěl několik ze získaných příběhů přiblížit i čtenářům této práce.

Příběh první

Do erotického klubu ji dohnala krize. „Bylo mi tehdy osmnáct a mé problémy s matkou vrcholily. Strašně jsem toužila postavit se na vlastní nohy a vymýšlela jak. S kamarádkou jsme si nakonec koupily noviny a začaly obvolávat inzeráty shánějící společnice. Měla jsem strach a svíraly mě pochybnosti, ale když nám majitel prvního klubu ukázal místo, kde bychom pracovaly a za kolik, rozhodly jsme se to zkusit.“⁴⁴

⁴⁴ <http://www.super.cz/sex/18383-sokujici-zpoved-jake-to-je-delat-prostitutku.html>

Příběh druhý

„Svého prvního klienta si moc nepamatuju. Byla jsem opilá. Vybavuju si jen, že jsem mu nakonec ve sprše pozvracela nohy. Z každého styku jsem byla strašně vyklepaná a dodávala si kuráž alkoholem. Nejprve jsem přišla do práce v obyčejné sukni a tílku. Až pak mi došlo, že takhle si moc nevydělám, takže jsem přesedlala na minišaty. Za prvního zákazníka jsem vyinkasovala asi pět tisíc a šla domů s tím, že tahle práce rozhodně není nic pro mě. Ráno mi ale došlo, že peníze prostě nutně potřebuju, takže jsem se do klubu vrátila. U prostituce jsem zůstala dva roky. Za noc jsem stihla dva až tři zákazníky a domů jsem se vracela s tisíčkami v kapsách. Ačkoliv jsem vydělávala šedesát až devadesát tisíc měsíčně, prakticky nic jsem neušetřila. Za den jsem byla schopná utratit třeba patnáct tisíc. Nejvíce jsem utrácela za hadry a drahou kosmetiku.“⁴⁵

Každá věc na tomto světě má nějakou svoji příčinu, která způsobuje, že se věnujeme určitému druhu činností, že nějakým způsobem jednáme, nějak se chováme. I v případě provozování prostituce tomu není jinak a vzhledem k výše uvedenému byla moje otázka směřována právě na hledání příčin, které vedou jedince k provozování prostituce. Většina dotázaných uvedla, že za příčinu vzniku prostituce považují problematiku drog a jejich užívání, kdy osoba, která je drogově závislá, si prostitucí získává dostatečné množství finančních prostředků na to, aby si mohla dovolit určitou dávku drogy, kterou potřebuje. Pro doplnění uvádím, že se jedná o drogy z těch „tvrdších“ jako je například pervitin, heroin apod. Provozování prostituce a s ní spojené užívání drog uvedlo jako příčinu této činnosti 244 respondentů z celkového počtu 356. Je tedy zřejmé, že oba sociálně patologické jevy společnost částečně směšuje a vytváří tak dojem, že pokud by se podařilo v rámci prevence zlepšit působení na dnešní mládež ohledně užívání drog, snížilo by se i procento těch osob, které se v rámci potřeby drogy uchylují i k prodávání svého vlastního těla. Druhou významnou skupinou dotázaných byli ti, kteří se přiklonili k názoru, že provozování prostituce může souviset i s nějakou nenadálou životní krizí, do které se může jedinec dostat, ať už vlastním přičiněním nebo vlivem vnějších okolností. Celkem 89 respondentů tedy uvedlo jako důvod k provozování prostituce životní krizi. Ta může být například způsobena možným trestním jednáním osoby, jejím uvězněním a následným propuštěním na svobodu. Může se totiž hravě stát, že tato osoba se nemá kam vrátit, rodinu buď už nemá, nebo tato dala od propuštěného jedince ruce pryč. Pak může dojít ke vzniku prostituující činnosti, neboť si

---

⁴⁵ <http://www.super.cz/sex/18383-sokujici-zpoved-jake-to-je-delat-prostitutku.html>

osoba touto činností vydělává na uspokojení svých základních potřeb, jako je například jídlo, ubytování, ošacení apod. Je třeba v této souvislosti zmínit ještě fakt, že osoby, které jsou po výkonu trestu odnětí svobody, jsou mnohdy velmi těžko zaměstnatelné, nebo se nedaří je zaměstnat vzhledem k jejich trestní minulosti, případně nespolehlivosti. To vše pak nahrává do karet prostituci, kde není potřebné žádné vzdělání, žádné společenské renomé, jen trochu volnější morální postoj. Třetí skupina respondentů uvedla, že hlavním důvodem k provozování prostituce jsou finanční prostředky, díky kterým si mohou osoby provozující tuto činnost dopřát nadstandardní životní úroveň. Takto se vyjádřilo 10 respondentů. Ještě menší část z celkového počtu dotázaných (7 osob) uvedla, že osoby mohou být k prostituci nuceny ze strany svého okolí. Pro mne bylo i toto zjištění velmi zajímavé, neboť na jedné straně jsme neustále bombardováni snímky žen, které jsou nuceny k provozování prostituce různými gangy, ale jak je vidět, většina dotázaných osob si myslí, že důvody vzniku prostituujícího chování jsou někde jinde. Zbylá část dotázaných (6 osob) pak uvedla, že příčinou vzniku jednání související s prostitucí je vlastně zábava osob, kterým nestačí užívání si pouze s jedním sexuálním partnerem, nebo v partnerském svazku nenacházejí plné uspokojení. Nyní k jednotlivým skupinám podrobněji.

Muži

Z údajů, uvedených v grafickém znázornění k této otázce je jasné, že ve věkové skupině 18 – 25 let všichni respondenti vyjádřili názor, že k prostituci člověka svádí většinou drogy. Celých 100% mužů ve věku mladé dospělosti tedy podpořilo tvrzení, že k prostituci člověka vede vlastní drogová závislost. Podobný názor na problematiku měla i další věková skupina mužů od 26 do 40 let. Zde 22 dotázaných mužů souhlasilo s názorem předchozí skupiny, že příčinou provozování prostituce je snaha opatřit si finanční prostředky na užívání drog. Nicméně v rámci této skupiny se vyskytla ještě menší skupina mužů, kteří viděli příčinu vzniku takového jednání v možné životní krizi. Ta by mohla souviset s výstupem z výkonu trestu odnětí svobody a nemožností získání dostatečných finančních prostředků pro uspokojení základních potřeb. Proto je touto situací nucen k jednání, jež naplňuje znaky prostituce. Od nastoleného názorového proudu se neodlišila ani třetí věková skupina mužů od 41 do 55 let. I zde se většina dotázaných přiklonila k možnosti, že provozování prostituce souvisí s užíváním drog a drogovou závislostí. Z celkového počtu 27 dotázaných mužů se k této odpovědi přiklonilo plných 21 osob. Zbylou část z respondentů pak tvoří ti, kteří považují životní krizi za možnost vzniku jednání, které souvisí s prostitucí. K ostatním nabízeným alternativám se nevyjádřil žádný z dotázaných mužů. V rámci poslední skupiny dotázaných mužů ve věku 56 – 70 let se nejvíce mužů vyjádřilo a svým souhlasem podpořilo

názorovou orientaci předchozích skupin a taktéž se přiklonili k drogám, jako k možnému vzniku prostituujícího jednání. Ostatně jako valná většina mužů považovali prostituci za jev, který se vyskytuje v souvislosti s drogami. I v této poslední skupině mužů se našla malá část, která se přiklonila k závěru, že prostituce může souviset s životní krizí. Z ostatních nabízených alternativ nebylo čerpáno. Pro úplnost ještě dodávám, že v rámci této poslední věkové skupiny mužů bylo získáno 23 respondentů.

Ženy

V souvislosti s vyhodnocováním údajů, které jsem získal od ženské části populace, je třeba říci, že výsledky nebyly tak jednoznačné jako v případě mužů, i když i zde je patrné, že v náhledu na příčiny, které vedou ke vzniku prostituce jsou u obou pohlaví stejné. V první věkové kategorii žen ve věku 18 – 25 let se z celkového počtu odpovědí 97 vyjádřilo 64 respondentek tak, že drogy a drogová závislost má největší vliv na skutečnost, zda bude jedinec nabízet sexuální služby či nikoliv. Aby získala osoba prostředky, většinou finanční, na nákup drog, musí tedy použít svého vlastního těla, pokud tedy nemá dostatečné množství financí například od rodičů, z jiné podnikatelské činnosti, nebo si je neopatruje jiným nedovolených způsobem, kupříkladu kapesními krádežemi, žebráním, podvody apod. I zde existuje ale skupina žen, která se domnívá, že prostituce může souviset s nějakou životní krizí, kterou se jedinci nedaří zvládat jiným způsobem. V takové činnosti pak jedinec může vidět dočasné východisko ze svých problémů. Většinou i zde platí, že se jedná o problémy finanční povahy. Nicméně může jít o jiné problémy, které souvisejí s bytovou otázkou, pracovním uplatněním atd. Takto reagovalo 19 dotázaných žen. Na rozdíl od stejné věkové kategorie mužů se tady ženy domnívají, že k prostituci může vést i cesta donucení a nátlaku, která je tak často prezentována ve sdělovacích prostředcích. Celkem 7 žen se domnívá, že právě donucení je tou příčinou, která vede osoby k tomu, že prodávají své vlastní tělo. Sami prostituující jedinci pak díky systému donucení nemají jinou volbu, než se podvolit. Pro podpoření tohoto názoru můžeme uvést kupříkladu různé organizace, které se v polovině 90. let specializovaly na nábor především žen, které například v Itálii či Německu budou pracovat jako číšnice, au-pair apod. Po příjezdu na místo jim byl odebrán pas a následně byly ženy nuceny k prostituci, aby si vydělaly dostatečné množství finančních prostředků k návratu zpět do České republiky. Jen velmi málo případů skončilo v souvislosti s touto činností happyendem a dívky se vrátily zpět do vlasti. Mnohdy byly donuceny uchýlit se k užívání drog, a pak neměly úniku z tohoto začarovaného kruhu. I takové případy byly a jsou známy. Pouze 4 ženy se domnívaly, že jedince vede k provozování prostituce touha po vlastním obohacení. Zbylá část žen z této věkové skupiny uvedla, že provozování prostituce může souviset i se zábavou, kdy se jedinci

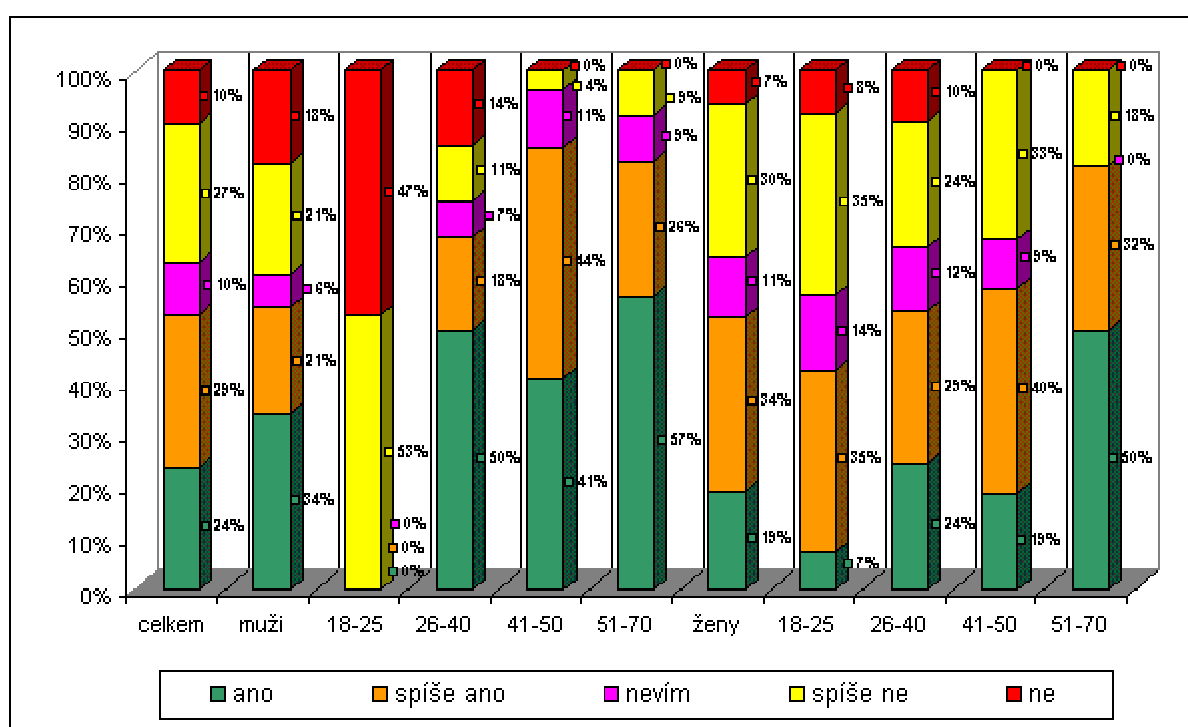
líbí sex a promiskuita natolik, že střídání sexuálních partnerů a různé druhy uspokojování považují za zábavu. Že za pohlavní styk dostávají peníze berou už jen jako určitý bonus, který plyne z tohoto zdroje zábavy. Právě tento typ prostitutek a prostitutů je velmi nebezpečný, především kvůli šíření pohlavně přenosných chorob a hlavně té nejobávanější, AIDS. V průřezu názorové orientace druhé věkové skupiny je jasně patrné, že největší část z dotázaných žen (45 respondentek) se taktéž domnívá, že prostituce souvisí s drogami, a pokud se jedinec nabízí k prostituci, snaží se tím získat hlavně finanční prostředky, aby si mohl obstarat drogu. Zajímavá je druhá skupina žen, která se řadí do této věkové kategorie a přiklání se k názoru, že k provozování prostituce svádí člověka především životní krize, kterou nelze řešit jiným způsobem. I když lidem mnohdy nechybí velké množství empatie, nedovedou si mnozí představit, co musí jedinec ve svém životě zakoušet a právě během této krizové fáze života může sklouznout k tomu, že se sám začne nabízet jako prostitut, případně prostitutka. Docent Blahoslav Kraus ve své knize „Úvod do sociální pedagogiky“ přibližuje možné druhy řešení krizových situací, které na člověka dolehnou, avšak mnohdy ani racionalizace, identifikace, sociální izolace a mnohá další nedokážou člověka odvrátit od prostituujícího chování. K životní krizi jako k možné příčině vzniku prostituce se vyjádřilo 29 respondentek. Dalších 6 dotázaných žen vidělo peníze jako hnací motor pro nabízení svého vlastního těla. Tato možnost souvisí především s vysokým životním standardem a pokud nastane období, že se člověku nedostává zvýšených finančních prostředků, může se uchýlit i k této činnosti. Při sestavování této práce jsem se i já setkal se ženami, které byly studentky a byly zvyklé na vyšší životní standard. Určitou formou prostituce si pak přivydělávaly na pokrytí svých nemalých výloh. I to je možné řešení, jak se vypořádat s menším přísunem finančních prostředků. Zbýlé 2 ženy se přiklonily k tomu, že provozovat prostituci lze i pro zábavu. V této věkové skupině se neobjevila žádná odpověď, která by podporovala názor, že k prostituci je možné někoho donutit i silou. Ve třetí věkové skupině se více jak polovina dotázaných vyjádřila shodně jako dvě skupiny předchozí, tedy, že hlavní příčinou provozování prostituce je užívání drog a obstarávání si peněz na jejich nákup. Druhou velkou skupinu tvořily ženy, které viděly jako možnou příčinu vzniku takového chování a jednání životní krizi. Z celkového počtu 43 dotázaných v této věkové skupině se pouze 1 respondentka přiklonila k názoru, že zaobírat se prostitucí může jedinec i pro vlastní potěšení a zábavu. V závěrečné věkové kategorii nebyly pozorovány žádné změny oproti předchozím věkovým skupinám. Celkem 14 respondentek uvedlo jako příčinu prostituce drogy a drogovou závislost, zbylá část dotázaných žen (8 osob) považovala životní krizi jako možný startér vzniku takového chování. Z celkového počtu 22 dotázaných žen v této skupině

se nevyskytovala žádná jiná nabízená alternativa, která by uváděla jinou příčinu vzniku prostituujícího chování mužů či žen.

Závěrem lze tedy konstatovat, že pouze 1. věková skupina 18 – 25 let připustila, že k prostituci mohou být ženy také donuceny a nemusí se vždy jednat jen o drogy, či životní krizi. To, že dívky bývají nuceny k této činnosti i za cenu užívání drog je už jiným problémem, neboť v tomto případě se právě drogy používají jako donucovací prostředek. Jakmile propukne naplno drogová závislost, jedinec již nemusí být k ničemu nucen, sám se nutí prostituovat, neboť tím pak získává peníze na drogy a dostává se tak do bludné spirály drogové závislosti. Zajímavý je i názor žen oproti mužům, kdy tyto konstatovaly, že provozovat prostituci lze i pro zábavu nebo pro zvyšování finančního standardu. Tato možnost u mužů vůbec nefigurovala.

3. Pomohla by legalizace prostituce tomu, aby nenarůstal počet infikovaných osob pohlavními chorobami?

otázka č. 3	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	84	38	0	14	11	13	46	7	20	8	11
spíše ano	105	23	0	5	12	6	82	34	24	17	7
nevím	35	7	0	2	3	2	28	14	10	4	0
spíše ne	96	24	18	3	1	2	72	34	20	14	4
ne	36	20	16	4	0	0	16	8	8	0	0
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Třetí otázka měla za úkol zmapovat veřejné mínění v tom, zdali by legalizace prostituce pomohla tomu, že by nenarůstal počet infikovaných osob pohlavně přenosnými chorobami. Jak vyplynulo z výsledků, které se mi podařilo k této otázce shromáždit, celkem 84 respondentů se domnívalo, že by se legalizace prostituce mohla projevit ve snížení výskytu pohlavních chorob a jejich přenosu. Tento názor byl navíc podpořen i skupinou 105 respondentů, kteří se spíše domnívali, že by legalizace tohoto fenoménu mohla přinést větší kontrolu do této oblasti. Část z dotázaných, konkrétně 35 osob, se nedovedlo na danou otázku fundovaně vyjádřit a zvolili tedy odpověď „nevím“. Je však třeba dodat, že tak jako v případě těch, kteří by souhlasili s legalizací kvůli možné kontrole výskytu pohlavních onemocnění, tak cca polovina ostatních dotázaných si nemyslí, že by legalizace mohla

pomoci vyřešit tento zdravotní problém. 36 respondentů se domnívá, že by legalizace prostituce problém pohlavně přenosných chorob nevyřešila a jejich názor podporuje 96 dalších osob, které se taktéž přiklání k názoru, že by případná legalizace měla na výskyt pohlavně přenosných chorob jenom minimální vliv. Nyní bych tedy přikročil k hodnocení jednotlivých kategorií dle věku a pohlaví.

Muži

V první věkové kategorii mužů (18 – 25 let) se konečné výsledky omezily pouze do dvou skupin. Jedna skupina se jednoznačně staví k názoru, že ani případná legalizace prostituce by nepomohla snížit výskyt pohlavně přenosných chorob. Zcela odmítavě tedy odpovědělo 16 dotázaných mužů z této věkové skupiny. Tento názor byl pak ještě podpořen zbylými 18 respondenty, který se rovněž domnívají, že legalizace by zřejmě nepřinesla očekávaný úspěch. Žádný z dotázaných v této věkové periodě se nevyjádřil jinak, než pouze odpovědí „ne“ a „spíše ne“. Jistý posun je patrný u další věkové skupiny a to osob od 26 do 40 let. Zde už z celých 28 představitelů této skupiny plných 14 dotázaných odpovědělo souhlasně. To tedy znamená, že dle jejich vyjádření by právě legalizace prostituce mohla vést ke snižování výskytu pohlavně přenosných chorob. Tento názor byl ještě podpořen další skupinou dotázaných, kteří se vyjádřili spíše kladně (5 dotázaných mužů). Celý názorový proud zřejmě souvisí s pravidly, která by byla nastavena, kdyby se prostituce legalizovala jako druh podnikání. Ten by případně podléhal jistému schvalovacímu procesu a jednou z podmínek výkonu tohoto povolání by musel být i dobrý zdravotní stav, včetně možných problémů s různými druhy pohlavně přenosných chorob. Pokud by již některá z takovýchto pracovníků trpěla nějakou touto chorobou, bylo by třeba ji odebrat živnostenský list a její činnost pozastavit. Následně by se taková osoba musela podrobit nejen lékařské péči, ale i různým vyšetřením, stejně tak jako by musela poskytnout seznamy svých klientů. Naproti tomu 4 dotázaní muži předpokládají, že by ani jakákoliv forma legalizace prostituce nevedla ke snížení pohlavně přenosných chorob. Důvodem jejich názoru jsou nedostatečné kontrolní mechanismy. Ale je zde patrný odklon od názorů mladší populace, kdy příkladně v této kategorii se vyjádřili pochybovačně k této odpovědi pouze 3 další dotázaní. Zbylá část, 2 dotázaní muži, se nedovedli vyjádřit k předestřené otázce a to mohlo být důvodem, proč zvolili odpověď „nevím“. I v rámci třetí věkové skupiny dotázaných mužů je patrné, že si muži myslí, že by případná legalizace měla pozitivní vliv na výskyt a šíření pohlavně přenosných chorob. Z celkového počtu 27 dotázaných mužů této věkové kategorie je plných 11 respondentů zcela jednoznačně pro a dalších 12 osob tento názor podporuje. Tento stav je především spojen s okolnostmi, které by musely následovat, pokud by došlo k legalizaci

prostituce. V případě legalizace by mohl stát lépe kontrolovat takto pracující osoby a měl by tedy mnohem lepší monitorovací schopnost, než v případě současné praxe. Pouze 1 dotázaný muž se vyjádřil s určitými pochybami na adresu legalizace prostituce a výskytu pohlavně přenosných onemocnění. Zbylá část dotázaných mužů (3 osoby) se k otázce nedovedly vyjádřit. V poslední věkové skupině mužů od 56 do 70 let je naprosto evidentní, že z celkového počtu 23 osob je více jak polovina (13 dotázaných) přesvědčena o tom, že v případě legalizace prostituce by byla na mnohem vyšší úrovni úloha kontrolních mechanismů, které by se staraly o zdravotní stav takto pracujících jedinců. Další část (6 osob) se rovněž přiklání k názoru, že by mohla legalizace prostituce pomoci lépe mapovat výskyt pohlavně přenosných chorob, stejně tak jako by mohla lépe kontrolovat zdravotní stav prostituujících osob. Navíc by v takovém případě stát mohl lépe kontrolovat, především z oblasti hygieny, místa, kde jsou soustřeďovány prostitutky či prostituti. Obdobně jako v případě předchozí skupiny se žádný z dotázaných mužů nevyjádřil zcela negativně k této otázce, pouze 2 respondenti se domnívají, že případná legalizace by zřejmě nebyla tím pravým klíčem, který by pomohl řešit otázku pohlavně přenosných onemocnění. Pokud sám člověk nezačne preferovat bezpečný sex, nepomohlo by ani zmíněné jednání, aby nedocházelo k přenosu těchto onemocnění. Zbylí 2 respondenti využili z nabízených možností odpověď "nevím".

Co se týče odpovědí na tuto otázku, lze tedy konstatovat, že názorový rozdíl lze spatřovat pouze mezi první věkovou skupinou (18 – 25 let), kdy tato je zcela jednoznačně proti legalizaci prostituce jako jevu, který by mohl pomoci při snížení výskytu a přenosu pohlavních onemocnění. Zbylé tři skupiny dotázaných mužů jsou naopak přesvědčeny o tom, že by tato činnost mohla přispět k řešení problematiky přenosu pohlavních onemocnění tím, že by stát vytvářel kontrolní mechanismy, které by dbaly na dodržování norem, jež by s výkonem takového zaměstnání souvisely.

Ženy

Stejně tak jako tomu bylo v případě mužů, byla i u dotázaných žen zaznamenána tendence chápat problematiku pohlavně přenosných chorob a s ní související legalizaci prostituce obdobně. V první věkové kategorii oslovených žen (18 – 25 let) z celkového počtu získaných odpovědí (97 žen) vyjádřilo 7 respondentek souhlas s legalizací prostituce a následného vlivu této legalizace na šíření pohlavně přenosných chorob. K jejich názoru se pak přidala ještě skupina 34 dotázaných žen, která rovněž spíše souhlasí s myšlenkou, že by legalizace mohla přispět k zamezení šíření pohlavně přenosných chorob. Nutno podotknout, že mnohá prostituce se provádí v pouličních, případně "lesních" podmínkách a zde je jakákoliv kontrola

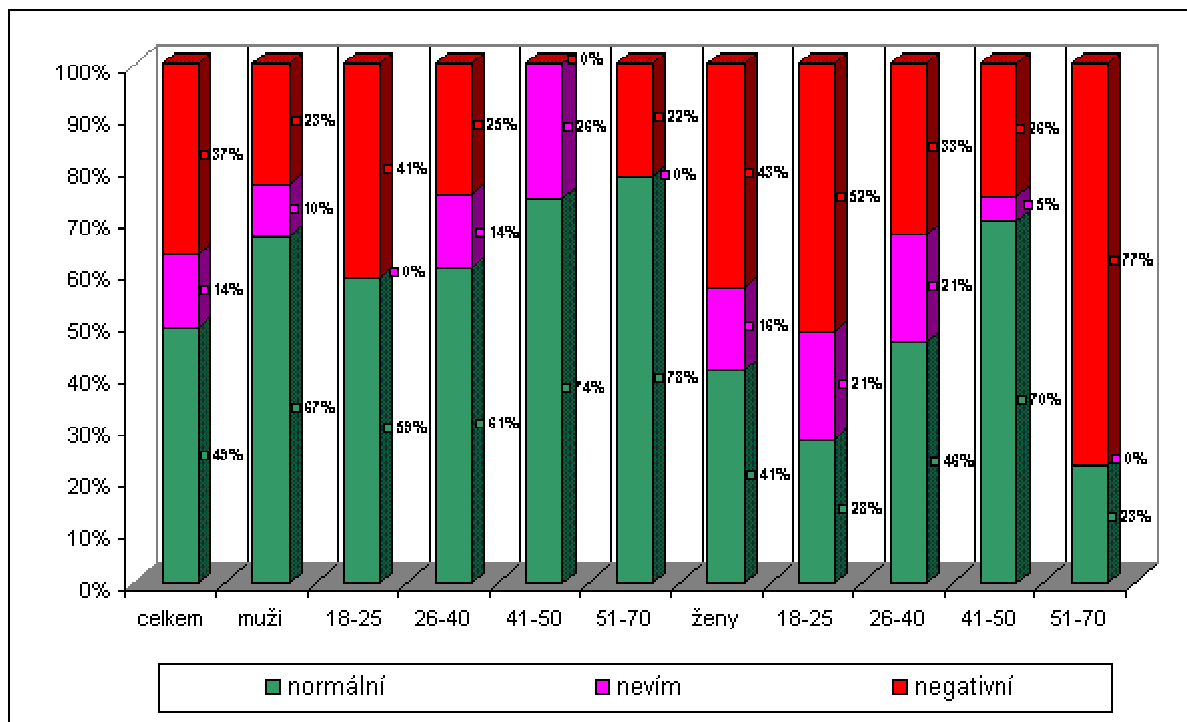
ze strany zdravotníků velmi ztížena. Pokud sama žena nevyhledá lékaře, ani nemusí vědět, že trpí nějakou pohlavně přenosnou chorobou. Šíření této choroby pak už na sebe nedá dlouho čekat a roste s počtem "odbavených" klientů dané sexuální pracovnice, případně pracovníka. Na druhou stranu se v této otázce ženy ve věku 18 – 25 let v podstatě rozdělily na polovinu, neboť 8 z nich zcela odmítá tvrzení, že by případná legalizace prostituce mohla nějak ovlivnit zdravotní stav jak personálu, tak klientů. I registrace prostitutek a prostitutů jako živnostníků má své meze a ne všichni by se k takové činnosti veřejně hlásili. K odpůrkyním tvrzení souvisejících s touto otázkou se pak následně přidala ještě skupina 34 respondentek, které taktéž vyjádřily pochybnost nad možností omezení výskytu a šíření pohlavně přenosných chorob v případě, že by byla prostituce legalizována. Zbylá část žen ve věku 18 – 25 let (14 osob) se nedovedla fundovaně přiklonit ani na jednu stranu a zvolila proto odpověď "nevím". Následující věková skupina oslovených žen (26 – 40 let) se již výrazně přiblížila stejnému názorovému vyjádření, jak tomu bylo u skupiny stejně starých mužů. Celkem 20 žen uvedlo, že dle jejich názoru by v případě legalizace prostituce došlo i ke snížení výskytu a přenosu pohlavních onemocnění, především díky kontrole, která by byla v souvislosti s procesem udělení živnostenského oprávnění spojena. To, že by legalizování prostituce mohlo přispět ke snížení počtu a výskytu pohlavně přenosných onemocnění podpořila i skupina 24 dotázaných žen, jenž se rovněž domnívá, že v případě určité kontroly, vyžadování plnění striktních opatření a následné sankce za neplnění povinností by mohly přispět ke snížení výskytu těchto onemocnění ve společnosti. Jednoznačně proti se vyslovilo 8 žen, které se domnívají, že by legalizace nepřinesla očekávaný výsledek. Navíc stejně jako dalších 20 respondentek se tyto domnívají, že provozování bezpečného sexu by mělo být otázkou každého jednotlivce, a ten by měl být následně zodpovědný nejen za své sexuální chování, ale i za případně vědomé šíření pohlavní choroby. Z celkového počtu 82 dotázaných žen ve věkové skupině 26 – 40 let se pak zbylých 10 osob nedovedlo fundovaně přiklonit ani k jedné z variant. V rámci třetí věkové skupiny žen se následně 8 dotázaných vyjádřilo zcela souhlasně s domněnkou, že pokud by došlo k legalizaci prostituce, vedla by tato změna i ke snížení výskytu pohlavně přenosných onemocnění. Toto tvrzení bylo podpořeno ještě skupinou 17 dalších dotázaných žen, které se rovněž přikláněly k názoru, že případná legalizace by měla vliv i na pohlavně přenosné choroby a jejich výskyt ve společnosti. Opětovně bylo toto tvrzení podpořeno skutečností, že stát by musel mít kontrolní mechanismy, které by dbaly na dodržování všech vytyčených zásad, jež by s provozováním prostituce souvisely. Ať už máme na mysli zásady zdravotní, hygienické apod. Ale i zde je 14 odpovědí respondentek, které podporují zcela opačnou tendenci, a to, že by případná

legalizace neměla žádný vliv na snižování výskytu těchto onemocnění. Opět se objevuje otázka provozování bezpečného sexu a vztahu této činnosti s osobnímu uvědomění každého jedince. Žádná z dotázaných žen v této věkové kategorii se však oproti předchozím dvěma skupinám nevyjádřila zcela záporně vůči legalizaci prostituce a jejímu vztahu ke snižování výskytu pohlavních onemocnění. 4 respondentky se nepřiklonily k žádné z nabízených variant odpovědí, a proto zvolily odpověď "nevím". Celkově tato kategorie představovala 43 dotázaných respondentek ve věku 41 – 55 let. V závěrečné věkové skupině žen (56 – 70 let) se z celkového počtu 22 shromážděných odpovědí celkem 11 osob přiklonilo k názoru, že by se snížil výskyt pohlavně přenosných chorob, nebo by alespoň nenarůstal dosavadním tempem. Tento názor byl pak ještě podpořen ze strany 7 dalších žen, které si myslí, že by legalizace prostituce mohla mít spíše pozitivní vliv na pohlavní choroby a jejich výskyt. Zcela jednoznačně proti nebyla v této kategorii žádná z otázaných žen, pouze 4 osoby naznačily určité pochybnosti, že by zřejmě samotná legalizace neměla na výskyt pohlavních chorob pozitivní účinek. Žádná z žen této věkové skupiny nevyužila možnosti odpovědi "nevím".

Z výše uvedeného popisu odpovědí ženské části populace je tedy patrné, že názorová rozdílnost je především mezi věkovou skupinou 18 – 25 let, kdy se tyto ženy kloní k názoru, že by legalizace nepřinesla kýžený efekt v podobě snižování výskytu pohlavních chorob ve společnosti. Otázka výskytu těchto chorob je spojena s problematikou sexuálního chování jedinců samotných, a s tím souvisí i problematika bezpečného sexu. Ostatní skupiny dotázaných žen se pak názorově odlišily od první věkové skupiny, kdy dle jejich mínění by legalizace prostituce mohla vést ke snižování počtu výskytu pohlavně přenosných chorob ve společnosti.

4. Jak chápete prostituci v ČR?

otázka č.4	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
normální	175	75	20	17	20	18	100	27	38	30	5
nevím	50	11	0	4	7	0	39	20	17	2	0
negativní	131	26	14	7	0	5	105	50	27	11	17
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Byť se může zdát formulování otázky č. 4 ne příliš srozumitelné, z nabízených odpovědí je zřejmé, že jejím cílem bylo získat informace o tom, jak se společnost dívá na prostituci jako takovou, jestli ji považuje za naprosto normální společenský jev, nebo za jev, který je ve společnosti škodlivý a má na její členy demoralizující vliv. Co se týče celkového pohledu na tuto problematiku je patrné, že z celkového počtu 356 dotazovaných osob plných 175 respondentů považuje prostituci za naprosto přirozený společenský jev, který se navíc ve společnosti vyskytuje už dlouhá staletí. Ne nadarmo se mu proto říká "nejstarší řemeslo". I v rámci své diplomové práce jsem se zabíral historickým exkurzem do dějin prostituce a poskytování sexuálních služeb za úplatu. Druhou velkou skupinou osob (131 osob), jenž se vyjádřily k položené otázce jsou ti, kteří se domnívají, že existence prostituce ve společnosti je jevem negativním, který navíc podkopává morální kredit celé společnosti. Ta je založena i na mravním povědomí a přítomnost společenského fenoménu prostituce škodí celé

společnosti. Lze říci, že díky prostituci jsme poznali, jaké slasti může skrýt oddávání se sexuálním hrátkám a některé z praktikovaných technik se dostaly do vědomí společnosti právě jen díky prostituujícímu chování některých jedinců. Ať je to jak chce, prostituce vždy ve společnosti existovala, některé společnosti k ní byly velmi liberální, některé naopak silně restriktivní. Na jedné straně prostituce a společnost shovívavá k tomuto jevu, na druhé straně její zapřísáhlí odpůrci a potírači. Lze ještě doplnit, že se objevila i část respondentů, kteří se neuměli k dané otázce vyjádřit a zvolili tedy odpověď "nevím". Ze všech dotázaných se jejich počet ustálil na čísle 50 respondentů.

Muži

Jak vyplývá z uvedeného grafu, muži ve všech věkových skupinách více méně považují prostituci v České republice za jev normální, ne nějak kriticky snižující morální kredit naší společnosti. Ve první skupině dotázaných mužů ve věku 18 – 25 let považovalo existenci prostituce ve společnosti jako jev zcela normální 20 respondentů z celkového počtu 34 shromážděných odpovědí. Zbýlých 14 mužů se vyjádřilo v tom smyslu, že prostituce je negativním společenským jevem, díky kterému se nejen snižuje morální vědomí společnosti, ale dochází i k rozšiřování pohlavně přenosných onemocnění. Navíc prostituce pomáhá bořit partnerská soužití, neboť partneři nedovedou dost dobře pochopit jednání svého protějšku, který využil služeb prostitutky, případně prostituta. Chápou tuto skutečnost jako zradu na jejich vlastní osobě, kdy místo sexuálních her společných oběma partnerům, se druhý z partnerské dvojice zapletl s prostitutkou nebo prostitutem a došlo tak k nevěře. Ta se ale neodpouští, nebo jen velmi obtížně. Všichni muži z této věkové kategorie se přiklonili mezi dva nabídnuté názory a žádný z nich nevyužil možnost odpovědi "nevím". I ve druhé skupině dotázaných mužů ve věku 26 – 40 let se jich valná většina přiklonila k chápání prostituce jako jevu, který je ve společnosti normální a nelze jej ani zakázat, ani omezit nějakými příkazy či zákazy. Jednalo se o 17 respondentů. Druhou skupinu tvořilo 7 dotázaných mužů, kteří vyjádřili své přesvědčení, že prostituce je jevem negativním, který s sebou přináší i další sociálně patologické jevy, jako je například problematika užívání drog, jejich distribuce apod. Šlo by tedy konstatovat, že fenomén prostituce na sebe váže další společenská negativa, která pak nemalou měrou ovlivňují zdravé fungování společnosti. Zbýlí 4 dotázaní muži se pak nedovedli rozhodnout, zdali je prostituce brána jako jev ve společnosti normální, nebo negativní. Ve třetí skupině dotázaných mužů se podařilo shromáždit 27 odpovědí z nichž celých 20 považovalo prostituci za zcela normální společenský jev, navíc jev, který je velmi starý a i přes pokusy o jeho vykořenění ze společnosti nezníčitelný. Oproti předchozí skupině se žádný z mužů nevyjádřil v tom smyslu, že by prostituce byla negativním společenským

jevem. Nicméně 7 respondentů se nepřiklonilo ani k jedné z nabízených možností a zvolilo tedy odpověď "nevím". Ke stejným závěrům jsem dospěl i při vyhodnocování odpovědí u poslední věkové skupiny z mužské populace, kdy z 23 získaných odpovědí bylo 18 respondentů na straně společenské normality tohoto jevu a pouze 5 ostatních vyjádřilo své přesvědčení, že prostituce je negativním společenským jevem. Všichni oslovení muži z této věkové kategorie se dokázali rozdělit na dva tábory a nenašel se nikdo, kdo by na tuto otázku nedovedl odpovědět.

Závěrem lze tedy konstatovat, že větší část mužské populace, která se vyjádřila k této předestřené otázce považovala prostituci za jev zcela normální a můžeme tak přijmout fakt, že mezi muži existuje názorová shoda v chápání tohoto společenského fenoménu.

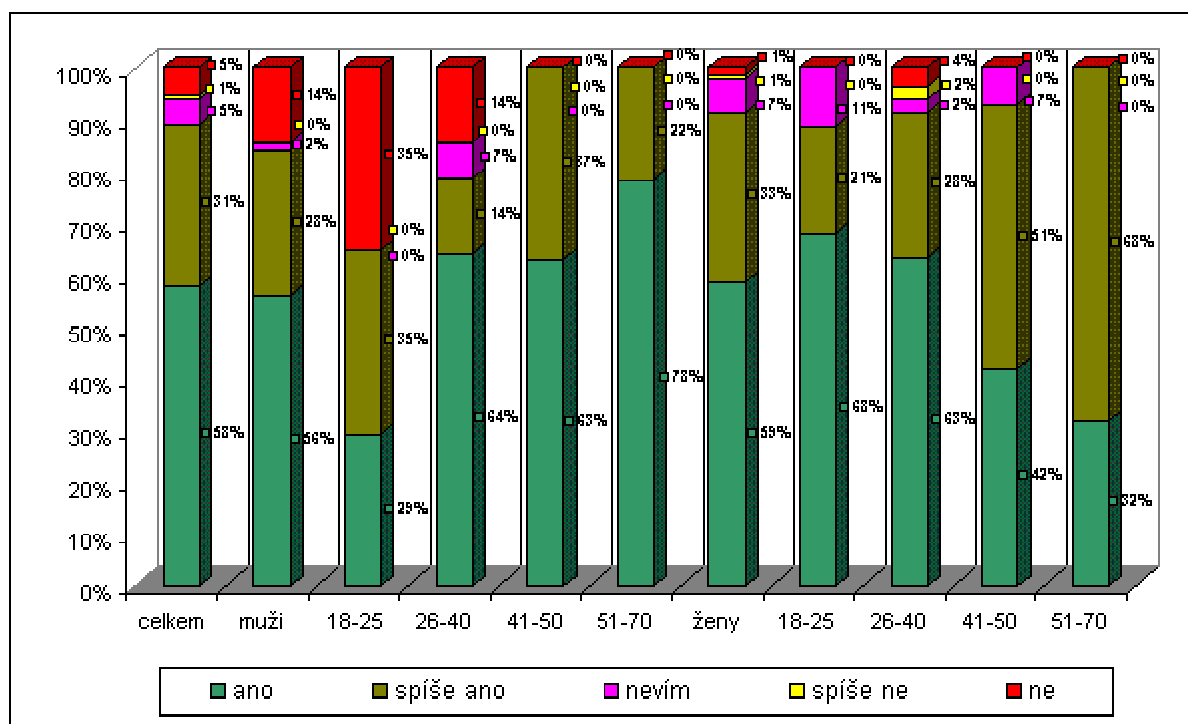
Ženy

Zatímco ve věkové kategorii mužů ve věku 18 – 25 let byl názor na existenci prostituce ve společnosti chápán jako normální společenský jev, tak u žen stejné věkové skupiny je tomu přesně obráceně. Ženy v tomto věku chápou prostituci jako negativní jev a tomuto názoru vyslovily podporu ve výši 50 hlasů. 27 respondentek považuje prostituci naopak za jev pozitivní. Zbylých 20 dotázaných žen se rozhodlo využít odpovědi „nevím“. Následující věková skupina žen od 26 do 40 let se již tak jednoznačně nestavěla proti existenci prostituce ve společnosti a jako normální jev ji bere plných 38 dotázaných žen a 27 žen považuje prostituci za negativní společenský jev. Ten s sebou přináší i další společenská negativa, jako jsou například užívání drog, mravnostní kriminalita apod. Část žen v této skupině se naproti tomu nedovedla přiklonit k žádné z nabízených alternativ a proto se rozhodla využít odpovědi „nevím“. Bylo jich 17. Třetí oslovená skupina žen, tj. 41 – 55 let, se již mnohem otevřeněji staví za tvrzení, že existence prostituce ve společnosti je jevem naprosto normálním, se kterým bude muset být do budoucna počítáno a jehož řešení nás v nejbližších letech čeká. Plných 30 dotázaných žen z celkového počtu 43 shromážděných odpovědí považuje prostituci za normální jev, který je v naší společnosti přítomen. Naproti tomu pouze 11 respondentek v této skupině se přiklání k názoru, že prostituce je negativním společenským jevem, a proto by se měla společnost snažit bojovat proti existenci tohoto fenoménu. Nepatrná část z dotázaných (2 osoby) se pak nepřiklonila ani k žádné z nabízených variant. Konečně v poslední věkové skupině dotázaných žen ve věku 56 – 70 let bylo pouze 5 žen, které považovaly prostituci za normální jev existující v naší společnosti, naproti tomu druhá skupina respondentek (17 osob) se spíše stavěla k hodnocení prostituce jako negativního jevu, který s sebou přináší celou škálu dalších sociálních patologií. Nikdo z dotázaných žen pak nevyužil možnosti „nevím“.

Z výsledků pak je patrné, že velmi názorově blízko mají k sobě první a poslední věková skupina, tedy ženy mezi 18 – 25 lety a 56 – 70 lety. Zbylé dvě skupiny chápou prostituci jako normální společenský jev, jako společenský ventil.

5. Jste pro potlačení pouliční prostituce a její přemístění pouze do "veřejných domů"?

otázka č. 5	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	206	63	10	18	17	18	143	66	52	18	7
spíše ano	111	31	12	4	10	5	80	20	23	22	15
nevím	18	2	0	2	0	0	16	11	2	3	0
spíše ne	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0
ne	19	16	12	4	0	0	3	0	3	0	0
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Otázka č.5 se ptala, zda-li jsou respondenti pro potlačení pouliční prostituce a její přemístění do „veřejných domů?“. Z celkového počtu 356 respondentů se plných 206 dotázaných vyjádřilo v tom smyslu, že by byli pro potlačení pouliční prostituce a její přemístění do "veřejných domů". Toto svoje tvrzení podporovaly dotázané osoby názorem, že právě pouliční prostituce se podílí největší mírou na šíření pohlavně přenosných onemocnění jako je například kapavka, syfilis, AIDS aj. Právě přemístění prostituce do zmiňovaných "veřejných domů" by mohlo napomoci větší kontrole ze strany provozovatele takového

zařízení. Zatím však chybí jakákoliv strategie či koncepce řešení, která by omezovala fungování pouliční prostituce a snažila by se ji vytlačit pouze do již zmíněných "veřejných domů". Byť v některých městech, především tedy v regionu severních Čech, jsou jisté tendence potírat pouliční prostituci, nedomnívám se, že jen pouhá represe je tím nejlepším řešením, jak pracovat s tímto společenským fenoménem. Nicméně pokud bychom se vrátili zpět k hodnocení dat získaných z tohoto výzkumu, tak můžeme dále konstatovat, že názor valné většiny respondentů je podpořen ještě druhou skupinou dotázaných, která se rovněž přiklání spíše k přesunutí prostituce z ulic do určených objektů. Třetí skupina, oproti těm dvěma předchozím zcela nepatrná (19 respondentů), se vyjádřila proti potlačení pouliční prostituce, neboť se domnívá, že nelze jednoznačně určit, která prostitutka skutečně pracuje v pouličním prostředí a která je tam jenom nastrčena, aby nějakým způsobem klienta nalákala a následně se v jeho doprovodu přesunula do objektu, určeného k realizaci nabízené služby. Tuto skutečnost podporují i 2 další respondenti, kteří tvrdí, že spíše než potlačit prostituci jako takovou, by mělo být snahou obcí a měst poskytnout prostitutkám prostory, kde by mohly svoji činnosti provozovat, aniž by se muselo jednat o "veřejný dům". Zbylých 18 dotázaných osob se nedovedlo fundovaně vyjádřit k nabízeným odpovědím a přiklonit se tak na jednu nebo na druhou stranu. Faktem však zůstává, že potlačení pouliční prostituce je dnes více méně jedinou možností, jak působit na tento společenský fenomén. Tím by se alespoň vytěsnila ze zorného úhlu většinové společnosti. Nedomnívám se však, že by se jednalo o nějaké dlouhodobé řešení. Jde v podstatě jenom o odsunutí problému do míst, kde nebude tak viditelný. Nyní bych tedy přistoupil k hodnocení shromážděných podkladů na základě rozdělení na muže a na ženy.

Muži

V první věkové skupině mužů, tj. 18 – 25 let, je z grafu patrné, že 10 dotázaných mužů je jednoznačně pro potlačení pouliční prostituce a její následné přemístění do "veřejných domů". Tento názor je pak ještě podporován skupinou 12 dalších mužů. Právě větší kontrola a důraz na zamezení šíření pohlavně přenosných onemocnění je jedním z důvodů jejich argumentace, kdy tito dotázaní se zcela po právu domnívají, že pouliční prostituce je jednou z nejméně kontrolovaných činností, jež s problematikou prostituce souvisí. Celkem 12 dotázaných mužů této věkové skupiny se potom vyjádřilo zcela opačně k potlačení pouliční prostituce a jejího násilného přemístění. Dalo by se v této souvislosti hovořit i o společenské morálce, která předpokládá, že pokud takové osoby nebudou na očích, nebude docházet k narušování mravní výchovy dětí a mládeže. Ovšem tento fakt tito odpůrci doplňují tvrzením, že každý den je morální společenský kredit narušován především ze strany sdělovacích prostředků, především

Internetu, televize a bulvárního tisku. V druhé věkové kategorii dotázaných mužů (26 – 40 let) se celých 18 dotázaných mužů z 28 celkově získaných odpovědí vyjádřilo zcela jednoznačně pro potlačení pouliční prostituce a její přemístění do "veřejných domů". Je zde patrný určitý úbytek osob, které jsou v podstatě proti potlačení pouliční prostituce. V této skupině se jedná pouze o 4 osoby, které tvrdí, že prostituce, i ve své pouliční formě, tu byla, je a bude a hovořit by se tedy mělo spíše o řešení tohoto společenského jevu jako takového. Jedním z možných řešení by mohlo být i legalizování této činnosti. Pak by byla jasně stanovena pravidla, kde by se takovéto služby a činnosti mohly a nemohly poskytovat. Ze shromážděného počtu odpovědí se pouze 2 dotázaní muži příslušného věku nepřiklonili ani k jedné z nabízených variant a zvolili odpověď "nevím". Ve třetí věkové skupině mužů, tj. mužů ve věku 41 – 55 let je evidentní, že ze všech shromážděných odpovědí v této kategorii 17 respondentů je pro potlačení pouliční prostituce a jejího následného přemístění mimo vozovky, městské komunikace, parky apod. Tento názor pak ještě podporuje zbylých 10 dotázaných mužů. Závěrečnou skupinu mužů tvoří osoby ve věku 56 – 70 let. I zde se plných 18 dotázaných respondentů vyjádřilo zcela jasně pro potlačení pouliční prostituce a byli doplněni 5 zbylými respondenty, kteří se v této věkové skupině k tématu vyjadřovali. Z uvedených materiálů, které byly v rámci výzkumu získány od mužské části populace tedy vyplývá, že tato demografická skupina se jednoznačně staví pro potlačení pouliční prostituce a argumentují tím, že v rámci tohoto druhu prostituce se vyskytuje nejvíce osob, které jsou pod vlivem sociálně patologických jevů, jako jsou drogy, mravnostní kriminalita, násilná kriminalita. Právě do tohoto okruhu prostituce se soustřeďuje také valná většina pedofilních osob, kdy pouliční nabízení prostituce představuje určitou záruku anonymity a netušených sexuálních možností. Navíc je pouliční prostituce z hlediska jak zdravotní prevence, možného vzniku jiných sociálních patologií, absolutně nekontrolovatelná a nepostižitelná.

Ženy

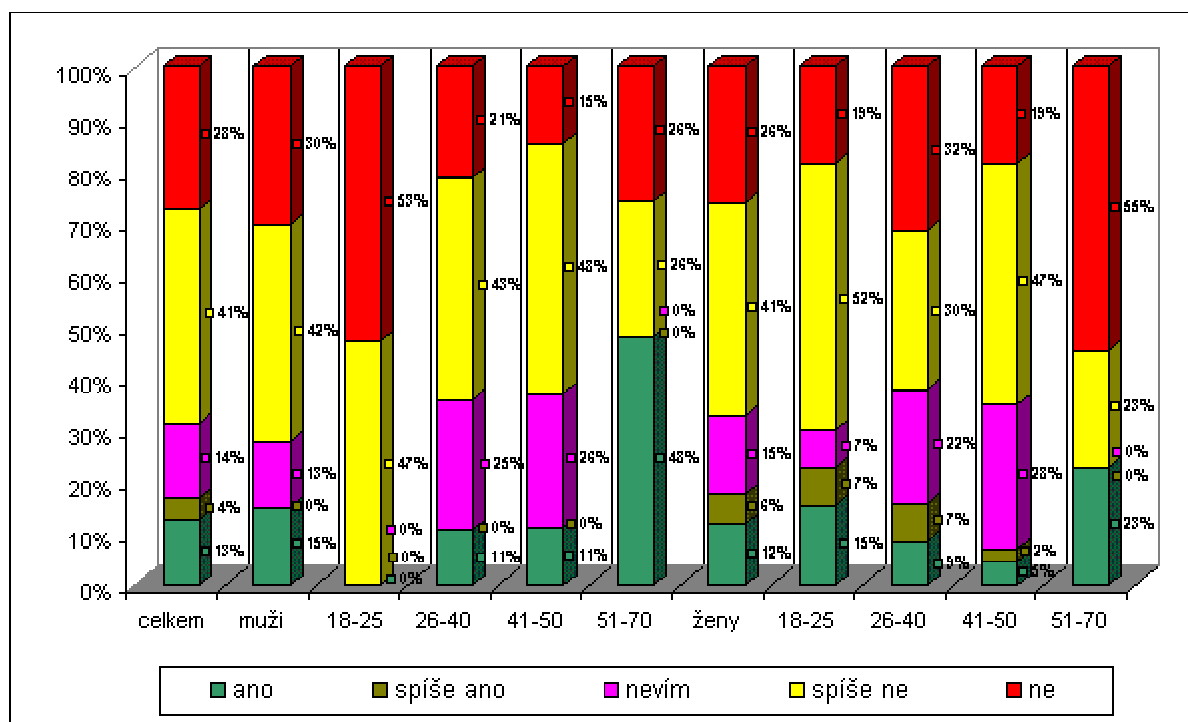
Pokud můžeme srovnat názorový proud u žen, tak tento je obdobný, jako je tomu v případě mužů. V první věkové skupině dotázaných žen ve věku 18 – 25 let, je z celkového počtu 97 získaných odpovědí plných 66 respondentek, které zcela jednoznačně odmítají pouliční prostituci a jsou pro její vytlačení od komunikací, parků atd., a pro přemístění do "veřejných domů". Jejich hlavní argument pro tato omezení spočívá především v absenci kontroly ve spojitosti s jinými sociálně patologickými jevy, tak jak jsem to již popsal u respondentů z řad mužů. Toto tvrzení je podpořeno ještě skupinou 20 dalších respondentek, které rovněž souhlasí s přemístěním prostituce. Tento druh prostituující činnosti je totiž nejnebezpečnějším druhem provozování této činnosti a je spojen s celou řadou negativních

jevů, jako je například již zmiňovaná drogová závislost, majetková a násilná kriminalita atd. To jsou hlavní důvody, proč je třeba zaměřit pozornost na potlačování pouličního druhu prostituce a snažit se tuto činnost koncentrovat do určitého místa, objektu, kde budou tyto osoby pod větší kontrolou ze strany provozovatele takového zařízení. Můžeme hovořit o kontrole zdravotní, kontrole dodržování správných pravidel hygieny. Zbývá část žen ve věku 18 – 25 let se nedovedla přiklonit ani k jedné z nabízených variant, proto jich 11 zvolilo odpověď "nevím". Druhou věkovou skupinu tvořily ženy, jejichž věk se pohybuje mezi 26 – 40 lety. Také v této skupině je zcela jednoznačně vidět názorový proud, který předpokládá a schvaluje potlačení pouliční prostituce a její nahrazení jinou formou, jako je kupříkladu provozování takové činnosti ve "veřejných domech". Celkem 52 osob se vyjádřilo pro potlačení pouliční prostituce a jejich názor byl dále podpořen i skupinou dalších 23 respondentek. Oproti zbytku respondentek se jen nepatrná část vyjádřila proti potlačení pouliční prostituce. Jednalo se o 3 osoby, ke kterým se pak následně přidaly ještě 2 dotázané ženy. Tyto ženy v souvislosti se svým názorem uváděly, že do "veřejného domu" také nejde každý a právě anonymita pouličního nabízení sexuálních služeb je mnohdy daleko lákavější. Z celkového počtu dotázaných žen v této věkové kategorii (82 respondentek) se pouze 2 ženy nedovedly vyjádřit k otázce a proto zvolily jako možnost odpovědi nabízenou variantu "nevím". Třetí věkovou skupinu žen od 41 – 55 let tvořilo 43 odpovědí. Je zřejmé, že plných 18 dotázaných je pro potlačení pouliční prostituce. Tento počet žen doplňuje ještě skupina 22 dalších, které se rovněž přiklánějí spíše k potlačení pouliční prostituce a její přemístění do "veřejných domů". Zbýlé 3 ženy se k otázce nedovedly fundovaně vyjádřit a proto zvolily odpověď "nevím". U závěrečné skupiny žen 7 respondentek bylo zcela jednoznačně pro potlačení pouliční prostituce a jejich názor byl doplněn ještě 15 ženami, které rovněž souhlasily s výše uvedenými skutečnostmi. Názory na tuto problematiku byly obdobné jako u všech předchozích skupin. To znamená, že pouliční prostituce je nejrizikovější z prostituujících činností a v této oblasti také můžeme nalézt největší procento osob nakažených pohlavně přenosnými chorobami. Taktéž se v daleko větší míře můžeme setkat v tomto prostředí s existencí drog a drogové závislosti, kriminalitou různé formy a intenzity.

Lze tedy na závěr říci, že v otázce přístupu k pouliční prostituci jsou za jedno jak muži tak ženy a to i při bližším zkoumání pomocí průřezu věkových kategorií.

6. Lze spojit provozování prostituce s rolí matky a manželky v běžné rodině?

otázka č. 6	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	46	17	0	3	3	11	29	15	7	2	5
spíše ano	14	0	0	0	0	0	14	7	6	1	0
nevím	51	14	0	7	7	0	37	7	18	12	0
spíše ne	147	47	16	12	13	6	100	50	25	20	5
ne	98	34	18	6	4	6	64	18	26	8	12
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Následující otázka zkoumala mínění členů společnosti ohledně postavení ženy a její role jako matky a manželky v případě, že se tato osoba věnuje prostituci. Ještě než bych začal se samotným vyhodnocením zjištěných údajů, je třeba si připomenout, co to role vlastně je a k jaké situaci se vztahuje. Pojem sociální role je spojován s určitými vzory chování, které vyplývají z individuální příslušnosti ke konkrétní skupině. Je souborem chování, postojů a hodnot, které jsou od jedince jako člena určité skupiny či společnosti očekávány. Jde o takové charakteristiky, tedy činnosti, chování a jednání, která vyžadují funkční provázanost se společensky stanovenými pravidly a očekávaným způsobem chování ve vztahu k pozici, kterou jedinec nebo skupina zastávají. (SEKOT, 2002)⁴⁶

⁴⁶ SEKOT, Aleš, Sociologie v kostce, PAIDO, Brno, 2002, ISBN 80-7315-021-2, str. 43

Pokud jde o roli matky a manželky v současné společnosti, tak ta vyplývá ze standardů, které vycházejí z historie, kdy žena byla tradičním garantem péče a její funkce v rodinném prostředí byla ochraňující, zabezpečující potřeby dítěte apod. Můžeme v této souvislosti hovořit o určitém archetypu, kdy žena je brána jako ochránce rodinného zázemí, dbá na zajišťování potřeb svého partnera, svých potomků. V souvislosti s touto otázkou, tedy se skutečností, zdali je možné spojit provozování prostituce s rolí matky a manželky se celkem vyjádřilo 356 respondentů. Z tohoto počtu se jednoznačně proti možnosti spojení těchto společenských rolí postavilo 98 respondentů a jejich mínění bylo pak ještě doplněno další skupinou, která uvedla, že se domnívá, že tyto role spíše nejde spojit dohromady. Tato skupina měla 147 respondentů. Dnešní doba není nakloněna provozování prostituce a tato činnost je dlouhodobě postavena až na samý okraj společnosti. S provozováním prostituce dle mínění veřejnosti souvisí celá řada sociálně patologických jevů, které by se mohly případně negativně promítnout do výchovy mladého člověka. Na druhou stranu je třeba se zaobírat myšlenkou, že v současné době došlo k posunu v chápání hodnot a hodnotového systému společnosti. Mnoho z těchto hodnot je směřováno s ekonomickým postavením rodiny a finanční zajištěností. Pro některé osoby je socioekonomický status důležitější než jiné hodnoty. S tímto by mohlo souviset i zjištění, že společnost by spíše mohla hodnotit ekonomické postavení rodiny, než fakt, že jeden z jejích členů se věnuje profesionálně prostituci. Avšak ze zjištěných údajů je zatím zřejmé, že k takovému chápání se společnost zatím nepřiklání a tudíž si nedovede představit, že by mohlo jít skloubit provozování prostituce s rolí matky a manželky a tedy se zdravou funkcí výchovy. Nicméně vyskytla se i skupina respondentů, kteří se domnívají, že by šlo smísit tyto role dohromady a nehrozil by případný konflikt společenských rolí. Docent Sekot ve své knize "Úvod do sociologie" charakterizuje tento konflikt jako střet neslučitelných sociálních pozic. Naplňování role spojované s jedním individuálním statusem totiž může přímo narušovat role spojované jiným statusem. (SEKOT, 2002)⁴⁷

Pro možnost směřování těchto společenských rolí se vyslovilo 46 dotázaných osob. K této skupině se pak ještě přiklonila skupina další v celkovém počtu 14 respondentů. Jejich názorová argumentace zřejmě souvisí se změnou v hodnotovém chápání, kdy dnešní společnost přeje spíše osobám, které se o sebe umí postarat, dokáží vydělat dostatečné množství finančních prostředků, aby mohli zabezpečit sebe a své blízké. Zbylá část respondentů uvedla, že neví, zdali by bylo možné spojit tyto role dohromady. K této variantě

---

⁴⁷ SEKOT, Aleš, Sociologie v kostce, PAIDO, Brno, 2002, ISBN 80-7315-021-2, str. 43

se připojilo celkem 51 dotázaných. Nyní bych přistoupil k charakteristice a interpretaci výsledků v jednotlivých kategoriích, tak jak jsem si je pro svoji práci stanovil. Nejprve tedy muži a jejich rozdělení dle věkových skupin.

Muži

V první věkové kategorii dotazovaných mužů ve věku 18 – 25 let se celá skupina v podstatě jednoznačně postavila proti možnosti smíšení těchto společenských rolí dohromady. Ze získaných odpovědí bylo naprosto jednoznačně 18 dotázaných mužů proti možnosti, že by se dala role matky a manželky smísit s rolí prostitutky. K tomuto názorovému mínění této skupiny se pak ještě přidala zbylá část respondentů (16 osob), kteří se rovněž domnívají, že se jedná spíše o jev, který je s jejich přesvědčením neslučitelný. V tomto jejich mínění bude hrát zřejmě právě ona role matky jako ochránitelky rodiny, výchovy apod. Navíc by asi pro respondenty bylo nestravitelné, pokud by se jejich vlastní manželka měla oddávat sexuálním hrám s jinými muži, případně ženami. Pokud by se žena věnovala profesionálně prostituci, zřejmě by to bylo neřešitelným partnerským problémem, se kterým by se nešlo vyrovnat. Problém by pak následně vedl k manželské a partnerské krizi, která by jistě vyvrcholila rozchodem obou partnerů a rozpadem rodiny. Pokud by ovšem rodina dokázala slevit ze svého hodnotového systému a povýšit socioekonomický status nad ostatní zájmy, je možné, že by takto postavený rodinný model mohl fungovat, nicméně k této variantě se nepřiklonil žádný dotázaný muž v příslušné věkové kategorii. V podstatě stejné názorové smýšlení se projevilo i u druhé kategorie mužů ve věku 26 – 40 let. Avšak v rámci této skupiny se našlo pár dotázaných (celkem 3 osoby), kteří vyjádřili přesvědčení, že lze spojit předmětné role dohromady. Jejich názor spočívá v tom, že dnešní společnost již tak moc nehledí na systém tradičních hodnot a v případě, že se partneři dokážou postarat o sebe navzájem a navíc o své děti, není ani provozování prostituce překážkou plnění různých společenských rolí. Byť to zatím moc běžné není. Z celkového počtu získaných odpovědí (28 respondentů) se však poměrně značná část postavila k tomuto spojení opačně a domnívá se, že nelze v žádném případě spojit dané role s prostitucí. Proti jakémukoliv spojení těchto rolí dohromady se vyslovilo 6 dotázaných mužů a k této skupině se po úvaze připojila ještě skupina další, čítající 12 mužů. Důvody, které vedou tyto osoby k tomuto názoru souvisí s funkcí výchovy. Ta je obvykle spojována s dlouhodobým procesem, při kterém jde o rozvoj veškerých možných vlastností individua, morálních, mravních, společenských apod. Pokud by se však žena pohybovala v prostředí prostituce, byl by tento výchovný proces ohrožen, neboť sama prostitutka by byla pod značným vlivem tohoto prostředí. Vývoj a výchova dítěte nebo více dětí by byl velmi ztížen, ne-li znemožněn. A to je dle mého názoru zásadní problém, proč

se muži vyjadřují velmi negativně o možném spojení různých rolí, v tomto případě rolí matky, manželky a prostitutky. Domnívám se také, že pro většinu mužů je nepřekonatelným problémem už jen představa, že jejich vlastní žena má pohlavní styky s jinými muži a třeba i v jejich vlastní ložnici. Tato představa je v myslích nás, většiny mužů, naprosto absurdní. Zbylá část dotázaných v počtu 7 osob se potom nevěděla rozhodnout, zdali se domnívá, že toto spojení je možné nebo nikoliv. Do dotazníku tedy uvedla odpověď "nevím". Třetí věkovou kategorií, která se k otázce vyjadřovala byli muži ve věku 41 – 55 let. I zde je zřejmé a grafické znázornění tento fakt doplňuje, že k možnému spojení příslušných rolí se vyslovilo velmi malé množství respondentů. Celkem šlo o 3 osoby, stejně tak jako v předchozí skupině. Naproti tomu je zde výrazný názorový proud, který předpokládá, že nelze skloubit žádnou z těchto rolí s prostitucí. Zcela proti této možnosti byli pouze 4 respondenti, avšak k jejich názoru se přikláněla poměrně značná část dotázaných, konkrétně 13 osob. Zbylá část dotázaných mužů z celkového počtu 27 osob uvedla, že neví, jestli je možné tyto role skloubit dohromady a být zároveň matkou, manželkou, ale i prostitutkou. Takové mínění vyjádřilo 7 osob. K velmi zajímavému výsledku došlo v závěrečné skupině mužů od 56 – 70 let, kde se vyskytlo celkem 11 dotázaných, kteří se domnívají, že je možné spojení předmětných rolí s problematikou prostituce. Druhou polovinu z této kategorie osob tvořili ti, jenž předpokládají, že se v zásadě nelze přiklonit k názoru, že by mohlo dojít ke spojení rolí matky a manželky s rolí prostitutky. Tento názor vyjádřilo celkem 6 dotázaných a zbylých 6 osob se k tomuto názoru přiklonilo.

Ženy

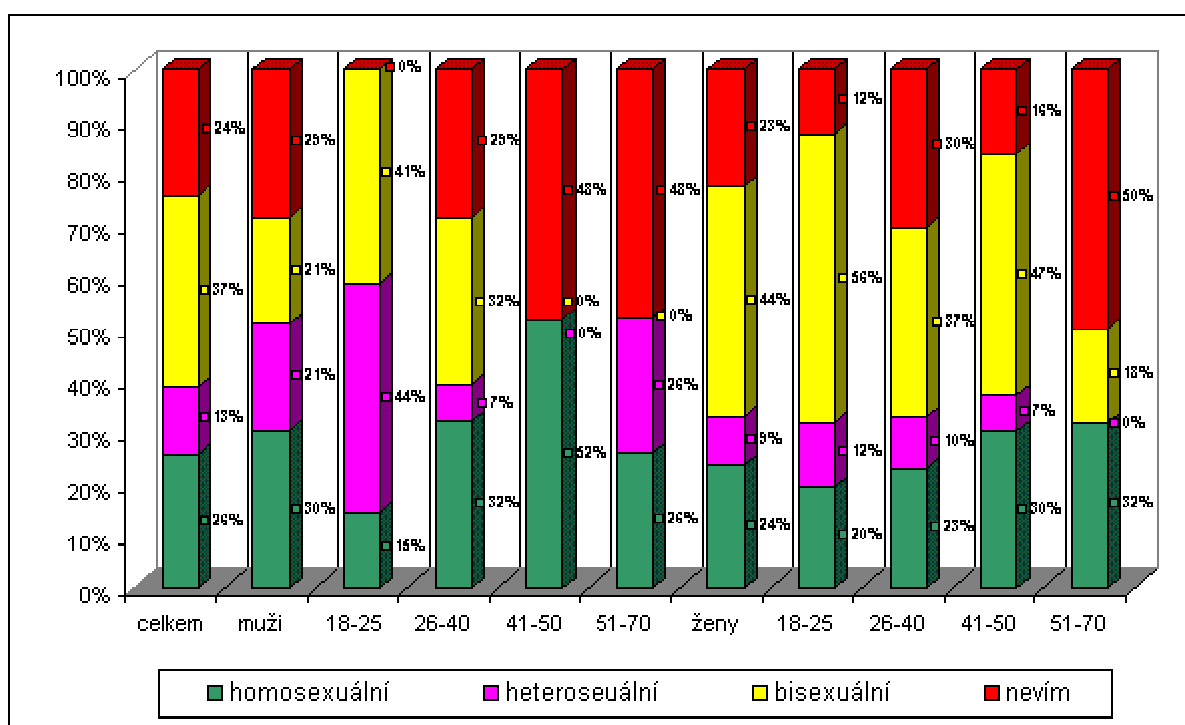
Pokud se jedná o ženy, tak v souvislosti s touto otázkou lze jednoznačně uvést, že ve většině případů se ženy stavěly proti možnosti spojení rolí s prostitucí. V první věkové skupině se k možnosti, že by šlo tyto role skloubit dohromady postavilo 15 respondentek a k nim se následně přidala ještě skupina 7 dalších žen ve věku 18 – 25 let. Tento názor může být do jisté míry ovlivněn skutečností, že ženy v tomto věku mnohdy ještě nemají žádné zkušenosti s manželstvím nebo s výchovou vlastních potomků. Ačkoli se takový názor v tomto věkovém spektru respondentek vyskytl, valná většina žen v tomto věkovém období se domnívá, že spojení rolí je v podstatě vyloučené. Byť k absolutnímu odmítnutí se připojilo pouze 18 z dotázaných žen. Objevila se však velká skupina, více jak polovina respondentek, která se domnívá, že spojení uvedených rolí je spíše nemožné. Šlo o skupinu 50 osob. Tato argumentace souvisí s míněním široké veřejnosti, že v oblasti prostituce je zvýšený výskyt patologických jevů, ve velké míře jsou zde zastoupeny pohlavně přenosná onemocnění, bují v této oblasti kriminalita. To vše jsou argumenty proto, aby se ženy přiklonily k odmítnutí

spojení rolí matky a manželky s rolí prostitutky. Zbývá část z dotázaných žen této věkové skupiny uvedla, že neví, zdali by mohly být předmětné role spojeny s kariérou profesionální prostitutky. Druhá věková kategorie (26 – 40 let) rovněž přijala názor, že skloubení těchto rolí dohromady není v podstatě možné. Proti tomuto spojení rolí vystoupilo 26 dotázaných žen a dalších 25 se domnívalo, že by takové spojení nebylo spíše možné. I v této skupině se vyskytla skupina žen, které se domnívají, že by takové spojení mohlo fungovat, nicméně jde pouze o malou skupinu respondentek. Své jednoznačné ano tomuto spojení řeklo 7 žen a ty pak byly podpořeny ještě skupinou 6 dalších. Z celkového počtu získaných odpovědí pak 18 dotázaných žen uvedlo, že neví, jestli by tento proces byl možný a toto spojení mohlo fungovat. I ve třetí věkové skupině žen ve věku 41 – 55 let byl dostatek těch, jenž projevíly názor, že role matky a manželky za žádných okolností nelze spojit s rolí prostitutky. Takto se vyjádřilo 8 dotázaných žen. Jejich mínění bylo ještě následně podpořeno skupinou 20 dalších osob, které taktéž souhlasí s názorem, že takové spojení by nemohlo fungovat. I v této kategorii se rovněž objevily ženy, které by si dovedly představit, že by rodina mohla plnit všechny svoje funkce, a to i v případě, že by role matky a manželky byla spojena s rolí prostitutky. Ovšem jednalo se pouze o 2 ženy, které se jednoznačně vyslovily souhlasně k této otázce a další 1 dotázaná osoba jejich mínění podpořila. Zbytek žen příslušného věku (12 osob) uvedl, že neví, jestli by takový model rodinného prostředí byl funkční. Ve čtvrté věkové kategorii žen ve věku 56 – 70 let se 5 dotázaných žen vyslovilo pro fakt, že by si dovedly představit spojit předmětné role s výchovou a předáváním zkušeností svým dětem. Zřejmě by ani těmto osobám nevadila skutečnost, že by jejich společné partnerské lože okupoval jiný muž, případně muži. Pokud by šlo danou situaci zvládnout, nebyl by to pro tyto ženy problém. Ale proti tomuto vyjádření vystoupilo celkem 12 žen, které je vyslovily jednoznačně proti takovému spojení a důvodem jejich názoru jsou ony zmiňované skutečnosti související s výskytem drog, kriminality a jiných jevů v souvislosti s prostitucí. Navíc by tyto okolnosti zcela určitě ovlivnily duševní vývoj dítěte a do budoucna by na něj měly špatný vliv. K této skupině se pak připojily i zbývající ženy příslušného věku v počtu 5 osob. Závěrem lze uvést fakt, že ke spojení obou rolí se souhlasně vyslovovala spíše mladší generace dotazovaných, především muži a ženy ve věku 18 – 25 let. V ostatních kategoriích se tyto názory vyskytovaly v mnohem menší intenzitě. Pouze kategorie mužů 56 – 70 let se taktéž klonila k možnému spojení obou rolí s prostitucí.

7. Jaký druh prostituce lze pozorovat u mužů - prostitutů?

otázka č. 7	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
homosexuální	92	34	5	9	14	6	58	19	19	13	7
heterosexuální	46	23	15	2	0	6	23	12	8	3	0
bisexuální	131	23	14	9	0	0	108	54	30	20	4
nevím	87	32	0	8	13	11	55	12	25	7	11
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Otázka č.7 se vztahovala ke skutečnosti, jaký druh prostituujícího jednání lze, dle mínění dotazovaných osob, pozorovat u mužů – prostitutů. Cílem této otázky bylo zmapovat, zdali dle veřejného mínění existuje nějaká sexuální preference v zaměření mužů, kteří se věnují prostituci. Většina dotázaných osob se domnívá, že mužská prostituce je výrazně bisexuální. K tomuto názoru se přiklonilo celkem 131 dotázaných. Z tohoto zjištění pak vyplývá, že mužští prostitute se nespécializují výhradně na ženskou klientelu, ale lze v jejich sexuálním chování nalézt i mnoho osob, které praktikují sex s oběma pohlavími. Druhou velkou skupinou osob (92 dotázaných), jenž se vyjádřila v dotazníku, byla ta část respondentů, jež se domnívá, že prostituující muži jsou především homosexuálně orientovaní jedinci a jejich jednání směřuje především k uspokojování potřeb jiných homosexuálních klientů. Tento názor pak podporují především ženy, které se domnívají, že prostituující muži jsou povětšinou homosexuálové a z toho důvodu je zřejmá jejich sexuální orientace. Během vyhodnocování

odpovědí na tuto otázku se našlo i dost osob, které nevěděly, kam by měly mužskou prostituci zařadit. Těchto respondentů bylo 87. Zbytek dotázaných osob se potom přiklonil k názoru, že mužská prostituce je heterosexuální, kdy prostituující osoby jsou najímány především ze strany starších žen, které si tímto způsobem dopřávají nadstandardního sexuálního potěšení, které se jim třeba nedostává. Již v teoretické části jsem hovořil o možných formách poskytování sexuálních služeb a jednou z nich může být i služba na telefon. Sice se této formě prostituce říká "call-girl", nicméně se domnívám, že tuto službu poskytují ve velké míře i prostituující muži („call-boy“). Ovšem těchto služeb nemusí využívat pouze ženy a pak by bylo možno hovořit o bisexualitě mužských prostitutů. Chci ovšem zmínit i fakt, že finanční stránka hraje roli v životě každého jednotlivce, proto kdyby byl muž – prostitut požádán k provedení nějaké homosexuální služby, asi by neváhal a tuto za patřičnou finanční částku provedl. Dále bych chtěl pohovořit o jednotlivých názorových proudech, tak jak se mi je podařilo v rámci výzkumné činnosti zmapovat.

Muži

V první věkové skupině mužů od 18 do 25 let se objevilo pouze malé množství respondentů, kteří považovali mužskou prostituci za homosexuální. Z celkového počtu 34 shromážděných dotazníků se jednalo o 5 mužů. Zbytek respondentů se v podstatě rozdělil na dvě velké skupiny. 15 mužů v příslušném věku se vyjádřilo v tom smyslu, že mužská prostituce je heterosexuální záležitostí, kdy mužští prostitute poskytují svoje služby většinou ženám starší generace, které jejich přítomnost chápou jako zpestření svého dosavadního života. Druhou velkou skupinou dotázaných mužů (14 osob) byli ti, kteří zvolili jako druh prostituce u mužů její bisexuální ekvivalent. To by tedy znamenalo, že mužští prostitute nejsou vyhraněni k provozování nějaké jednotlivosti, ale jejich jednání má souvislost s nabízenou cenou za službu. Se specifíčností jednotlivých sexuálních úkonů je spojena taktéž jejich zvláštní cena a proto pokud je sexuální uspokojení (třeba i muže) dostatečně finančně honorováno, není dle vyjádření těchto osob problémem k takovému jednání přistoupit. Poměrně zajímavé výsledky se projeví u druhé věkové skupiny dotazovaných mužů, tedy u skupiny 26 – 40 let. Zde se 9 dotázaných osob z celkového počtu 28 získaných odpovědí vyjádřilo o mužské prostituci jako o prostituci homosexuální. Muži by tedy více inklinovali k poskytování sexuálních služeb stejnému pohlaví, neboť dle názoru této skupiny mužů je mnohem menší pravděpodobnost, že by si sexuální službu objednávaly ženy. Vzhledem k tomu, že možnost získat heterosexuální nabídku k uspokojení sexuální touhy je mnohem jednodušší, specializují se tedy mužští prostitute právě na sexuální uspokojování osob stejného pohlaví. Skutečností, že by se u mužů – prostitutů více projevovала heterosexuální orientace

se vyjádřili pouze 2 dotázaní. Další část této věkové kategorie mužů se domnívala, že nelze zcela jednoznačně říci, který druh prostituujícího jednání se u mužů vyskytuje častěji a opět přirovnávala své tvrzení k nabídce a poptávce. Jednalo se o 9 respondentů. Zbylá část dotázaných mužů nevěděla, která argumentovat v případě, že by se chtěla přiklonit na jednu nebo na druhou stranu. Z toho důvodu zvolila odpověď "nevím". Zbývá jen dodat, že se jednalo o 8 dotázaných mužů ve věkové skupině 26 – 40 let. Třetí věková kategorie mužů (41 – 55 let) v případě 14-ti dotázaných mužů považuje mužskou prostituci za výhradně homosexuální záležitost. Z celkového počtu 27 získaných odpovědí v této věkové skupině se pak zbylých 13 osob nepřiklonilo k žádné z nabízených variant a zvolilo odpověď "nevím". V této kategorii se nevyskytl žádný názor, který by se přikláněl k eventuální heterosexuální orientaci či bisexualitě mužské prostitute. Závěrečná skupina dotázaných mužů, tj. věková kategorie 56 – 70 let, se v podobě 6 osob přiklonila k názoru, že mužská prostituce je homosexuální záležitostí. Stejná skupina osob (6 respondentů) se naopak přiklonila k názoru, že mužská prostituce je heterosexuální. V této věkové skupině se podařilo shromáždit celkem 23 dotazníků od mužů uvedeného věku. Zbylá část z tohoto množství (11 osob) se pak nedovedlo přiklonit ani k jedné z nabízených možností a tudíž zvolili odpověď "nevím".

Ženy

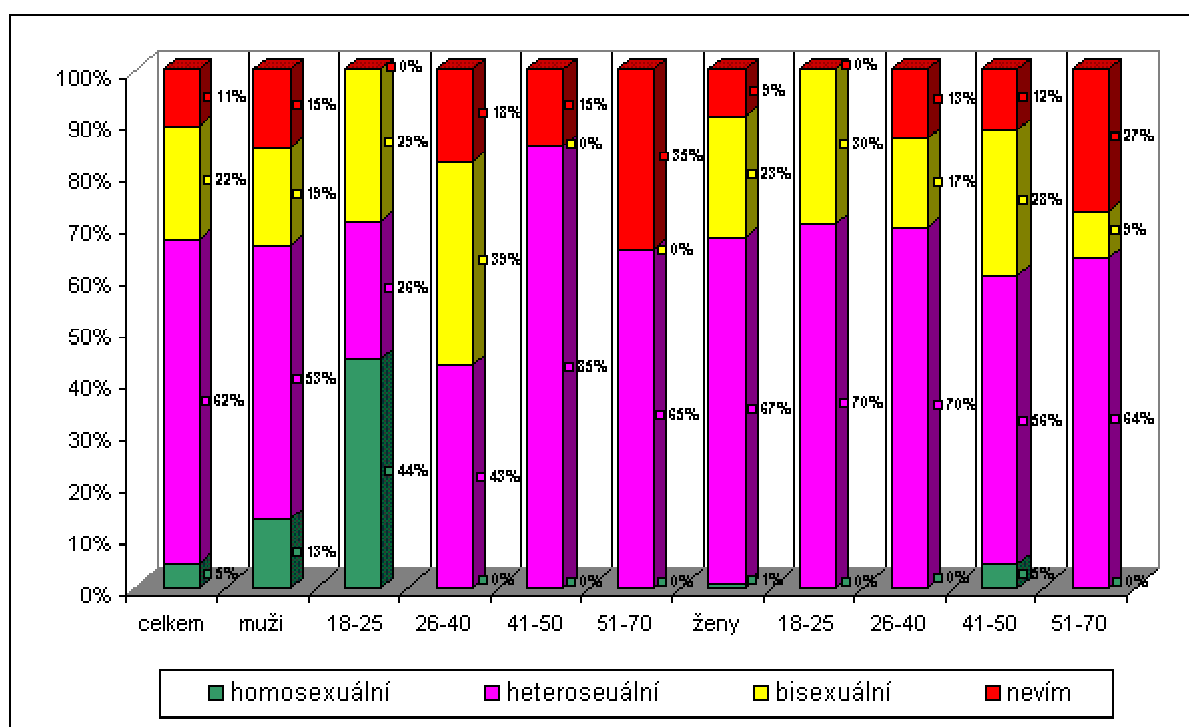
První věková kategorie žen se o mužské prostituci vyjadřovala jako o činnosti, ve které převažuje bisexuální chování jedinců, kteří se takové činnosti věnují. Znamená to tedy, že muži nijak zvlášť nepreferují pouze jediný způsob prostituující činnosti, ale v rámci jejich působnosti je jim více méně jedno, zdali se jedná o muže nebo ženu. K této variantě se vyjádřilo z věkové skupiny dotázaných žen od 18 do 25 let celých 54 respondentek. V kontrastu s velikostí tohoto množství odpovědí jsou pak následující skupiny, kdy za výhradně homosexuální záležitost považuje mužskou prostituci pouhých 19 dotázaných žen v příslušném věku. Tento argument má opět souvislost s homosexualitou jako takovou, kdy se lidé domnívají, že získání heterosexuálního partnera je mnohem snazší, než partnera s vyhraněným homosexuálním postojem. Další část žen v počtu 12 osob se o mužské prostituci vyjadřovala jako o heterosexuální záležitosti. Celkem se k této otázce vyjádřilo v dané věkové skupině 97 respondentek. Po součtu všech uvedených dat pak už nezbývá než konstatovat, že zbylých 12 dotázaných žen ve věku 18 – 25 let se na adresu mužské prostitute nevyjádřilo a nedovedlo se přiklonit ani k jedné z nabízených variant. Dle výsledků druhé věkové skupiny žen (26 – 40 let) lze říci, že i zde se z 82 shromážděných odpovědí 30 žen vyjádřilo, že mužskou prostituci považují za bisexuální, neboť nelze zcela jednoznačně konstatovat, že by se ubírala nějakým jedním vyhraněným směrem. Zcela shodnou skupinou

byly ty ženy, které v předloženém dotazníku zvolily odpověď, že mužská prostituce je výrazně homosexuální. Takto odpovědělo 19 dotázaných. Výrazně menší část odpovědí byla obsažena u možnosti heterosexuálního chování mužských prostitutů. Jednalo se pouze o 8 odpovědí. Zbytek z věkové skupiny žen od 26 do 40 let se pak nedovedl fundovaně vyjádřit na adresu mužské prostituce a ženy se nepřidaly ani k jednomu názorovému proudu, proto zvolily odpověď "nevím". V rámci vyhodnocování třetí věkové skupiny dotázaných žen ve věku 41 – 55 let se plných 20 osob vyjádřilo v tom smyslu, že mužská prostituce je bisexuální záležitostí a tudíž nelze říci, že by byla směřována pouze do vyhraněné oblasti lidské sexuality. Menší skupina respondentek tvrdila, že mužská prostituce je homosexuální a tento názor vyjádřilo 13 dotázaných. Oproti předchozím dvěma skupinám se zde našla jen poměrně malá skupina respondentek, které vyjádřily přesvědčení, že prostituce u mužů je heterosexuálně orientovaná. Takto se vyjádřily 3 respondentky. Závěrečná věková kategorie žen (51 – 70 let) se v počtu 4 odpovědí přiklonila k tvrzení, že mužská prostituce je bisexuální záležitostí a záleží na klientovi a jeho pohlaví, zdali si objedná nabízenou službu od mužského prostituta. Dalších 7 respondentek v tomto věku se přiklonilo k názoru, že mužská prostituce je homosexuální a žádná z žen v tomto věku nevedla, že by mohla být tato prostituující činnost heterosexuální záležitostí. Zbylá část žen této věkové skupiny v počtu 11 odpovědí se nevyjádřila k žádné z nabízených variant odpovědí a proto zvolila odpověď "nevím".

Je možné na závěr shrnout, že většina z respondentů považuje mužskou prostituci za bisexuální a rovněž také za jednání, které bychom mohli označit za homosexuální.

8. Jaký druh prostituce lze pozorovat u žen - prostitutek?

otázka č. 8	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
homosexuální	17	15	15	0	0	0	2	0	0	2	0
heterosexuální	222	59	9	12	23	15	163	68	57	24	14
bisexuální	78	21	10	11	0	0	57	29	14	12	2
nevím	39	17	0	5	4	8	22	0	11	5	6
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Stejně jako jsem v předchozí otázce zjišťoval fakta o mužské prostituci a sexuální orientaci mužských prostitutek, tak je třeba věnovat se této problematice i z hlediska žen a prostituce, které se při své činnosti mohou věnovat. Pokud jsme u mužské prostituce mohli vidět spíše inklinování k bisexuálnímu prostituujícímu chování a k homosexualitě, v případě ženské prostituce je z grafického znázornění nad textovou částí jednoznačně patrné, že převážná část dotázaných 356 osob se vyjádřila, že považuje ženskou prostituci za výrazně heterosexuální. K tomuto názoru se přiklonilo plných 222 respondentů. To může být způsobeno jednak samotným chápáním funkce prostituce, jednak to může být spojeno i se skutečností, že ve společnosti se nachází více osob, které jsou heterosexuálně orientované. Oproti předchozí otázce ubylo osob, které se domnívají, že tato prostituce je homosexuálně orientovaná. Druhou velkou skupinou, která se v rámci hodnocení tohoto dotazníku u této otázky projevila byla skupina, která se vyjádřila tak, že i v případě žen můžeme pozorovat

jistou bisexualitu, i když oproti heterosexuálnímu chování žen je tato skupina nepoměrně menší. K této možnosti, tedy k případné bisexualitě ženské prostitute, se celkově vyjádřilo 78 respondentů. Co se týče homosexuální ženské prostitute, zde je zřetelné, že společnost chápe ženskou prostituci jako činnost, kdy se ženy nabízejí v první řadě mužům a proto homosexualita v tomto prostředí je vzácnější. I z výzkumu je patrné, že pouhých 17 respondentů se domnívalo, že ženská prostituce by mohla být a je homosexuální. Zbýlých 39 dotázaných osob z řad mužů a žen se nedovedlo vyjádřit k danému tématu ohledně druhu prostituujícího chování a jednání u žen - prostitutek, a to byl důvod, proč zvolili jako svoji odpověď "nevím". Nyní bych tedy popsal jednotlivé kategorie a jejich odpovědi na předestřenu otázku v dotazníku.

Muži

V první věkové skupině mužů od 18 do 25 let se z 34 shromážděných výpovědí 15 respondentů přiklonilo k názoru, že ženská prostituce je homosexuální, i když se domnívám, že tento názor může být zkreslen skutečností, že pro tyto osoby je pohled na lesbické ženy při milostném aktu přijatelnější a vzrušivější, než v případě sexuality mužské. Znamená to tedy, že při pohledu na milující se ženy jsou v osobách tohoto věku daleko intenzivněji vyvolávány sexuální představy. Další část dotázaných mužů této věkové skupiny (10 osob) se domnívá, že ženská prostituce je v podstatě bisexuální záležitostí. Zbýlá část respondentů se kloní k tradičnímu názoru a spojuje prostituci žen s uspokojováním sexuálních potřeb mužů. To tedy znamená, že tito jedinci považují ženskou prostituci za výrazně heterosexuální. Takto se vyslovilo 9 dotázaných mužů příslušné věkové skupiny. V této věkové skupině pak nebyl ani jeden respondent, který by se k prostituci žen nedovedl vyjádřit a začlenit ji do některé z nabízených variant. Naproti tomu u druhé skupiny dotázaných mužů, tj. věková hranice 26 – 40 let, nebyl žádný z respondentů, který by ženskou prostituci spojoval s homosexualitou. Ze shromážděných podkladů se 12 dotázaných mužů o ženskou prostituci vyjádřilo v podstatě klasickým způsobem, tedy jako o prostituci heterosexuální. Nicméně podobně velkou skupinu tvoří i respondenti (11 osob), jež se domnívají, že prostituce je výrazně bisexuální s tím, že v případě potřeby žena může poskytnout sexuální službu i jiné ženě. Zbýlá část dotázaných mužů v této věkové skupině (5 osob) se nedovedla přiklonit ani k jedné z nabízených variant a proto zvolila odpověď "nevím". I ve třetí kategorii dotázaných mužských respondentů (41 – 55 let) se neobjevil žádný muž, který by ženskou prostituci spojoval s homosexualitou. Z celkového počtu 27 získaných odpovědí se plných 23 dotázaných mužů klonilo ke klasickému modelu prostitute. Tedy hodnotily chování prostituujících žen jako heterosexuální. Je to vzhledem k předchozím skupinám nárůst u této

možnosti a může to předznamenávat, že tato kategorie dotázaných stále chápe prostituci jako klasický model, kdy dochází k sexu mezi mužem a ženou. Homosexualita, stejně tak jako případná bisexualita je v tomto ohledu zcela popřena. Část dotázaných mužů v příslušném věkovém období (4 osoby) se nepřidala k žádné z nabízených variant odpovědí. I v závěrečné skupině mužských respondentů ve věku od 56 do 70 let převažoval klasický model prostituce, tj. kontakt prostitutky s mužem. Takto odpovědělo 15 dotázaných. Z počtu 23 odpovědí, jenž se v této kategorii podařilo získat se pak 8 respondentů nevyjádřilo ani k jedné z možností a zvolili tedy odpověď "nevím".

Je tedy zřejmé, že v chápání mužů se z hlediska výskytu prostituujícího chování u žen vyskytuje výrazná inklinace k heterosexuální formě tohoto jednání. Je možno uvést, že zatímco u mužské prostituce převažují tendence k prostituci homosexuální, u žen je tomu přesně naopak.

Ženy

Stejně tak jako jsem se věnoval v předchozí stati rozboru získaných informací od mužské části populace, jež se mi k dané problematice vyjadřovala, nyní bych přikročil k rozboru získaných dat od dotázaných žen. V první věkové kategorii žen od 18 do 25 let se z celkového počtu sebraných informací z dotazníků vyjádřilo celých 68 žen v tom smyslu, že prostituce, kterou provozují ženy je heterosexuální. Tato tendence opět souvisí s klasickým pojetím prostituce, kdy je tato činnost chápána právě ve vztahu muž – žena. Je zajímavé pozorovat, že se mezi těmito ženami nenašla ani jediná, která by se přiklonila k názoru, že by se mohlo jednat i o homosexuální činnost žen. Tento názor je velmi překvapivý, zvláště když uvážím, že jsem měl možnost mluvit s mnoha mladými ženami, které nepopíraly i experimentální zkušenost s lesbickým sexem. Nicméně z hlediska hodnocení prostituce u žen se k tomuto mínění žádná nepřihlásila. Druhou velkou skupinou respondentek této věkové skupiny byly ty, jež se domnívají, že lze prostituci považovat za bisexuální činnost. Jednalo se o 29 respondentek. Všechny ženy v kategorii 18 – 25 let využily některou z nabízených možností a žádná neuvedla variantu "nevím". Je zřejmé, že samotné ženy si prostituující jednání žen dovedou spojit s některým z pohlaví a přiklonit se na jednu nebo na druhou stranu názorového spektra. Taktéž ve druhé věkové skupině je evidentní, že ženy (26 – 40 let) přistupují k prostituci dle klasického modelu, tj. styku mezi mužem a ženou. Z vyhodnocených údajů od žen, které jsou součástí této věkové skupiny se jich 57 ztotožnilo s názorem, že ženská prostituce je heterosexuální. Opět se ani v této kategorii žen nenašla jediná, která by považovala tento druh prostituce za homosexuální. Nicméně je zde skupina žen, které se domnívají, že problematika nabízení sexuálních služeb souvisí s poptávkou po

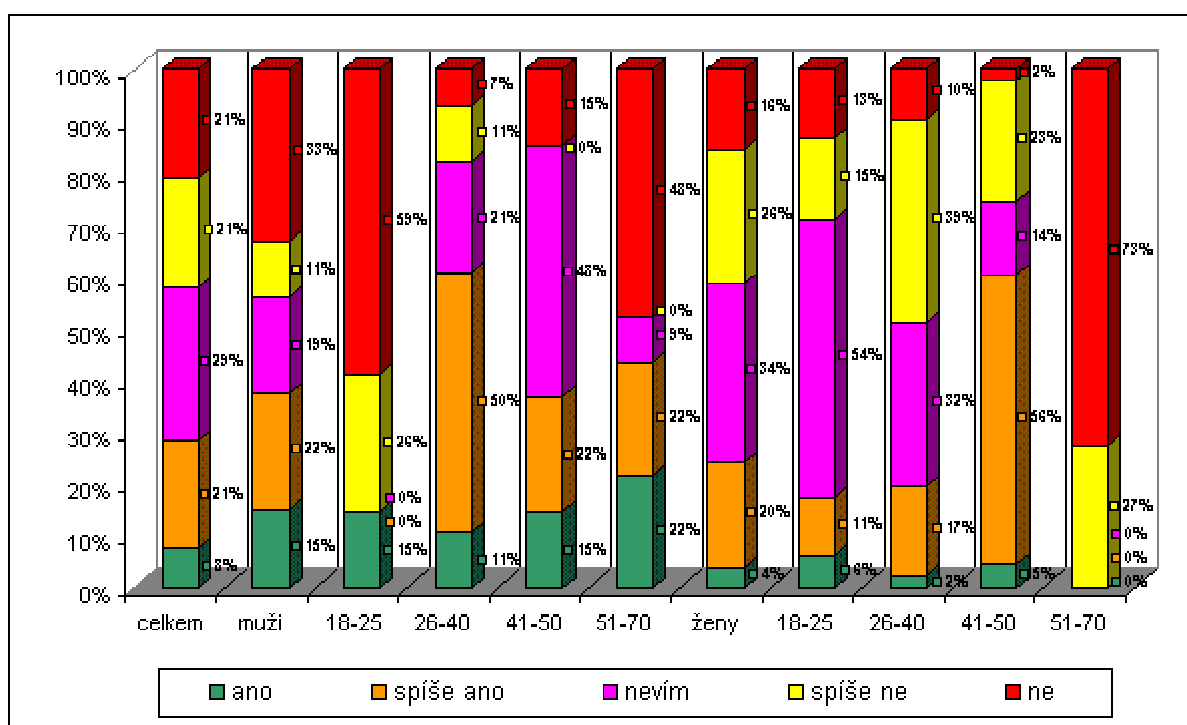
nich a v případě, že je prostitutka oslovena nějakou ženou, tak ta za stanovený obnos poskytne požadovanou službu. Na stranu bisexuálního chování ženských prostitutek se postavilo 14 dotázaných žen z celkového počtu 82 získaných odpovědí v této kategorii. Chtěl bych ještě dodat, že na rozdíl od předchozí věkové kategorie se zde našlo 11 respondentek, které se nedovedly postavit ani za jednu nabízenou alternativu a rozhodly se zvolit odpověď "nevím". Třetí věkovou skupinu, kterou tvoří ženy ve věku 41 – 55 let, jednoznačně ovládl názor, že prostitute z pohledu žen je heterosexuální, to znamená, že ženy – prostitutky se nabízí především mužskému populačnímu spektru. Tento názor vyslovilo 24 dotázaných žen. K bisexuální formě provozování prostituce ženami se přiklání 12 žen, jenž se domnívají, že vše je otázkou poptávky po poskytování určitých sexuálních služeb. Nicméně 11 respondentek uvažuje o bisexuální prostituci u žen. V této kategorii se na rozdíl od předchozích dvou vyskytly také 2 respondentky, které si myslí, že ženská prostituce může být homosexuální. Závěrečné penzum dotázaných žen (5 osob) se nepřidalo ani k jedné z nabízených alternativ a zvolilo odpověď "nevím". Ve čtvrté věkové skupině žen od 56 do 70 let se výrazněji projevuje názor, že ženská prostituce je heterosexuální záležitostí, takže lze konstatovat, že v tomto jsou ženy poměrně za jedno. Ovšem velmi malá část žen z této skupiny (2 osoby) se domnívá, že ženy, které se jako prostitutky nabízejí, se mohou nabízet i samotným ženám a nejenom mužům, proto lze tento druh prostituce považovat za bisexuální. Celkově se v této věkové kategorii podařilo shromáždit 22 respondentek, ale žádná z tohoto počtu nevedla, že by se mohlo též jednat o prostituci homosexuální. Pouze část z respondentek (6 dotazovaných žen) nevedlo žádnou z alternativ jako tu, ke které by se přiklonily a tak zvolily možnost "nevím".

Po zhodnocení údajů, získaných z této otázky, můžeme tedy naprosto jednoznačně říci, že v chápání ženské prostituce se projevuje klasický model činnosti a to skutečnost, že se jedná o jednání, ke kterému dochází mezi mužem a ženou. Jde tedy o heterosexuální projevy prostituce. Pouze v případě mužů od 18 do 25 let je evidentní, že tyto jedince vzrušuje i představa lesbického sexu. Nicméně rád bych ještě doplnil, že zcela stoprocentně se lze setkat se všemi zmíněnými variantami, ale mým cílem bylo zmapovat názor na nejrozšířenější způsob prostituující činnosti. Zda se jedná o akt, který je běžnější mezi osobami stejného pohlaví, nebo o akt mezi odlišnými pohlavími.

9. Je dle Vás potřebný fenomén prostituce ve společnosti?

otázka č. 9	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	27	17	5	3	4	5	10	6	2	2	0
spíše ano	74	25	0	14	6	5	49	11	14	24	0
nevím	105	21	0	6	13	2	84	52	26	6	0
spíše ne	75	12	9	3	0	0	63	15	32	10	6
ne	75	37	20	2	4	11	38	13	8	1	16
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Následující otázka se zamýšlela nad skutečností, zdali je ve společnosti fenomén prostituce potřebný. Zdali je možno se na prostituci dívat jako na činnost, která svým způsobem působí jako společenský ventil, kdy díky němu může docházet například ke snižování sociálních patologií, které souvisí s problematikou sexu a sexuálního chování jedinců. Ze shromážděných výsledků je na první pohled patrné, že dotázané osoby se nedomnívají, že by prostituce mohla působit jako katalyzátor sexuálního chování. Z počtu odpovědí 356 se pouhých 27 dotázaných domnívá, že přítomnost prostituce je pro společnost potřebná. Tento názor je podpořen myšlenkou, že činnost prostituta nebo prostitutky může hrát roli například v rámci sexuálních praktik, kterých se klient nemůže domoci v partnerském soužití. V případě, že partner nebo partnerka neposkytuje svému protějšku požadované služby

sexuální povahy, mohl by se takový jedinec obrátit na sexuální pracovníci, která by mu mohla pomoci řešit jeho potřebu. Odpadla by tak nutnost hledání náhradních alternativních řešení, jako je kupříkladu milenka atd. Neboť ve většině případů je právě nevěra výsledkem neschopnosti komunikace o sexuálních potřebách jednotlivých partnerů. K názoru o určité pomoci od profesionální prostituující osoby se přidala i další část respondentů v počtu 74, jež se rovněž domnívá, že je společensky potřebnou záležitostí. Ovšem poskytování těchto služeb by mělo mít svá jasná pravidla, aby nedocházelo k šíření pohlavně přenosných chorob, násilné kriminalitě, rozvoji sexuálních deviací souvisejících a s možností sexuálních praktik s osobami, které ještě nedosáhly příslušné věkové hranice. S otázkou potřebnosti prostituce ve společnosti si nevědělo rady celkem 105 dotázaných osob, jež se nedovedly přiklonit ani k jedné z nabízených možností. Z toho důvodu zvolily odpověď "nevím". Pro možnost odmítání potřebnosti prostituce ve společnosti se vyslovilo celkem 75 dotázaných a jejich názor byl pak ještě doplněn další, stejně velkou skupinou 75 respondentů. Tedy, tyto dvě skupiny nepřikládají existenci prostituce žádnou důležitost, naopak se domnívají, že se jedná pouze o dekadentní přežitek z minulých období, kdy přítomnost prostitutky nebo prostituta byla společenskou nutností a určitou image daného jedince. Nyní k jednotlivým věkovým skupinám mužů a žen a k jejich odpovědím.

Muži

První věková skupina mužů ve věku 18 – 25 let se jednoznačně postavila za názor, že potřeba tohoto jevu ve společnosti není nějak zvlášť důležitá. Tento názor podporuje 20 respondentů, kteří byli navíc ještě doplněni skupin 9 osob, jež se rovněž domnívají, že společenská potřeba tohoto fenoménu není ve společnosti opodstatněná. Je zde patrná určitá sebejistota v navazování vztahů a to může být jedním z důvodů, proč je prostituce těmito osobami brána pouze jako okrajový, spíše negativní jev. Muži této věkové kategorie například argumentují názorem, že v případě prostituce dochází pouze k šíření pohlavně přenosných onemocnění, a proto je ji třeba spíše potlačovat, než nějakým způsobem hovořit o potřebnosti tohoto jevu ve společnosti. Na druhou stranu ale dle mého názoru je dnešní mládež daleko více promiskuitní a právě tato její vlastnost má blíž k šíření pohlavních onemocnění, než je tomu například u prostituce organizované ve "veřejných domech". Dnešní mládež si často hledá partnery v různých podnicích spojených se zábavou a právě tady je mnohem větší riziko přenosu různých onemocnění. Zbývá část mužů v této věkové skupině pak podpořila názor, že fenomén prostituce je společensky potřebný. Takto odpovědělo 5 dotázaných mužů příslušné věkové kategorie. Druhou věkovou skupinu mužů tvořili respondenti ve věku 26 – 40 let a zde je patrný názorový posun od naprostého odmítání potřebnosti tohoto jevu spíše

k opačnému postoji. Z 28 získaných odpovědí se sice pouze 3 osoby vyslovily zcela pozitivně k potřebnosti prostituce ve společnosti, ale jejich názor byl podporován ještě skupinou 14 dalších respondentů, kteří se rovněž domnívají, že prostituce je potřebnou aktivitou. Pouze 2 respondenti se pak vyjádřili naprosto opačně a uvedli, že přítomnost prostituce ve společnosti není potřebná a její existence spíše vede k šíření pohlavně přenosných onemocnění apod. Toto tvrzení pak podporovala i následující část dotázaných mužů (3 osoby). Celkově se v této kategorii podařilo shromáždit zmiňovaných 28 odpovědí. Zbylá část z tohoto množství (6 osob) se nepřiklonila k žádné z nabízených variant a zvolila odpověď "nevím". I ve třetí věkové kategorii dotázaných mužů (41 – 55 let) se projevila přítomnost názorového proudu, který podporuje přítomnost prostituce ve společnosti. Z grafického znázornění je tak zřejmé, že 4 respondenti této skupiny souhlasí s potřebností prostituce ve společnosti a jejich mínění pak podporuje ještě skupina 6 osob, které se rovněž domnívají, že existence prostituce může být pro společnost přínosem a ne pouze semeništěm vzniku sociálně patologických jevů. Poměrně velká část mužů této věkové skupiny se nepřiklonila ani k jedné straně názorového spektra a uvedla, že neví, zdali je prostituce pro fungování společnosti potřebná či nikoliv. Jednalo se o 13 osob. 4 respondenti pak přijali názor, že tento společenský fenomén není ve společnosti třeba. Domnívám se, že jejich názor je spojen s velkým výskytem pohlavně přenosných onemocnění a s dalšími negativními jevy, které jsou pozorovatelné především u pouliční formy prostituce. V závěrečné skupině se názorové proudy rozdělily v podstatě na poloviny, kdy 5 respondentů zcela jednoznačně souhlasí s potřebností prostituce ve společnosti a k této skupině se přidává ještě dalších 5 dotázaných osob s podobným názorem. Naproti tomu 11 respondentů se shodovalo s předchozími věkovými kategoriemi, jež jsou proti v tom, že by prostituce byla potřebná v rámci fungování společnosti. Jen minimální část dotázaných mužů v poslední věkové skupině se nevyjádřilo k problematice prostituce a zvolilo tak odpověď "nevím". Celkem se jednalo o 2 respondenty.

Ženy

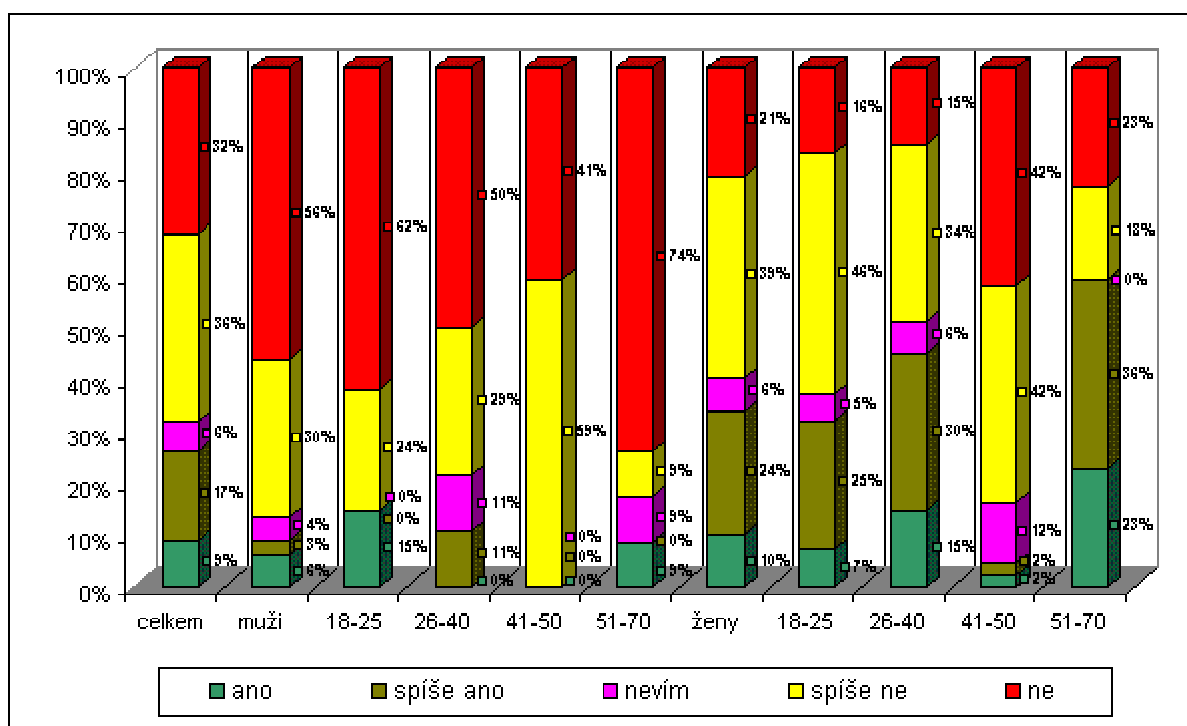
První věková skupina žen v rozmezí 18 – 25 let se k této otázce v podobě 6 respondentek vyjádřila tak, že se domnívá, že existence prostituce je ve společnosti potřebná. Názorový proud ohledně potřeby prostituce ve společnosti podpořilo i dalších 11 dotázaných osob v této věkové kategorii. Avšak stejně tak jako u mužů shodné věkové kategorie, tak i zde je zřejmé, že ženy tohoto věku většinou nepodporují názor, že by byla přítomnost prostituce ve společnosti potřebná. Toto tvrzení může souviset s lepšími schopnostmi nalézt si partnera a sexuálně s ním žít. Proti potřebě přítomnosti prostituce ve společnosti se postavilo

13 dotázaných žen a jejich názor pak ještě obdobně sdílelo dalších 15 respondentek. Domnívám se, že je tento názor spíše spojen s věkem, než s opravdu skutečným postojem k tomuto problému. Je nám všem naprosto jasné, že pokud se mi něco dostává mírou vrchovatou, není třeba přemýšlet o jiných alternativách, neboť potřeba je naprosto uspokojena. To platí i o oblasti sexuálních projevů žen v tomto věkovém období. Avšak našlo se zde velké množství žen, které se nedovedly na danou otázku vyjádřit a proto uvedly, že neví, zdali je prostituce ve společnosti potřebná či naopak. Jednalo se o 52 žen ve věku 18 – 25 let. Druhá věková skupina žen od 26 do 40 let se na rozdíl od stejně starých mužů vyjadřovala podobně jako tomu bylo u předchozí skupiny dotázaných žen. Pouze 2 osoby schvalují přítomnost prostituce ve společnosti a berou ji jako jev, který může být za jistých okolností potřebný pro fungování společnosti. K tomuto názorovému proudu se pak ještě přidalo 14 dalších žen, jež se rovněž přiklánějí spíše k potřebnosti tohoto společenského fenoménu ve společnosti. Nicméně z celkového počtu 82 získaných odpovědí v této věkové skupině 8 žen bylo zcela proti přítomnosti prostituce ve společnosti a její potřebnosti a navíc byly tyto respondentky doplněny ještě skupinou 32 dalších, které se k tomuto názoru rovněž přiklánějí. Tato argumentace souvisí spíše s negativním pohledem na celou problematiku prostituce. Například v pouliční formě prostituce se vyskytuje značné množství osob drogově závislých, proto se ženy domnívají, že pokud by se podařilo prostituci vymítit, došlo by i k odstranění dalších, doprovodných sociálních patologií spojených s touto oblastí. Zbývá část dotázaných žen ve věku 26 – 40 let se nepřiklonila k žádné z konkrétních možností a uvedla, že neví, zdali je tento jev potřebný pro společnost či nikoliv. V další věkové skupině dotázaných žen (41 – 55 let) se však názor na tuto problematiku změnil v tom, že z celkového počtu získaných odpovědí (43 odpovědí) 2 respondentky vyjádřily plnou podporu existenci tohoto fenoménu ve společnosti a jejich názor byl pak ještě podpořen 24 dalšími odpověďmi dotázaných žen. Tato skutečnost může souviset s faktem, že mnoho žen tohoto věku prožívá dlouhodobý partnerský vztah, který může začít jevit známky stereotypů. Přítomnost profesionálů v této oblasti by do vztahu mohla vnést nový impuls, aniž by došlo k jeho rozbití tím, že by si některý z partnerské dvojice hledal adekvátní náhradu k trávení volných chvil, tedy, že by si hledal nového sexuálního partnera. V tom může být zcela jistě spatřována potřeba tohoto jevu pro tuto skupinu dotázaných žen. Opačnou stranu názorového spektra odpovědí tvoří 1 respondentka, která je zcela proti potřebnosti tohoto jevu ve společnosti a je doplněna další skupinou žen (10 osob), jež se také domnívají, že tato činnost je spíše nepotřebná ve společnosti. Díky ní se mohou snadno přenášet pohlavní choroby, šířit počty drogově závislých apod. Konečně 6 žen se nepřiklonilo ani na jednu stranu a uvedlo, že o

potřebnosti, případně nepotřebnosti tohoto jevu ve společnosti nic neví. Závěrečná skupina dotázaných žen ve věku 56 – 70 let se pak opět odklonila od předchozí skupiny a vrátila se názorově k předchozím dvěma skupinám, kdy 16 osob se domnívá, že prostituce není ve společnosti potřebná a 6 osob doplňuje, že se spíše kloní k názoru, že existence prostituce není potřeba.

10. Bylo by vhodné prostituci zcela zakázat?

otázka č. 10	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	32	7	5	0	0	2	25	7	12	1	5
spíše ano	61	3	0	3	0	0	58	24	25	1	8
nevím	20	5	0	3	0	2	15	5	5	5	0
spíše ne	129	34	8	8	16	2	95	45	28	18	4
ne	114	63	21	14	11	17	51	16	12	18	5
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Zatímco předchozí otázka č. 9 se zabývala potřebností prostituce ve společnosti, tato otázka je naopak směřována k vyhodnocení názorů na proces, kdy by se společnost rozhodla přitvrdit v boji proti prostituci jako takové a snažila se ji vytěsnit ze společnosti prostřednictvím mechanismů represe a zákazu. Z grafického vyjádření je zřejmé, že ačkoli se k samotné potřebě existence jevu prostituce stavěli respondenti vcelku negativně, v

souvislosti s touto otázkou se jejich postoj změnil. To, že by se prostituce neměla zakázat je názorem celých 114 respondentů a k této skupině se pak ještě přidává následující velká názorová skupina 129 osob, jež rovněž spíše souhlasí s tvrzením, že by nebylo vhodné prostituci nějak zakazovat. Tato orientace může příkladně souviset s jiným pohledem na tuto oblast, kdy například, když ve 20. letech minulého století zakázali úředníci v USA konzumovat alkoholické nápoje, vedlo to pouze k rozvoji černých palíren a v této oblasti bujel poměrně značný počet různých kriminálních živlů – vznikl problém prohibice⁴⁸. Jedním za všechny bychom mohli zmínit Al Capona, jež se specializoval především na kriminalitu spojenou s pašováním, nedovolenou výrobou alkoholických nápojů a v návaznosti na to i na další odvětví trestné činnosti. Proto v případě, že by se v naší společnosti začala vůči prostituci více uplatňovat represe, vedlo by to pouze a jen k utajení fungování míst, kde by se prostituce i nadále provozovala. Navíc by se ještě ve větší míře snížila kontrola možného šíření pohlavně přenosných onemocnění, stejně tak jako dohled nad dalšími kriminálními jevy, které jsou spojeny s provozováním prostituce. Mám tím na mysli například obchod bílým masem, problematiku drog, nájezdy zahraničních pedofilů, jež na našem území hledají snadnější kořist s řad velmi mladých prostituujících osob, které jsou nuceny k této činnosti různými gangy, především ze zemí bývalého SSSR. Spíše než represe by se tedy měla uplatňovat nějaká nová koncepce, jež by prostituci směřovala spíše k následné legalizaci a přijetí opatření k zabránění šíření jiných negativních společenských vlivů. Přestože v předchozí otázce se respondenti zdráhali chápat potřebnost prostituce ve společnosti, na této otázce je zřejmé, že si uvědomují, že zákaz takové činnosti by pouze zvýšil rizika, která jsou s prostitucí spojená. Z toho důvodu se pak tyto osoby staví proti zákazu prostituce a snaze po vymícení tohoto jevu ze společenského povědomí. Ačkoliv se plně dvě třetiny respondentů přikláněli k závěru, že by nebylo vhodné prostituci zakázat, tak se našla i skupina dotázaných osob, která by byla pro potlačení a následný zákaz prostituce jako takové. Pro zákaz této činnosti se vyslovilo 32 respondentů a jejich mínění pak ještě svým "částečným ano" podpořilo dalších 61 osob. V souvislosti s touto skupinou se objevuje argumentace, že prostituce jako taková znamená velké riziko pro ohrožování mravní výchovy mládeže, díky ní se šíří velké množství pohlavně přenosných onemocnění. V této společenské sortě je také

---

⁴⁸ Prohibice - Termín se užívá pro snahu o úplný zákaz alkoholických nápojů ve 20. letech 20. století v USA. Už před 1. světovou válkou se vytvořily v Americe nátlakové skupiny, které požadovaly zákaz pítí a distribuce alkoholu - tvrdily že alkohol je droga, která ničí rodinný život a vede ke zločinnosti. V roce 1919 byl tzv. Volsteadův zákon o zákazu alkoholu v USA skutečně schválen. Účinek byl ovšem přesně opačný; místo snížení zločinnosti a abstinence se začalo pít ještě víc a zločinnost narůstala nevídaným tempem. Vznikaly gangy zabývající se pašováním alkoholu do USA. Volsteadův zákon způsobil, že lidé pili prakticky všechno o čemž se domnívali, že obsahuje alkohol, což mělo za následek spoustu otrav alkoholem. Prohibice úplně skončila v roce 1933 s tím, že v USA bylo 3x více tajných barů než v roce 1919. (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Prohibice>)

největší procento osob drogově závislých a vyskytuje se zde ve velké míře násilná a majetková kriminalita. To všechno mohou být fakta, která zřejmě ovlivňují názor na problematiku zákazu prostituce a hovoří tedy jednoznačně pro jasný zákaz této činnosti. Nicméně těchto dotázaných je podstatně méně než těch, jež se domnívají, že by nebylo vhodné tuto činnost zakazovat. Bohužel ani jedna skupina, nakonec ani samotný dotazník, se nezabýval skutečností, co tedy dělat a jak postupovat při řešení problémů spojených s prostitucí. Domnívám se, že bude třeba do budoucna přijmout celou řadu opatření, která nakonec stejně povedou k legalizaci této činnosti jako druhu živnostenského podnikání. Závěrem této interpretace lze ještě uvést, že z celkového počtu 356 získaných odpovědí zbývá pouze 20 respondentů, kteří se nepřiklonili ani k jedné z uvedených možností a uvedli, že sami neví, jestli by bylo vhodné prostituci ze společnosti úplně vyloučit a zakázat ji pod hrozbou určité trestní sankce za porušení tohoto zákazu. V tomto okamžiku bych se rád začal věnovat interpretaci jednotlivých věkových kategorií a výsledků, jež byly z dotazníku jim předestřeno zjištěny.

Muži

První kategorie oslovených mužů ve věku 18 – 25 let se k možnému zákazu prostituce vyjádřila tak, že pouze 5 respondentů se domnívá, že tuto činnost je třeba zakázat a snažit se ji ze společnosti vymístit i za cenu velkých represivních akcí proti prostituujícím osobám. Zajímavé je, že i v předchozí otázce se 5 respondentů vyjádřilo shodně. Argumentace pro zastánce tohoto názoru může spočívat v existenci sociálně patologických jevů, které se ve spojitosti s prostitucí vyskytují a o kterých byla již řeč. Naproti tomu se staví skupina celkem 21 dotázaných, která je přesvědčena o tom, že by prostituce měla i nadále ve společnosti mít své místo, neměla by se tedy zakazovat. Jejich názor mohl být podpořen už zmíněným zákazem požívání alkoholu v USA a o jeho absolutně opačném účinku. K této skupině se pak názorově přimklo ještě 8 mužů, kteří se rovněž domnívají, že by se spíše neměla prostituce zakazovat, ale mnohem lepší by zřejmě byla koncepce, která by řešila, co s prostitucí do budoucna. Jestli nakonec přece jen nebude lepší tuto činnost legalizovat a snažit se tak společně s kontrolními mechanismy omezovat vliv sociálně patologických jevů na tuto oblast. I v případě druhé věkové skupiny mužů ve věku od 26 do 40 let se projevíly podobné tendence, jako u předchozí skupiny. V této skupině se dokonce nenacházel ani 1 respondent, který by vyjádřil jasnou podporu zákazu prostituce a následné represi v případě porušení tohoto zákazu. Nicméně se objevili 3 respondenti, jež se spíše přiklánějí k zákazu prostituce, i když jejich názor není zcela vyhraněný ve prospěch tohoto omezení. I v rámci této skupiny se však vyskytla poměrně velké část dotázaných mužů, která vyslovila názor, že by nebylo

vhodné prostituci zakázat. Celkem se takto vyslovalo 14 dotázaných a k této skupině se pak ještě přikláněla zbylá skupina respondentů (8 osob). Zřejmě i zde hrál svoji roli následek takového jednání ve srovnání s prohibicí a s jejím absolutním neúspěchem. V případě zákazu prostituce by mohlo dojít tedy ke zcela opačnému jevu, a to že by se zvýšil počet jak osob, které se této činnosti věnují, tak i počet výskytu pohlavně přenosných onemocnění a dalších jevů, které s touto oblastí souvisí. Zcela jistě by se v daleko větší míře rozmohl obchod s bílým masem a zločinecké skupiny, které se na tuto problematiku specializují by pak bojovali na našem území o veškeré potenciální zákazníky. A zřejmě by se nejednalo o boj slov a propisovacích tužek, ale vzduchem by létaly kulky a na zem padaly prázdné nábojnice. To pak již není daleko k tomu a obvykle tomu tak bývá, že při tomto boji umírají nevinní lidé! Zbylá část dotázaných osob v počtu 3 respondenti pak uvedla, že neví, zdali by bylo vhodné prostituci zakázat, nebo ji násilně potlačovat. Jak jsem již předestřel, v otázce zákazu prostituce byli muži poměrně jednotní a ani třetí skupina dotázaných mužů (41 – 55 let) nebyla výjimkou. Z celkového počtu 27 odpovědí bylo zcela jednoznačně proti zákazu prostituce 11 respondentů a jejich názor byl podporován skupinou 16 dalších osob. Žádná jiná varianta odpovědi se v této skupině nevyskytla. I zde se dá předpokládat, že důvody proč nezakázat tuto činnost jsou obdobné jako u předchozích skupin. Navíc zákaz nikdy nic neřeší a dle mého názoru v případě "nejstaršího řemesla" by stejně nemohlo dojít k absolutnímu vytěsnění tohoto fenoménu ze společnosti. Prostituce přečkala nejen ty dobré časy, ale především ty časy zlé, když byla silně perzekuována. Závěrečnou skupinu osob ve věku 56 – 70 let pak tvořili 2 respondenti, kteří se připojovali k vyjádření všech ostatních, jež se domnívají, že prostituce v dnešní společnosti už nemá místa a bylo by tedy nanejvýš vhodné tuto činnost zakázat. Mohli bychom v této souvislosti opakovat stále stejná fakta, která by ospravedlňovala takové jednání. Problematika drog, pohlavně přenosných onemocnění, kriminality apod. Stejně jako u předchozích třech skupin, je i v této výrazná většina dotázaných mužů, jenž se domnívá, že by bylo špatné, pokud by došlo k zákazu prostituce. Zatímco v předchozí otázce se respondenti stavěli spíše na stranu, že fenomén prostituce ve společnosti potřebný není, z vyhodnocení této otázky vyplývá, že přeci jenom se tyto osoby domnívají, že jakási potřeba této činnosti ve společnosti je. Dále se přiklání k názoru, že valná část si zákaz prostituce spojuje s ilegální činností a jednáními, která by se zákazem značně rozbujela. Již vzpomínaná kauza prohibice ve Spojených státech Amerických je toho jasným důkazem. Tento názor pak ještě doplňují další 2 respondenti, kteří se také domnívají, že by spíše nebylo vhodné prostituci zakázat. Měla by se možná najít nějaká vhodná alternativa, jak v případě prostituce a negativních jevů postupovat, aby bylo zabráněno v jejich šíření. Zbylí

2 dotázaní muži se potom neuměli k otázce vyjádřit a uvedli, že nevědí, jestli by bylo nebo nebylo vhodné prostituci jako společenský fenomén ve společnosti zakázat.

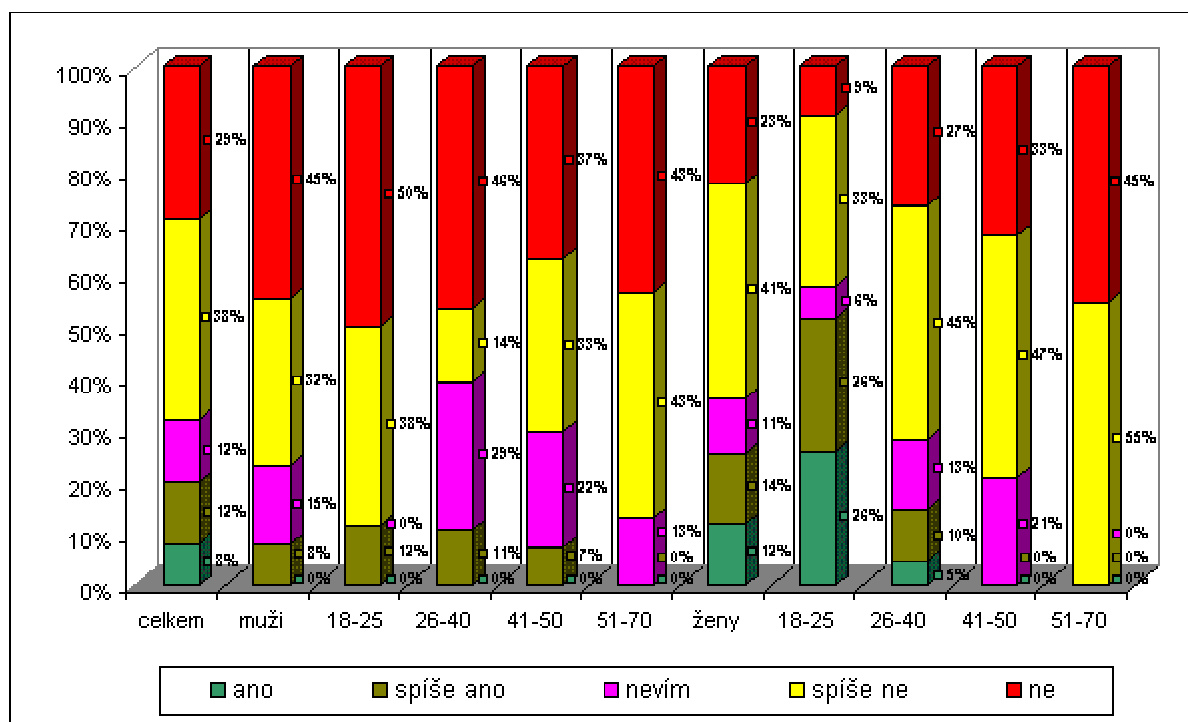
Ženy

V první věkové skupině žen od 18 do 25 let se respondentky domnívaly, že by spíše nemělo dojít k zákazu prostituce jako takové a zcela proti tomuto zákazu se pak následně vyslovilo 16 dotázaných žen. Ty pak byly ještě podpořeny skupinou 45 dalších, jež na problematiku měly obdobný názor. Na druhou stranu se v rámci první věkové skupiny celkem dost respondentek postavilo za názor, že by bylo spíše vhodnější prostituci zakázat a snažit se ji tak společensky vymítit. Ženy, jež se takhle vyjadřovaly uvedly, že s prostitucí je spojena taková spousta negativ, že její případný zákaz by mohl alespoň částečně eliminovat problematiku drog v této oblasti vůbec, mohlo by dojít k zamezení šíření pohlavně přenosných onemocnění, snížila by se kriminalita, ať už majetková nebo násilná. Tento názor podporuje zcela jednoznačně 7 dotázaných žen a ty jsou doplněny skupinou 24 dalších respondentek, které se rovněž kloní spíše na stranu zákazu této činnosti. Zbýlých 5 dotázaných žen uvedlo, že neví, zdali by případný zákaz pomohl vyřešit problematiku zmiňovaných sociálně patologických jevů. Avšak stejně tak nevědí, jestli by vůbec prostituce přinesla nějaká pozitiva v případě, že by její činnost nebyla zakázána, spíše by byly hlasy po její legalizaci. Druhá skupina žen, která spadá dle věku do rozmezí 26 – 40 let se prostřednictvím 12 odpovědí připojila k názoru žen v první skupině, kdy i ony považují za vhodné zakázání prostituce, neboť tato činnost má stejně mnohem více negativ, než by mohla přinést pozitivního. Stejnou názorovou tendenci zaujímá i 25 dalších žen, které se domnívají, že by bylo spíše vhodné tuto činnost zakázat, než ji nějakým způsobem schvalovat, případně koncepčně připravovat k možnému procesu legalizace. Avšak dalo by se říci, že se tato věková kategorie rozdělila v podstatě na názorové poloviny, neboť 12 žen je zcela proti zákazu prostituce a toto jejich tvrzení podporuje následujících 28 respondentek. Předpokládám, že jejich argumentace by byla obdobná jako u mužů, kteří se vyslovovali proti zákazu této činnosti. Stejně jako v první skupině se i zde objevilo 5 žen, které uvedly, že nevědí, zdali by bylo vhodné prostituci zakázat, případně povolit. Celá skupina je zajímavá zjištěním, že zatímco v předchozí otázce potřebnosti tohoto jevu byly spíše ženy nakloněny její nepotřebě, zde je přece jen vidět jistý odklon od této myšlenky a snaha uchopit celou problematiku prostituce z jiného úhlu. Pokud jde o následující věkovou skupinu žen ve věku 41 – 55 let, tak zde se našla pouze 1 respondentka, která by se připojila k názoru, že by se měla prostituce represivně potlačovat a zakázat pod hrozbou přísného trestního postihu v případě její existence. Její názor pak podpořila rovněž pouze 1 dotazovaná žena v této

věkové kategorii. Naproti tomu skoro celé penzum respondentek se přiklonilo k vyjádření, že by nebylo vhodné prostituci zakázat. Pro doplnění uvádím, že zcela proti zákazu prostituce se postavilo 18 dotázaných žen a stejný počet uvedl, že je spíše proti možnosti zakázat prostituci ve společnosti. Shodně s předchozími skupinami se 5 respondentek k dané otázce nevyjádřilo a uvedlo, že neví, jestli by bylo takové jednání vhodné zakázat či nikoliv. Závěrečnou skupinou žen byly ženy ve věku 56 – 70 let, kde se 5 dotázaných žen postavilo souhlasně k vhodnosti zakázat prostituci a 8 dalších jejich názor podporovalo. Druhou stranu názorového spektra tvořily ženy, jejichž názor byl zcela opačný. Proti vhodnosti zákazu prostituce se postavilo zcela jednoznačně 5 žen a jejich proud pak byl podpořen 4 dalšími ženami. V této věkové kategorii se nenašla žádná žena, která by se neuměla k problematice vhodnosti zákazu prostituce vyjádřit.

11. Lze spojit provozování prostituce s rolí otce v běžné rodině?

otázka č. 11	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	29	0	0	0	0	0	29	25	4	0	0
spíše ano	42	9	4	3	2	0	33	25	8	0	0
nevím	43	17	0	8	6	3	26	6	11	9	0
spíše ne	137	36	13	4	9	10	101	32	37	20	12
ne	105	50	17	13	10	10	55	9	22	14	10
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Již jednou jsem se v rámci výzkumu zaměřil na problematiku rolí, jež ve společnosti zastáváme, a na možný konflikt rolí, ke kterému dojde vždy, když na sebe narazí děje, které jsou navzájem opačné, nebo zcela jednoznačně neslučitelné. Řeč byla o roli matky a manželky a spojení těchto rolí s rolí prostitutky. V souvislosti s touto otázkou bych se nyní rád podíval na tuto problematiku naprosto obráceně, zdali by bylo možné roli prostituta skloubit s rolí otce v běžné rodině. Tím mám jako rodinu na mysli jednotku, která plní všechny stanovené úkoly, které jsou na ni kladeny. Stará se o své členy, má určitou kupní sílu, je prvosledovou složkou, která se snaží o vzdělávání a výchovu vlastních potomků. To vše navíc je doplněno možností, že jeden z rodičů, v tomto případě otec, se živí jako prostitut. Je tedy možné vůbec dát tyto role dohromady, natož snažit se je spojovat? Na tuto otázku jsem se snažil najít odpověď. Z výsledků, které se podařilo v rámci této otázky shromáždit bylo

zjištěno, že více jak dvě třetiny oslovených účastníků tohoto dotazníkového šetření se přiklonilo k názoru, že stejně jako tomu bylo u žen, ani v případě mužů nelze hovořit o nějakém spojování takových rolí. Absolutně proti jakékoliv činnosti, která by mohla vést ke spojování takových rolí v běžné rodině z celkového počtu 356 dotázaných celých 105 bylo proti. Tento názor byl podporován další skupinou dotázaných v celkovém počtu 137 osob. Je tedy naprosto jasné, že z hlediska názoru na tuto problematiku je jakékoliv spojování těchto rolí neslučitelné. Lze uvést, že podobně jako respondenti reagovali na otázku spojení rolí matky a manželky s další rolí prostitutky, tak i zde je poměrně stejná reakce dotazovaných osob. Naproti tomuto názorovému proudu stojí skupina 29 respondentů, kteří jednoznačně přijímají názor, že toto spojování rolí není problémem pro fungování rodiny a tyto osoby si dokážou představit spojit roli otce s rolí prostituta. Jejich mínění pak ještě podporuje skupina 42 dalších osob. zbylá skupina dotázaných osob v počtu 43 respondentů uvedla, že neví, jestli by takové spojení rolí bylo pro fungování rodiny akceptovatelné. Stejně tak jako by bylo asi nepředstavitelné pro muže, kdyby jejich vlastní manželka se věnovala prostituci a uspokojovala pohlavně i jiné muže, tak i zde se na oplátku domnívám, že pro většinu dotázaných by to bylo stejně absurdní jako v prvním případě. V následující části bych chtěl podrobněji rozebrat názorové mínění na tuto oblast a poukázat na rozdíly, které se v této otázce vyskytly.

Muži

Pokud jde o mínění první věkové skupiny mužů ve věku 18 – 25 let, tak v této věkové skupině se žádný z respondentů nevyjádřil naprosto jednoznačně pro, tedy, že je naprosto normální, pokud by k takovému spojení rolí došlo. Pouze 4 dotázaní muži příslušného věku uvedli, že se domnívají, že takové spojení je možné, ovšem vzhledem k tomu, že se nejednalo o zcela jasné „ano“, lze předpokládat, že se jedná o souhlas s možnými výhradami. Jednou takovou výhradou by musela být jednoznačně tolerance obou partnerů, vzájemná úcta a pomoc. Svoji roli by samozřejmě musela hrát i dostatečná benevolence k dráze profesionálního prostituta a absence zbytečného přemýšlení nad činností toho druhého. Taktéž by musela existovat i shoda co se týče výchovy dítěte. To, že je možno spojit takové role dohromady, může představovat případ manželů Rosenbergových, kteří se oba aktivně angažují v filmovém porno průmyslu a lze i z jejich vyjádření soudit, že splňují všechny vyjmenované skutečnosti, aby jejich vztah mohl fungovat. Nicméně není to zcela obvyklý příklad, jak má vypadat rodinné prostředí. Chtěl jsem tím jenom demonstrovat, že opravdu zde nehovoříme pouze o nějakých imaginárních názorech, ale o skutečnostech, jež je možné svým jednáním a chováním naplňovat. Ovšem z výzkumu dále vyplynulo, že polovina

respondentů z této věkové kategorie (17 osob) je evidentně proti jakémukoliv spojování těchto, dle jejich názoru, nespojitelných rolí v jednom rodinném prostředí. Tuto argumentaci pak podporuje i zbylých 13 respondentů, kteří se také domnívají, že hovořit o nějakém spojování rolí je spíše absurdní fantazijní představou, než možnou realitou. Avšak na příkladu zmíněného manželského páru jsem demonstroval, že zase tak absurdní ta představa vždycky být nemusí. I v rámci druhé věkové skupiny dotazovaných mužů ve věku 26 – 40 let se naprosto evidentně projevilo mínění, že spojit tyto role je naprosto vyloučenou záležitostí. Pro tento předpoklad se vyslovilo z celkového počtu získaných odpovědí (28 odpovědí) 13 respondentů a další 4 dotázaní toto mínění podporovali. Pouze malá část z těchto dotázaných osob (3 respondenti) se přikláněli k názoru, že by se dalo o takovém spojení uvažovat, ale zřejmě by zde muselo sehrát roli mnoho dalších vlivů, o kterých již byla řeč. Ani v této kategorii se nenašla osoba, která by jednoznačně přijala jako možnost spojení role otce a prostituta v běžné rodině. Zbylá část z dotázaných tohoto věkového rozpětí se neuměla vyjádřit a nevěděla, jestli je tento proces možný či nikoliv. V případě další věkové kategorie mužů, tj. mužů ve věku 41 – 55 let, tak i zde se valná většina dotázaných postavila proti možnosti spojení těchto případných rolí v běžné rodině. Šlo o celkem 10 respondentů a ty pak podporovala o něco menší skupina 9 dotazovaných osob. Jako důvod k tomuto názoru je možné připomenout, že valná většina společnosti má s prostitucí spojeny další výrazné negativní společenské jevy, jako je například kriminalita, drogy, násilí. Tyto negativa by se v případě spojení rolí otce a prostituta v klasické rodině mohly výrazně podepsat na dalším vývoji nejen samotné rodiny, ale především dětí, které by tyto osoby vychovávaly. Oproti předchozím dvěma skupinám je zde zase o něco patrnější pokles dotazovaných, jež si dokážou tuto variantu spojení představit. Jedná se pouze o 2 respondenty, kteří se domnívají, že by zde bylo možné hovořit v pozitivním slova smyslu o možnosti spojení obou rolí v běžné rodině. Opět ani zde se žádný z respondentů nevyjádřil naprosto jednoznačně pro možné spojení předmětných rolí. Z počtu 27 získaných odpovědí pak zbylou část tvořili muži, kteří nevěděli, jak s otázkou naložit a neuměli se vyjádřit, zdali by bylo možné, aby v rodinném prostředí byl otec zároveň prostitutem, ale i jakýmsi garantem výchovy a zajištění rodinných finančních příjmů. Závěrečná skupina dotazovaných mužů a to ve věku 56 – 70 let byla jednoznačně proti možnosti spojení těchto rolí a kromě 3 osob, které nevěděly, zdali je tento proces možný se 10 respondentů vyjádřilo naprosto jednoznačně proti této možnosti a druhá skupina respondentů (10 osob) se k jejich názoru přikláněla.

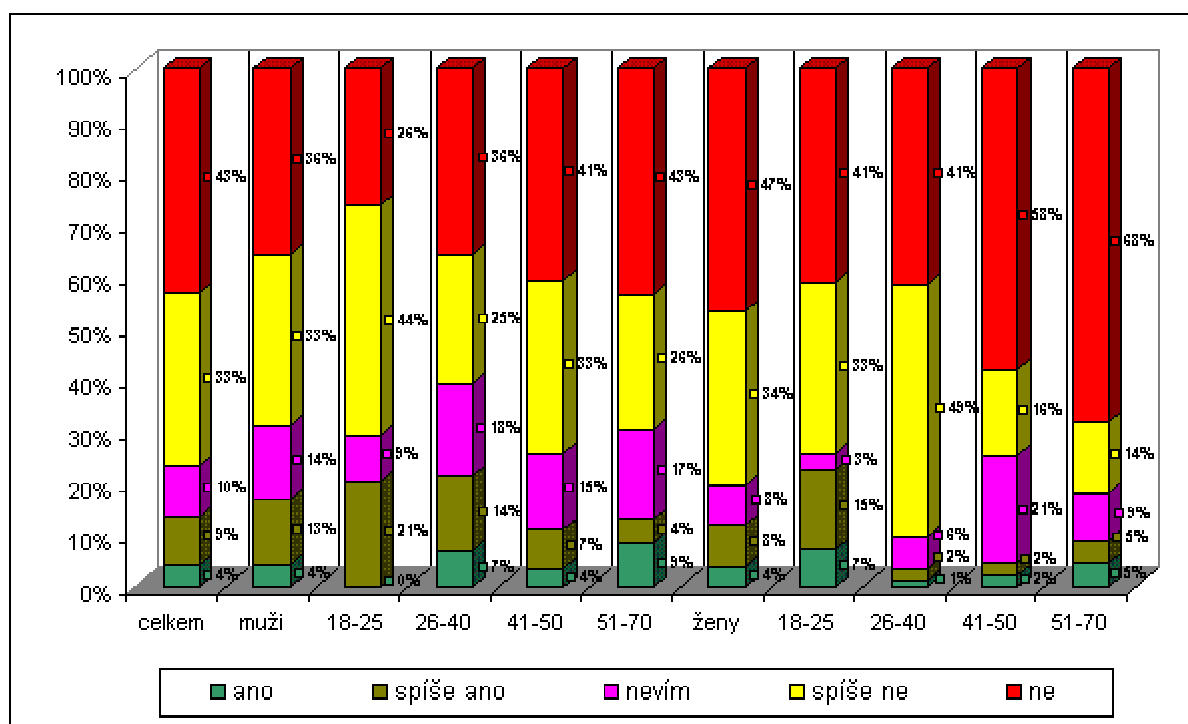
Ženy

K velmi zajímavým výsledkům vedlo vyhodnocení výzkumné práce u první věkové kategorie žen ve věku 18 – 25 let. Tady se podařilo shromáždit celkem 97 odpovědí a vyplynulo z nich, že více jak polovina těchto mladých žen si dokáže představit, že by v rodině mohla být spojena role otce s rolí prostituta. Naprosto bez výhrad se za možnost spojení rolí postavila skupina celkem 25 respondentek a ta byla pak ještě doplněna další skupinou o stejném počtu osob. Dle mého názoru je tento názorový proud tak trochu ovlivněn tím, že v této věkové skupině se zřejmě nachází ještě daleko méně žen, které žijí v dlouhodobém partnerském svazku, čekají nebo mají rodinu atd. Nicméně je tato skutečnost poměrně zajímavá, zvláště když uvážíme, že hovoříme o nastupující generaci, která bude v nejbližších cca 5 – 10 letech vychovávat děti. Je naprosto jasné, že se těmto bude snažit dát to nejlepší, od materiálního vybavení až po plnohodnotný duševní vývoj, výchovu a samozřejmě vzdělání. Možné tedy je, že za několik let dojde k názorovému odklonu od této varianty, ovšem v současné době je tento názor zajímavou ukázkou toho, že vztah muže a ženy, v partnerství zvláště, se začíná drobně orientovat a měnit. Od jasné vyhraněnosti společenských rolí v rodinném prostředí až po vztah plný benevolence, tolerance atd. Poměrně malá skupina z této věkové kategorie (9 osob) byla jednoznačně proti možnosti spojení těchto rolí v rodinném prostředí a názor těchto respondentů pak podporovalo ještě 32 dalších žen. Zbýlých 6 osob uvedlo, že neví, jestli by mohlo takové spojení řádně fungovat a zdali by muž dokázal plnit zodpovědně a plně jak roli otce, tak roli profesionálního prostituta. Musel by umět striktně odlišit co je práce a co volný čas. To ovšem umí jenom opravdoví profesionálové! Druhá věková kategorie dotazovaných žen od 26 do 40 let se v podstatě odmítala přiklonit k závěru, že by propojení obou zmiňovaných rolí bylo ve skutečnosti proveditelné. Tuto možnost připustily pouze 4 osoby a jejich názor byl podpořen ještě skupinou 8 dalších žen. Oproti předcházející skupině je zde již patrný fakt, že většina z žen v tomto věku již žije v nějakém druhu dlouhodobějšího partnerského svazku a také je to období, kdy se v těchto svazcích plánuje a uskutečňuje rodičovská funkce. To je zřejmě jeden z hlavních důvodů, proč se ženy v tomto věku postavily tak vehementně proti této variantě. Z celkového počtu 82 získaných odpovědí bylo 22 žen zcela proti možnosti skloubení role otce s rolí prostituta a jejich mínění podporovala další skupina dotázaných žen v počtu 37 osob. Zbýlá část dotázaných žen v počtu 11 osob pak uvedla, že nevědí, jestli by mohlo dojít ke skloubení těchto rolí dohromady. Třetí věkové kategorie dotázaných žen (41 – 55 let) se naprosto jednoznačně postavila proti možnému spojení příslušných rolí v rodině a na rozdíl od předchozích skupin žádná z žen takovou variantu nepřipustila. Převážná většina žen byla

zcela proti této variantě. Své jednoznačné "ne" tomuto spojení vyjádřilo 14 žen a variantu "spíše ne" potom podporovalo 20 žen. Zbýlá skupina (11 žen) z celkového počtu 43 odpovědí se nedovedla na položenou otázku vyslovit a tak zvolila možnost "nevím". I v poslední skupině dotázaných žen (56 – 70 let) nebyla jediná, která by mohla alespoň částečně podpořit možnost, že by mohlo jít spojit roli otce a prostituta v běžné rodině. Naopak všechny dotázané ženy byly proti této možnosti. Z toho 10 žen zvolilo absolutní odmítnutí této možnosti a 12 dalších se k jejich vyslovení připojovaly.

12. Lze spojit provozování prostituce s rolí manžela v běžné rodině?

otázka č. 12	celkem	muži	18-25	26-40	41-55	56-70	ženy	18-25	26-40	41-55	56-70
ano	15	5	0	2	1	2	10	7	1	1	1
spíše ano	33	14	7	4	2	1	19	15	2	1	1
nevím	35	16	3	5	4	4	19	3	5	9	2
spíše ne	119	37	15	7	9	6	82	32	40	7	3
ne	154	40	9	10	11	10	114	40	34	25	15
celkem odpovědí	356	112	34	28	27	23	244	97	82	43	22

Závěrečná otázka mého výzkumu obsahově navazovala na předchozí otázku, kdy v této jsem se zaměřil na spojení rolí manžela a prostituta v běžné rodině. I v tomto případě se valná většina dotázaných přiklonila k názoru, že spojení těchto rolí je v podstatě nemyslitelné. Zcela

jednoznačně se k tomuto spojení z celkového počtu 356 respondentů přiklonilo plných 154 dotázaných a jejich názor pak byl doplněn ještě skupin 119 dalších osob. Jak je tedy zřejmé, tak v tomto případě byly více jak dvě třetiny dotázaných proti tomuto možnému propojení rolí. Z výsledků dále vyplynulo, že souhlasně se vyjádřilo pouze 15 dotázaných osob a dalších 33 respondentů jejich mínění podpořilo. Ovšem faktem opět zůstává, že pro společnost je v současné době spojování těchto rolí spojeno s velkou mírou absurdity a nemožnosti. Přeci jenom samotná společnost chápe prostituci jako zcela jednoznačně negativní jev, se kterým jsou spojeny další sociálně patologické jevy, ať už máme na mysli například problematiku drog a drogové závislosti, kriminalitu (násilnou, mravnostní), majetkovou trestnou činnost apod. Závěr této skupiny tvoří respondenti, kteří se ani v případě této otázky nedovedli přiklonit ani k jedné z nabízených možností a zvolili odpověď "nevím". Celkem se jednalo o 35 respondentů. Nyní bych se chtěl dále věnovat jednotlivým věkovým kategoriím tak, jak jsem je v rámci své výzkumné činnosti rozdělil. Nejprve tedy muži.

Muži

V první věkové skupině mužů v rozmezí 18 – 25 let se žádný z respondentů nepřiklonil k názoru, že by mohlo dojít ke spojení role manžela a role prostituta. Pouze 7 dotázaných mužů uvedlo, že by mohlo dojít k takovému spojení společenských rolí. Ovšem toto spojení by bylo asi značně problematické, i když jsem v předchozích statích uvedl, že i takové spojení se v rámci společnosti vyskytuje. Nicméně více jak polovina dotázaných se domnívá, že by takové spojení nemohlo fungovat. Naprosto jednoznačně proti spojení role manžela a zároveň prostituta se vyslovilo 9 respondentů a následně se k nim ještě připojila skupina 15 dotázaných mužů, jenž se spíše domnívá, že by eventuální spojení nebylo možné. Jejich názor je podpořen tvrzením, že by se zmíněné společenské role dostávaly velmi silně do vzájemného rozporu a tento konflikt by jistě vedl k rozbití manželského soužití. Dalším argumentem těchto osob proti možnému spojení bylo i dle jejich vyjádření značné ovlivnění ze strany jiných sociálně patologických jevů, které jsou dle jejich mínění doprovodným jevem provozování prostituce. Závěrečnou skupinu dotázaných mužů příslušné věkové kategorie tvořili 3 muži, kteří nevěděli, zdali by mohlo k takovému spojení rolí dojít a hlavně, jestli by takové spojení bylo funkční. Druhá věková kategorie mužů od 26 do 40 let se rovněž přiklání k názoru, že spojení rolí manžela a prostituta by nebylo možné. Zcela jednoznačně proti takové variantě se vyjádřilo 10 dotázaných a jejich mínění bylo dále podpořeno skupinou 7 dalších mužů. Stejně jako v předchozí skupině se i v této objevil názor, že by takové spojení bylo spíše možné a pro tuto eventualitu se vyslovili 4 muži. Avšak oproti předcházející skupině se zde objevil i názor, že takové spojení není problém a jistě by

i rodinné prostředí bylo funkční. Tuto domněnku vyslovili 2 dotázaní muži. Celkem se v rámci otázky č. 12 podařilo shromáždit v příslušné věkové skupině 28 odpovědí a zbývá doplnit, že 5 dotázaných se nepřipojilo ani k jednomu názorovému proudu a uvedlo odpověď "nevím". Obdobný názor vyjádřila i třetí věková skupina mužů v rozmezí 41 – 55 let. Zde se k možnému spojení rolí manžela a prostituta vyjádřil 1 dotázaný muž jednoznačně pro tento druh spojení a byl podpořen 2 dalšími osobami. Na rozdíl od předchozích skupin je zde patrný menší počet osob, které se domnívají, že by takové role mohly v rodině fungovat vedle sebe, aniž by byla ohrožena integrita rodinného prostředí. Ale i zde se valná část respondentů přiklání k přesvědčení, že spojení příslušných rolí by bylo pro rodinu naprosto nefunkční. Jednoznačně proti bylo 11 mužů a tento názor pak byl podpořen další skupinou 9 respondentů. Zde je možno vidět zvýšený odpor k takovému spojení ze strany mužů příslušné věkové skupiny. 4 dotázaní se pak nepřiklonili ani k jedné z nabízených variant, a protože nevěděli, mohlo-li by takové spojení fungovat, uvedli odpověď "nevím". Závěrečná skupina mužů (56 – 70 let) je názorově v podstatě totožná s předchozími, kdy své jasné "ano" uvedli 2 dotázaní muži a byli podpořeni 1 dalším respondentem. Opakem těchto osob byli ti, kteří považovali takové spojení za vyloučené (10 osob) a tuto argumentaci podpořilo dále 6 dalších mužů. Důvody k jejich tvrzení byly totožné jako u předcházejících skupin dotazovaných mužů. Zbylí 4 muži potom nedovedli na otázku nalézt odpověď a uvedli proto možnost "nevím".

Ženy

K zajímavým výsledkům vedly odpovědi oslovených žen, především v první věkové skupině žen od 18 do 25 let. Zde se vyskytlo 7 žen, které souhlasí s možností, že by spojení role manžela a prostituta v rodině mohlo fungovat, avšak oproti předchozí otázce je to značný pokles. To by tedy znamenalo, že si ženy v tomto věku dokáží lépe představit, že by byl prostitut otcem dítěte, ale pokud by již mělo dojít k vstupu do stavu manželského, tak by pro byla podstatně menší skupina žen. Názor o možnému spojení předmětných rolí v běžné rodině byl pak ještě podporován skupinou 15 dalších žen. Ale na druhou stranu, a již jsem tento fakt zmínil, valná většina dotázaných žen v příslušné věkové skupině by byla proti spojení obou rolí. Naprosto jednoznačně se vyjádřila skupina 40 žen a 32 dalších jejich mínění podporuje. Celkem se vyjádřilo 97 žen a zbývá tedy doplnit, že pouze 3 dotázané ženy nepřistoupily ani na jednu variantu z nabízených možností a zvolily odpověď "nevím". V druhé věkové kategorii žen (26 – 40 let) už je patrný značný pokles názorů, které souhlasí se spojením daných rolí v běžné rodině. Pouze 1 respondentka uvedla, že se domnívá, že by takové spojení bylo funkční a její tvrzení podporují ještě 2 další ženy. Nicméně v této věkové skupině se

podářilo získat 82 odpovědí a z grafu je zřejmé, že valná většina žen v tomto věku takovou možnost nepřipouští. 34 žen se vyslovalo zcela proti takové možnosti a další skupina 40 žen jejich názor podpořila. Velmi malou skupinou zůstaly i ty, které se nedovedly k odpovědi vyjádřit a uvedly, že neví, zdali by mohlo k takovému spojení dojít, respektive bylo-li by funkční. Závěrečnou skupinu dotázaných žen v uvedené věkové kategorii tvořilo 5 osob, které uvedly, že neví, jestli by bylo možné spojit předmětné role v prostředí rodiny tak, aby tato dokázala fungovat a plnit své funkce. Třetí věková skupina žen (41 – 55 let) koresponduje s názorovou orientací předchozí skupiny, kdy pouze 1 respondentka uvedla, že se domnívá, že by bylo možné tyto role spojit a její tvrzení bylo podpořeno ještě 1 odpovědí dotázané ženy. Jednoznačně proti této možnosti bylo z celkového počtu 43 dotázaných žen plných 25 dotázaných a jejich mínění bylo podpořeno ještě skupinou 7 dalších žen. 9 respondentek ze stanoveného počtu získaných odpovědí se k celé věci vyjádřilo v tom smyslu, že neví, zda by bylo funkční spojení uvedených rolí v rodině, která by pak vzhledem k takovým podmínkám řádně plnila všechny své požadované funkce. I v závěrečné skupině žen (56 – 70 let) se vyskytla pouze malá část těch, jenž se domnívají, že by bylo možné skloubit role z názvu otázky v běžné rodině. Zcela pro tuto variantu byla pouze 1 respondentka a 1 další její názor podporovala. Nicméně z počtu 22 získaných odpovědí se celých 15 žen příslušného věku postavilo proti možnému spojení obou rolí a 3 další respondentky tento názor rovněž schvalovaly. Zbývá část dotázaných žen se nedovedla k problematice vyjádřit a uvedla, že neví, jestli by takové spojení bylo v běžné rodině možné, tj. zda by pak rodina fungovala naprosto normálně.

4.1 Závěrečné shrnutí

Veřejné mínění je určitým stavem, kdy se společnost vyjadřuje nad aktuálními tématy a vlastně tak odhaluje, co si o dané problematice myslí. Existuje celá řada mínění a lze říci, že aniž by to člověk vlastně vědomě připustil, na každou věc, která se ve společnosti vyskytuje má nějaký názor. Existují dokonce i organizace, které se na výzkumy takových mínění specializují. To proto, aby si například vedoucí představitelé státní správy dokázali udělat obrázek o stavu společnosti, o jejich názorové orientaci apod. Je naprosto pochopitelné, že nejvíce se takové organizace specializují na témata, která veřejné mínění poměrně značně ovlivňují a společnost k nim zaujímá určitý postoj. Může se jednat například o mínění

společnosti k úvaze o znovuzavedení trestu smrti, o skutečnosti, jak se členové společnosti staví k ekologii v naší republice apod.

Pro svoji diplomovou práci jsem si vybral problematiku veřejného mínění ve vztahu k prostituci a především skutečnost, zdali existuje nějaká názorová rozdílnost v pohledu na tento společenský fenomén. Zcela jednoznačně konstatuji, že nikdo z nás nemá na tuto problematiku stejný názor, ale mne v rámci výzkumné práce zajímaly rozdíly, které jsou pozorovatelné, pokud respondenty rozdělíme například podle věku, pohlaví atd. Já jsem se tedy rozhodl, že dotazované, které jsem v rámci své práce oslovil, rozdělím dle pohlaví (muž, žena) a dále dle věku. Proto se v mém výzkumu vyskytují kromě rozdělení na muže a ženy i věkové kategorie. Jejich rozdělení jsem se snažil objasnit v úvodu této části práce s odkazem na odbornou literaturu, která se zabývá věkovými skupinami.

Cílem mého výzkumu bylo potvrdit, případně vyvrátit hypotézy, které jsem si při sestavování své výzkumné činnosti stanovil a které se týkaly právě rozdílnosti mínění na problematiku prostituce v závislosti na příslušnosti k patřičné věkové skupině. Tyto výsledky byly velmi zajímavé a v chápání osob lze pozorovat jistý posun od naprostého odmítání tohoto jevu až k velmi liberálním myšlenkám respondentů. Z výsledků výzkumu vyplynulo, že je pro další fungování společnosti naprosto nezbytné začít se problematikou prostituce zabírat a snažit se najít nějaké koncepční řešení, jež bude tento jev usměrňovat. Lze totiž říci, že většina společnosti má provozování prostituce spojeno s dalšími sociálně patologickými jevy a proto spojuje tuto činnost s ostatními negativy. Jasně je to patrné například v souvislosti s užíváním omamných a psychotropních látek, kdy ve většině případů se společnost domnívá, že existuje úzká spojitost mezi prostitucí a užíváním drog. Stejně tak jako existuje úzká spojitost i na další negativní jevy, ať už máme na mysli kriminalitu (násilnou, mravnostní) či šíření pohlavně přenosných onemocnění. Nicméně pravdou zůstává, že pokud by se společnost přiklonila k nějaké koncepci řešení fenoménu prostituce, jistě by tato snaha vedla i ke snížení počtu jiných sociálně patologických jevů ve společnosti.

První hypotéza se týkala skutečnosti, zdali existuje značná názorová různost na tuto problematiku v rámci věkového spektra respondentů. Lze jednoznačně konstatovat, že existuje opravdu poměrně značný rozdíl mezi věkovými kategoriemi co se týče chápání fenoménu prostituce. Uvedl bych, že v některých kategoriích a u některých otázek by člověk ze strany respondentů předpokládal nějaký vyhraněný názor, ovšem nakonec se ukázalo, že tomu tak není. Také se objevila i skutečnost, že v chápání některých problémů souvisejících s prostitucí jsou liberálnější starší osoby, oproti těm mladším. Zde bych předpokládal, že tomu bude přesně naopak, že starší generace budou ještě pod vlivem minulého režimu, kdy názor

na tuto problematiku byl velmi konzervativní. Alespoň tedy v mém vlastním okolí. Ale ukázalo se, že je tomu právě naopak. Tento rozdíl mne velmi zaujal. V souvislosti s touto hypotézou lze se tak jednoznačně přiklonit k názoru, že existuje velká názorová rozdílnost v závislosti na věku respondenta.

Druhá pracovní hypotéza se týkala zjištění, zdali tato názorová rozdílnost je i otázkou možné legalizace prostituce. Legalizací mám na mysli fakt, že by byla prostituce zařazena do kontextu dalších druhů podnikatelských činností, se kterou by byly spojeny určité podmínky, aby se člověk mohl této činnosti věnovat. I zde je vidět, a grafická znázornění tuto tezi potvrzují, že existuje názorová rozdílnost na tuto problematiku. Nicméně musím v souvislosti s touto otázkou konstatovat, že valná většina respondentů, kteří se k tomuto výzkumu vyjádřili, je pro legalizování prostituce jako druhu podnikatelské činnosti. Proto musím tuto hypotézu vyvrátit a přijmout fakt, že v názoru na možnou legalizaci prostituce je společnost více méně jednotná a dovoluje si tvrdit, že by bylo vhodné, kdyby tato činnost se stala legálním podnikáním. Už jen proto, že by byla pod větší kontrolou ze strany státních orgánů a tyto kontrolní mechanismy by mohly pomoci odhalit případné šíření pohlavně přenosných onemocnění. Mohly by svoji činnost zaměřit i do oblasti problematiky drog, neboť, jak jsem již uvedl, existuje úzké spojení mezi provozováním prostituce a užíváním omamných a psychotropních látek. Alespoň dle vyjádření většiny dotázaných osob, které se podařilo v rámci tohoto výzkumu shromáždit. Tedy závěrem ještě jednou shrnuji, svojí výzkumnou činností jsem vyvrátil druhou stanovenou hypotézu o existenci velké názorové různosti mezi dotázanými věkovými skupinami na problematiku legalizace prostituce.

Pokud bych ještě mohl přiblížit některé z názorových rozdílností, pak bych musel uvést i fakt, že například respondenti z řad žen si dokáží představit, že by prostitut mohl vykonávat a spojit tak role otce v běžné rodině. Nicméně lze v souvislosti s touto okolností konstatovat, že těmto ženám by nevadilo, kdyby měli dítě s prostitutem, ale na druhou stranu by zcela jistě nepřijaly takovou osobu za svého manžela. Z toho vyplývá, že u mladší generace stále ještě manželství představuje určitý závazek, určitou instituci, která může fungovat pouze na společensky přijatelných principech a mezi ty rozhodně nepatří role prostituta a manžela.

Závěrem lze ještě konstatovat, že již zmiňovaný konzervatismus mladší generace může souviset s impulzivitou jejich reakcí a i s některými jinými okolnostmi, jako například s faktem, že těmto osobám se mnohem lépe daří nalézt osobního partnera. Ovšem s věkem tato schopnost ne úplně zmizí, ale člověk přestane tolik hledat a absence tréninku v této oblasti vede ke zkostratění jeho reakcí a způsobů navazování nových přátelství. To může být

také jeden z faktů, proč se k problematice prostituce stavějí starší osoby mnohem liberálněji než jejich mladší ekvivalenty.

Závěr

Moje diplomová práce se zabývá problematikou prostituce jako společenského fenoménu, který je v naší společnosti přítomný v podstatě od počátku její existence. V souvislosti s problémem prostituce jsem si pak vybral právě veřejné mínění o tomto jevu. Především oblast názorů na prostituci v závislosti na věku byla jednou z klíčových otázek mé práce. Již jsem se v rámci zpracovávání tohoto tématu několikrát dotkl faktu, že každý člověk zastává nějaký názor, postoj, stanovisko na problémy, které se týkají bezprostředně jeho, ale i jeho okolí, potažmo celé společnosti. Ani v případě prostituce toto pravidlo není výjimkou. Cílem potom bylo postihnout případně názorové rozdíly, které se v souvislosti s prostitucí objevují a jsou do určité míry spojeny s věkem respondentů. Než jsem se zabíral předmětnou výzkumnou činností, která si za cíl dala zmapování těchto názorových rozdílů, věnoval jsem se v teoretické rovině i dalším tématům, které s problematikou prostituce souvisí.

První část své práce jsem věnoval historickému pohledu na problematiku prostituce a také snaze o pochopení, že ne vždy se na tuto činnost pohlíželo s negativním odsouzením ze strany společnosti. Existovaly dokonce prostitutky, které měly ve své době značný vliv, za který by se nemusel stydět nejméně dnešní politik. Historickou sondu do provozování prostituce jsem začal v starověkých kulturách, dále jsem pak pokračoval do světa středověkých měst a závěrem jsem se snažil částečně přiblížit novověk a vztah prostituce k tomuto období. V tomto období a následně v dalších se pak projevuje vliv křesťanství na provozování tohoto "řemesla" a tento názor se promítá i do dalších časových období. Ani dnešní společnost není zbavena jistého negativismu vůči provozování prostituce. Byť si každý z nás uvědomuje, že tato činnost má ve společnosti své místo, stále se nachází značné množství tzv. mravokárců, kteří se k prostituci staví se značným despektem. Svůj postoj pak ospravedlňují morálkou a uvolněním mravů, zejména po roce 1989. Lze tedy říci, že úvodní kapitolou jsem chtěl postihnout prostituci jako jednání a chování, které je staré v podstatě jako lidstvo samo. Nic na tom nezměnily ani snahy o její vymícení či potírání za cenu trestních postihů.

Druhou kapitolu jsem obsahově věnoval problematice provozování prostituce na našem území, především pak tedy v současnosti. Chtěl jsem také alespoň rámcově popsat některé z druhů tohoto jednání, neboť se domnívám, že společnost má provoz prostituce spjat maximálně s nějakým "veřejným domem" či dnes populárním night klubem. Avšak stále se najde velké procento těch, kteří spojují provozování prostituce pouze s prostředím ulice. Chtěl bych v této souvislosti říci, že tito lidé mají tak trochu pravdu, neboť takto je společnosti

prezentován obraz prostituce. Jako obraz žen, které postávají kdesi u nějaké silnice a snaží se nalákat své klienty na mnohdy velmi spoře oděná těla. Ale z textu vyplývá, že existují i naprosto odlišné formy prostituujícího jednání, kdy například prostitutka či prostitut přichází ke svému klientovi domů, nebo takové služby nabízí ve svém vlastním domě nebo bytě. A to aniž by to věděl i některý ze všetečných sousedů. O tom, že dochází v chápání prostituce ke změnám svědčí i doplnění této stati o kapitolu, jež se zabývá zkušeností s komerčním sexem. Z tohoto textu pak vyplynulo, že ne každý jedinec se staví k prostituci odmítavě a osoby, které se této činnosti věnují jsou pro něj pouhý "hmyz". Najde se i část společnosti, která spojuje s prostitucí jistý druh dobrodružství a okořenění svého sexuálního života a to je jeden z důvodů, proč tu prostituce bude i nadále a bude ji třeba přijmout jako jev, který se ve společnosti vyskytuje.

Třetí kapitola je věnována rizikům, která s provozováním prostituce souvisí. Již jsem ve své práci nastínil, že tato rizika nejsou vůbec zanedbatelná a týkají se především užívání omamných a psychotropních látek, dále pak kriminality, ať už mravnostní nebo majetkové apod. S prostitucí je také spojena činnost různých organizovaných skupin, které se specializují na obchodování se ženami. Tato forma organizovaného zločinu je pak po odchodu s drogami a se zbraněmi třetí nejvýnosnější formou získávání finančních prostředků ze strany organizovaných skupin. Nicméně ve své práci jsem se věnoval hlavně a především zdravotním rizikům provozování prostituce. V textu jsem uvedl citaci z knihy "Sexuální výchova" autorů Fenwickové a Walkera, že v podstatě žádný sex není bez rizika. Spíše naopak. Proto by měla společnost vytvářet tlak na organizace, jako je např. škola, kde by v rámci sexuální výchovy byla mládeži vštěpována odpovědnost v přístupu k sexu a sexuálním aktivitám. Dle mého názoru se totiž dnes již částečně vytratil strašák nemoci AIDS, tak, jak byl prezentován v 1. polovině 90. let minulého století. Promiskuita společnosti, tedy především té mladé, se zvýšila a mládež dneska přistupuje k sexu opět pouze a jenom jako k činnosti, která jí činí potěšení a je zde v podstatě proto, aby se jí mohli oddávat ve svých volných chvílích bez ohledu na případné následky. S těmi může souviset například nechtěné těhotenství nebo některá z pohlavně přenosných onemocnění. Právě těm nejzákladnějším a v podstatě těm nejznámějším jsem věnoval pozornost v této stati.

Čtvrtou kapitolou jsem se pak zaměřil na problematiku názorové orientace na provozování prostituce a především na fakt, zdali jsou názory společnosti nějak odlišné v závislosti na věku. Pro svoji práci jsem si vytvořil dotazník, který jsem předestřel členům společnosti a ti se mi pak vyjadřovali na předložené otázky. Svoje odpovědi mohli doplnit i vlastním komentářem. Tento dotazník jsem předložil lidem prostřednictvím Internetu, svých známých

a také jsem se s ním obrátil na kolemjdoucí ve městě Brně, kde jsem se snažil získat maximální počet odpovědí. Pro svoji práci jsem si stanovil hypotézy, kterými jsem se snažil prokázat, případně vyvrátit, že společnost má výrazné názorové rozdíly v přístupu k prostituci. Avšak nejen k prostituci jako takové, k její existenci, ale například i k tématu legalizace tohoto jednání. Je zcela pochopitelné, že nemůže existovat naprostá názorová shoda na danou problematiku, ale chtěl bych jenom v krátkosti uvést, že mne některé výsledky opravdu překvapily. Zvláště mladší ročníky a jejich názorová orientace byla pro mne velmi překvapující.

Na samotný závěr bych chtěl říci, že se domnívám, že společnost bude muset nějak přijmout fakt, že prostituce se ve společnosti nachází a bude třeba ji nadále nějakým způsobem kontrolovat. Ale pokud bychom chtěli mít prostituci pod kontrolou, snažit se zabránit šíření pohlavně přenosných onemocnění, projevům kriminality, které s touto činností souvisí, bude důležité věnovat nemalé úsilí snahám některých členů společnosti, kteří volají po legalizaci provozování prostituce. I já se domnívám, že v případě legalizace tohoto jednání by stát prostřednictvím svých orgánů mohl lépe kontrolovat veškerou činnost, které s provozováním prostituce souvisí. Zdali se začneme zabývat prostitucí a její možnou legalizací do budoucna, to ukáže až čas. Má práce se zaměřila na přístup společnosti k prostituci a především na názorové rozdíly v závislosti na věku. A ty tady jsou a vždy budou. Společnost bude vždy rozpolcená na několik táborů, které budou pro, proti, nebo budou váhat, jak vlastně se na prostituci dívat a zdali je nutné tuto činnost nějak právně upravit a ze strany státních orgánů kontrolovat, aby nedocházelo např. k šíření pohlavních onemocnění. To však všechno ukáže až čas, který rozhodne za nás, zdali prostituci legalizovat, či nikoliv.

Resumé

Diplomová práce je obsahově zaměřena na zkoumání rozdílnosti názorů na problematiku prostituce v závislosti na věku respondentů. Musí být každému jasné, že každý jedinec má vlastní názor a dá se říci, že v podstatě neexistují dva jedinci s naprosto identickým názorem. Součástí práce je též historický exkurs do historie nejstaršího řemesla, jak je prostituce nazývána. V této části jsem chtěl popsat vývoj prostituce od jejích nejstarších podob až do současnosti. Musím říci, že tyto podoby se v průběhu dějin moc nezměnily, nicméně změnilo se společenské nazírání na tuto činnost. Proto jsem další část své práce věnoval popisu druhů prostitujícího jednání tak, jak je známe z dnešní doby. Také jsem chtěl v práci upozornit na fakt, že s prostitucí souvisí i problematika pohlavně přenosných onemocnění. I když se jedná převážně o onemocnění, která jsou léčitelná pomocí medicíny, objevila se mezi těmito chorobami jedna, na niž se doposud žádný lék nenašel a která se stala strašákem nejen samotných prostitutek, ale i osob, které vyhledávají jejich služby. Tou nemocí je bezesporu AIDS. I o této chorobě jsem v jedné z kapitol pojednal. S těmito chorobami souvisí i výchova ke zdravému sexuálnímu životu, s níž úzce souvisí i používání antikoncepčních prostředků, které mohou předejít nejen nechtěnému těhotenství, ale mohou předejít i vzniku různých pohlavních onemocnění.

Po teoretické části jsem se snažil největší prostor své diplomové práce věnovat empirickému výzkumu, který se zabýval právě problematikou diferenciací názorů na prostituci. Respondentům jsem předložil 12 otázek ke kterým měli možnost se vyjádřit, případně doplnit je o svoje vlastní poznatky. Již v shrnutí výsledků jsem nastínil, že jsem byl některými z nich velmi překvapen. Například u některých otázek výrazným konzervatismem mladší generace vůči prostituci, kdy starší osoby se stavěly názorově spíše do oblasti liberální.

Jedním z uvažovaných výsledků mé práce by tedy mohla být otázka, zdali by se měla prostituce restriktivně potírat, či bychom se měli snažit o přijetí nějakých koncepčních opatření, abychom dostali toto jednání alespoň částečně pod kontrolu. Závěrem mohu za svoji osobu říci, že se domnívám, že prostituci jako činnost nelze ze společnosti vymítit, i když se o to pokoušely i určité části společnosti před námi. Nicméně nikdy neuspěly. Proto tvrdím, že by bylo moudřejší přijít s určitou koncepcí, která na jedné straně bude prostituci legalizovat a na druhé straně se dostane alespoň pod určitou kontrolu, co se týče nejen přenosu pohlavních chorob, ale i dalších sociálně patologických jevů, které s fenoménem prostituce souvisí.

Anotace

Moje diplomová práce je zaměřena na problematiku prostituce a na vztah veřejného mínění k ní. Chtěl jsem přiblížit, že existuje názorová různost v pohledu na prostituci a tato souvisí s určitým věkem. Je nepochybné, že názory na prostituci se měnily během mnoha staletí. Od doby, kdy se i prostitutky těšily značné společenské vážnosti až po dnešní dobu, kdy je prostituce spojena spíše s rozvojem jiným sociálně patologických jevů (kriminalita, drogy) a prostitutky jsou považována více méně za osoby, stojící na samém okraji společnosti. Součástí práce byl i empirický výzkum, který byl zaměřen na zkoumání názorových rozdílů u dotázaných respondentů. Osoby, které jsem v rámci výzkumu oslovil byly rozděleny dle věku do příslušných kategorií. Celou prací jsem chtěl poukázat na skutečnost, že dle mého názoru by bylo mnohem vhodnější, kdyby společnost dokázala přijmout taková opatření, která by vedla k legalizaci prostituce. Přijetím určité zákonné úpravy by mohlo dojít i ke snížení výskytu jiných sociálně patologických jevů, které s prostitucí souvisí. Taktéž by mohla společnost lépe kontrolovat výskyt pohlavně přenosných onemocnění, s nimiž je provozování prostituce rovněž úzce spojeno.

Klíčová slova

prostituce, veřejné mínění, kriminalita, legalizace, sexuální chování, homosexualita, heterosexuality, společnost, sociální patologie, zdravotní riziko

Anotation

My diploma's work is focused on problems of prostitution and the relationship of public opinion to it. I wanted to describe that diversity of opinion exists in the view of prostitution and this is linked to certain age. There is no doubt that the views on prostitution has changed over many centuries. Since that time when prostitutes were considered as top people in society until now when prostitution is rather associated with the development of other social pathologies (criminality, drugs) and prostitutes are considered more or less as people standing on the edge of society. Part of the work was the empirical research, which focused on exploring differences in opinions of the surveyed respondents. People, who I addressed in my research were divided according to age in the appropriate categories. By this work I wanted to point out the fact that in my opinion it would be much better if our society would accept such measures, which would lead into the legalization of prostitution. By accepting certain legislative amendments we could reduce the occurrence of other social phenomenons, which are connected with prostitution. Also, the society could have better control of occurrence of sexually transmitted diseases, which are also closely connected with prostitution.

Keywords

prostitution, public opinion, criminality, legalization, sexual behaviour, homosexuality, heterosexuality, society, social pathology, medical risk

Použité prameny a literatura

1. CAPPONI, Věra a kolektiv, *Sexuologický slovník*, GRADA, Praha, 1994, ISBN 80-7169-115-1
2. BASSERMANN, Lujo, *Nejstarší řemeslo, kulturní dějiny prostituce*, MLADÁ FRONTA, Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9
3. KOLÁŘ, Ondřej, *Veřejné mínění versus prostituce*, Bakalářská práce, Brno, 2006
4. NAKONEČNÝ, Milan, *Sociální psychologie*, ACADEMIA, Praha, 1999, ISBN 80-200-0690-7
5. LACROIX Paul, *Dějiny prostituce*, I.díl, Antická doba, FONTÁNA, Praha, 2003, ISBN 80-7336-056-X
6. MORUS, LEWINSOHN, Richard, *Světové dějiny sexuality*, NAŠE VOJSKO, Praha, 1992, ISBN 80-206-0071-X
7. GALÁN, Juan Eslava, *Sex ve starověkém Římě*, IKAR, Praha, 2003, ISBN 80-249-0244-3
8. HORA, Petr, *Toulky českou minulostí*, PRÁCE, Praha, 1991, ISBN 80-208-0111-1
9. TOLAR, Jan, *Trestní kodexy trestné činy, přečiny, přestupky*, NAŠE VOJSKO, Praha, 1979, ISBN 28-085-79
10. PAUKERTOVÁ, Jana, DUFEK, Zdeněk, *Organizovaný zločin, ČESKÉ VĚZEŇSTVÍ č. 2/2003*, Informační materiál, VS ČR, Praha, 2003
11. ŠIŠKOVÁ, Taťjana, *Menšiny a migranti v České republice*, PORTÁL, Praha, 2001, ISBN 80-7178-648-9
12. NĚMEC, Miroslav, *Organizovaný zločin*, NAŠE VOJSKO, Praha, 1995, ISBN 80-206-0472-3
13. BORNEMAN, Ernest, *Encyklopedie sexuality*, VICTORIA PUBLISHING, Praha, 1990, ISBN 80-85605-17-1
14. WEISS, Petr, ZVĚŘINA, Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, POTRÁL, Praha, 2001, ISBN 80-7178-558-X
15. FENWICKOVÁ, Elizabeth, WALKER, Richard, *Sexuální výchova*, DORLING KINDERSLEY BOOK, Praha, 1996, ISBN 80-7181-022-3
16. SEKOT, Aleš, *Sociologie v kostce*, PAIDO, Brno, 2002, ISBN 80-7315-021-2
17. HENDL, Jan, *Přehled statistických metod zpracování dat*, PORTÁL, Praha, 2006, ISBN 80-7367-123-9

18. LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana, *Vývojová psychologie*, 2. aktualizované vydání, GRADA, Praha, ISBN 80-247-1284-9

Internetové prameny

1. <http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/48979-hoplite>
2. <http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/279351-karel-karel-veliky-svaty-kral-francky-a-rimsky-cisar>
3. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Prohibice>
4. <http://www.super.cz/sex/18383-sokujici-zpoved-jake-to-je-delat-prostitutku.html>